

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA LEŚNICTWA

Nr 2 — Warszawa, dnia 1 lipca 1947 r. — Rok II

TREŚĆ:

PRZEDRUKI Z DZIENNIKA USTAW R. P.

9

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA LEŚNICTWA

z dna 17 czerwca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz za zgodą Prezesa Rady Ministrów o zmianie uposażenia funkcjonariuszów administracji lasów państwowych.

Na podstawie art. 38 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 września 1936 r. o państwowym gospodarstwie leśnym (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 533) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Leśnictwa z dnia 24 września 1946 r. wydanym w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz za zgodą Prezesa Rady Ministrów o uposażeniu funkcjonariuszów administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 283) wprowadza się zmiany następujące:

1) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Funkcjonariusze administracji lasów państwowych zajmujący stanowiska wymienione w § 5, otrzymują dodatek służbowy według następujących stawek:

Stawka dodatku	złotych miesięcznie
I	5.000
II	4.500
III	4.000
IV	3.500
V	3.000
VI	2.000
VII	1.000“.

2) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Dodatki służbowe przysługują funkcjonariuszom zajmującym wymienione niżej stanowiska według następujących stawek:

Stanowisko	Stawka
a) Dyrektor Lasów Państwowych, Dyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa, Komendant Główny Straży Leśnej	I
b) Kierownik Biura stale zastępujący Dyrektora Lasów Państwowych (bądź wicedyrektor Lasów Państwowych), wicedyrektor Instytutu Badawczego Leśnictwa, Zastępca Komendanta Głównego Straży Leśnej	II
c) Kierownik Biura w Dyrekcji Lasów Państwowych lub Instytucie Badawczym Leśnictwa, Kierownik Oddziału Terenowego Instytutu Badawczego Leśnictwa, Zakładu i Biblioteki w Instytucie Badawczym Leśnictwa, Kierownik Gimnazjum Leśnego lub Leśnego Ośrodka Szkoleniowego, Kierownik Samodzielnego Oddziału Kontroli w Dyrekcji Lasów Państwowych, Oficer inspekcyjny Komendy Głównej Straży Leśnej	III
d) Kierownik Oddziału w Dyrekcji Lasów Państwowych, Kierownik Oddziału, Stacji, Laboratorium lub adiunkt w Instytucie Badawczym Leśnictwa, Komendant Okręgowy Straży Leśnej . .	IV
e) Inspektor w Dyrekcji Lasów Państwowych, Zastępca Komendanta Okręgowego Straży Leśnej	V
f) w zależności od wielkości, znaczenia i innych właściwości obiektów lub jednostek organizacyjnych, w których pełnią swoją służbę:	
1) Nadleśniczy, Kierownik jednostki organizacyjnej szczególnej, Kierownik Zarządu Kolei Leśnych	V-VI
2) Kierownik Zakładu Przemysłowego	IV-VI
3) Adiunkt leśny, adiunkt przemysłowy, Zawiadowca Kolejki Leśnej, Zawiadowca Działu w Zakładzie Przemysłowym	VI-VII
g) Nauczyciel lub wychowawca w Gimnazjum Leśnym bądź Leśnym Ośrodku Szkoleniowym, Kierownik Drużyny Urządzenia Lasów lub Drużyny Pomiarowej w Dyrekcji Lasów Państwowych, Starszy Asystent w Instytucie Badawczym Leśnictwa, starszy księgowy	V
h) Kierownik Sekretariatu, Parku Samochownego, Intendent, instruktor techniczno-leśny, instruktor techniczny, instruktor rachunkowy, kontroler rachunkowy, taksator, mierniczy i księgowy w Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Kierownik Pracowni Graficznej, Intendent i Kierownik Sekretariatu w Instytucie Badawczym Leśnictwa,	

Dowódca Oddziału Rejonowego Straży Leśnej VI

i) Leśniczy służby wewnętrznej (sekretarz nadleśnictwa), rachmistrz, sekretarz Zakładu Przemysłowego lub jednostki organizacyjnej szczególnej, Dowódca Drużyny Straży Leśnej . . . VII".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1947 r.

Minister Leśnictwa:
Bolesław Podedworny
Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

10

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 5 marca 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Komunikacji, Poczt i Telegrafów, Leśnictwa, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych o pomocy leczniczej dla osób, pobierających zaopatrzenia emerytalne lub renty.

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o zmianie i uzupełnieniu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 28) zarządza się, co następuje:

§ 1. Prawo do pomocy leczniczej z ubezpieczalni społecznych na podstawie niniejszego rozporządzenia mają osoby pobierające:

1) zaopatrzenia emerytalne (uposażenia emerytalne, pensje wdowie i sieroce) ze Skarbu Państwa, z instytucyj, przedsiębiorstw lub zakładów państwowych albo samorządu terytorialnego, bądź też z innych instytucyj publiczno-prawnych;
2) renty z instytucyj ubezpieczeń społecznych.

§ 2. Pomoc lecznicza na podstawie niniejszego rozporządzenia nie przysługuje osobom, które mają prawo do pomocy leczniczej na innej podstawie, jak również osobom, pobierającym renty z tytułu utraty mniej niż 50% zdolności do zarobkowania na skutek wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej.

§ 3. 1. Właściwą do udzielania pomocy leczniczej na podstawie niniejszego rozporządzenia jest ubezpieczalnia, w której okręgu ma miejsce zamieszkania osoba, pobierająca zaopatrzenie lub rentę.

2. Jeżeli zatrudnienie, z tytułu którego przysługuje zaopatrzenie, wymienione w § 1 pkt. 1), jest zwolnione od obowiązku ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa, do udzielania pomocy leczniczej osobom, pobierającym zaopatrzenia, obowiązana jest organizacja pomocy leczniczej, właściwa dla pracowników czynnych; pomoc ta powinna być udzielana co najmniej w zakresie i na warunkach, określonych w niniejszym rozporządzeniu.

§ 4. 1. Zakres pomocy leczniczej, udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia, obejmuje opiekę lekarską, pomoc położniczą, lekarstwa i środki opatrunkowe oraz inne środki lecznicze i pomocnicze.

2. Zamiast pomocy leczniczej, określonej w ust. 1, ubezpieczalnia może umieścić chorego w szpitalu w przypadkach, gdy leczenie szpitalne jest niezbędne potrzebne.

3. Świadczeń, nie przewidzianych w ust. 1 i 2, a w szczególności protez dentystycznych, środków pomocniczych przeciwko zniekształceniu i kalectwu, leczenia zdrojowiskowego, umieszczenia w zakładzie dla umysłowo chorych itp. ubezpieczalnia udziela tylko na zlecenie i na rachunek instytucji wypłacającej zaopatrzenie lub rentę.

§ 5. 1. Pomoc lecznicza, określona w § 4 ust. 1 i 2, przysługuje również następującym członkom rodziny osoby, pobierającej zaopatrzenie lub rentę z tytułu własnej pracy:

1) żonie lub niezdolnemu do zarobkowania mężowi;
2) dzieciom (z małżeństwa, pozamałżeńskim, przysposobionym) i wnukom w wieku do lat 16, lub ponad 16 w razie niezdolności do zarobkowania, jeżeli zaś kształcą się w szkołach średnich — najdłużej do ukończenia 21 roku życia, lub — w razie odbywania studiów w szkołach wyższych — do ukończenia 24 roku życia.

2. Członkowie rodziny są uprawnieni do pomocy leczniczej tylko wtedy, jeżeli są przez pobierającego zaopatrzenie lub rentę całkowicie lub w przeważającej mierze utrzymywani.

§ 6. 1. Osobom, pobierającym zaopatrzenie lub renty z tytułu własnej pracy, udziela się pomocy leczniczej bez ograniczenia co do czasu. Leczenia szpitalnego udziela się tym osobom, nie dłużej niż 26 tygodni w poszczególnym wypadku choroby.

2. Innym osobom uprawnionym, udziela się pomocy leczniczej w ciągu najwyżej 13 tygodni w roku kalendarzowym w poszczególnym wypadku choroby.

3. Przedłużenie leczenia może nastąpić w trybie, przewidzianym w § 4 ust. 3.

§ 7. Dowodem uprawnień do pomocy leczniczej jest imienna legitymacja wraz z dowodem bieżącego pobierania zaopatrzenia lub renty (np. odcinek przekazu). Legitymację wystawia instytucja, wypłacająca zaopatrzenie lub rentę. Wzory legitymacji oraz sposób posługiwania się nimi i dokonywania wpisów ustala Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

§ 8. Do rozstrzygania sporów o świadczenia, udzielane przez ubezpieczalnie na podstawie niniejszego rozporządzenia, właściwe są organa orzekające w sporach o świadczenia z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa.

§ 9. Ubezpieczalnia w sprawach, nie unormowanych w niniejszym rozporządzeniu, stosuje przepisy dotyczące udzielania świadczeń na wypadek choroby i macierzyństwa ubezpieczonym i członkom ich rodzin.

§ 10. 1. Koszty pomocy leczniczej, udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia, ponoszą instytucje wypłacające zaopatrzenia lub renty.

2. W razie zbiegu u jednej osoby uprawnień do kilku zaopatrzeń lub rent, koszty pomocy leczniczej ponosi tylko jedna instytucja w następującej kolejności:

1) w razie zbiegu renty wypadkowej lub powypadkowej z rentą z ubezpieczenia emerytalnego — Fundusz Ubezpieczenia od Wypadków w Zatrudnieniu i Chorób Zawodowych;
2) w razie zbiegu renty z powszechnego ubezpieczenia społecznego z rentą z ubezpieczenia dodatkowego górników — właściwy fundusz ubezpieczenia powszechnego;
3) w razie zbiegu renty z ubezpieczenia społecznego z zaopatrzeniem z funduszów, wymienionych w § 1 pkt. 1, — instytucja wypłacająca kwotę wyższą.

§ 11. 1. Należności ubezpieczalni społecznych za świadczenia, określone w § 4 ust. 1 i 2, ustala się na podstawie przeciętnych rzeczywistych kosztów pomocy leczniczej w ubezpieczalniach społecznych jako ryczałtową miesięczną opłatę za każdą osobę, pobierającą zaopatrzenie lub rentę. Opłata ryczałtowa za osoby, pobierające zaopatrzenia lub renty pochodne (wdowie, sieroce lub dalszej rodziny), obejmuje grono rodzinne bez względu na ilość osób.

2. Wysokość miesięcznej opłaty ryczałtowej ustalają zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej na okresy co najmniej kwartalne. Zarządzenia te ustalą również zaliczkowe opłaty na pokrycie bieżących wydatków ubezpieczalni w wysokości przeciętnych przewidywanych kosztów pomocy leczniczej.

3. Za świadczenia, udzielone na specjalne zlecenie instytucji wypłacającej zaopatrzenia lub rentę (§ 4 ust. 3 i § 6 ust. 3), ubezpieczalnia społeczna pobiera rzeczywiste koszty.

§ 12. Opłatę ryczałtową uiszcza się począwszy od miesiąca, w którym wydano decyzję (dekret) o przyznaniu zaopatrzenia lub renty, aż do miesiąca, w ciągu którego ustało prawo do pomocy leczniczej. Miesiąc rozpoczęty liczy się za pełny.

§ 13. 1. Opłaty ryczałtowe (zaliczki) płatne są co miesiąc z dołu najpóźniej do dnia 10 następnego miesiąca.

2. Wpłacone zaliczki (§ 11 ust. 2) powinny być rozliczone w ciągu miesiąca po ustaleniu wysokości opłaty ryczałtowej.

3. Należności za świadczenia, udzielone na specjalne zlecenie instytucyj, wypłacających zaopatrzenia lub renty (§ 4 ust. 3, § 6 ust. 3 i § 11 ust. 3), płatne są w ciągu miesiąca po otrzymaniu rachunku.

4. Do należności ubezpieczalni społecznych za świadczenia, udzielone na podstawie niniejszego rozporządzenia, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek ubezpieczeniowych.

§ 14. 1. Podstawę obliczenia kwoty miesięcznej opłaty stanowi liczba uprawnionych osób (gron rodzinnych), zamieszkałych w okręgu poszczególnych ubezpieczalni społecznych w dniu 1 każdego miesiąca.

2. Instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty, są obowiązane w ciągu miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia podać właściwym ubezpieczalniom społecznym liczbę uprawnionych osób (gron rodzinnych) według stanu w dniu 1 miesiąca ogłoszenia niniejszego rozporządzenia oraz przesyłać co miesiąc, najpóźniej do dnia 10 następnego miesiąca, zawiadomienie o zmianach (przyrosty, ubytki, przesiedlenia poza okrąg ubezpieczalni) poprzednio wykazanej liczby uprawnionych, wraz z obliczeniem należnej opłaty.

3. Instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty, które obejmują swą działalnością cały obszar Państwa, mogą dokonywać zgłoszeń, określonych w ust. 2, i przeprowadzać rozrachunki za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Szczegółowy tryb tych rozrachunków ustali Zakład Ubezpieczeń Społecznych w porozumieniu z zainteresowanymi instytucjami.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozdziela należności za osoby, pobierające zaopatrzenia z instytucyj, wymienionych w ustępie poprzednim, oraz za rencistów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odpowiednio do liczby uprawnionych i wysokości kosztów pomocy leczniczej w poszczególnych ubezpieczalniach. Zasady rozdziału tych należności oraz osób rozrachunku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z ubezpieczalniami społecz-

nymi za pomoc leczniczą dla rencistów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych określa instrukcja wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zatwierdzona przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

5. Instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty, są obowiązane na żądanie ubezpieczalni społecznej lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych udzielać wszelkich wyjaśnień w sprawie obliczeń opłat miesięcznych oraz ewidencji osób, pobierających zaopatrzenia lub renty.

§ 15. 1. W celu rozliczenia należności ubezpieczalni społecznych z tytułu udzielania pomocy leczniczej osobom, pobierającym zaopatrzenia lub renty, w okresie od dnia 1 sierpnia 1944 r. do pierwszego dnia miesiąca ogłoszenia niniejszego rozporządzenia instytucje wypłacające zaopatrzenia lub renty ustalą w porozumieniu z właściwymi ubezpieczalniami społecznymi lub Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (§ 14 ust. 3) liczbę osób (gron rodzinnych), którym w okręgu każdej ubezpieczalni społecznej wypłacono zaopatrzenia lub renty w poszczególnych miesiącach, począwszy od dnia 1 sierpnia 1944 r., a w przypadku późniejszego uwolnienia danego okręgu spod okupacji niemieckiej — od pierwszego dnia miesiąca po uwolnieniu lub rozpoczęciu działalności przez ubezpieczalnię społeczną.

2. W razie niemożności ustalenia liczby osób, które w okresie, wskazanym w ust. 1, pobierały zaopatrzenia lub renty w okręgach poszczególnych ubezpieczalni, instytucje wypłacające zaopatrzenia lub renty ustalą ogólną liczbę osób, którym wypłacono zaopatrzenia lub renty w poszczególnych miesiącach tego okresu. W przypadkach tych należy przeprowadzić rozrachunek za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Instytucje, wypłacające zaopatrzenia lub renty, powinny obliczyć i wpłacić należności za okres wymieniony w ust. 1, w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

4. Na poczet należności za okres, wymieniony w ust. 1, instytucje wypłacające zaopatrzenia lub renty wpłacą zaliczki w ciągu miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia.

16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Kazimierz Rusinek

w/z Minister Skarbu:
Tadeusz Dietrich

Minister Komunikacji:
Jan Rabanowski

Minister Poczt i Telegrafów:
Józef Putek

Minister Leśnictwa:
Bolesław Podedworny

Minister Administracji Publicznej:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

11

ROZPORZĄDENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 14 maja 1947 r.

o ochronie niektórych zwierząt łownych.

Na podstawie art. 1 i 51 ust. 1 lit. a), b) c) i d) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckim (Dz. U. R.P. Nr 110, poz. 934) w brzmieniu ustalonym art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U.R.P. Nr 67, poz 622) zarządzam, co następuje:

§ 1. Czas ochronny, ustalony w art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckim, rozszerza się tak, że obejmuje on:

1) dla jeleni-byków: w woj. białostockim, poznańskim, gdańskim, szczecińskim, olsztyńskim, pomorskim i wrocławskim okres od 1 listopada do 15 września;

2) dla sarn - kozłów: w woj. olsztyńskim, krakowskim, łódzkim, pomorskim i poznańskim okres od 1 listopada do 31 maja;

3) dla borsuków; okres od 1 grudnia do 15 września;

4) dla wiewiórek: okres od 1 marca do 30 listopada;

5) dla zajęcy - szaraków: okres od 15 stycznia do 31 października;

6) dla głuszców - kogutów: okres od 15 maja do 15 marca;

7) dla cietrzewi - kogutów: w woj. krakowskim, białostockim, rzeszowskim, wrocławskim, łódzkim okres od 15 maja do 31 mraca;

8) dla jarząbków: okres od 1 lutego do 30 września (z wyjątkiem woj. gdańskiego);

9) dla bażantów - kogutów: woj. łódzkim, szczecińskim, poznańskim i wrocławskim okres od 1 lutego do 31 października;

10) dla kuropatw: w woj. olsztyńskim, kieleckim, krakowskim, gdańskim, łódzkim, pomorskim, poznańskim, szczecińskim, warszawskim i wrocławskim okres od 1 grudnia do 31 sierpnia;

11) dla słonek: okres od 15 maja do 31 sierpnia;

12) dla batalionów: okres od 1 czerwca do 15 lipca;

13) dla dzikich kaczorów: okres od 1 czerwca do 15 lipca;

14) dla dzikich kaczek: okres od 1 stycznia do 15 lipca;

15) dla innego ptactwa błotnego i wodnego: okres od przylotu do 15 lipca;

16) dla dzikich gęsi: okres od przylotu do 31 sierpnia;

17) dla dzikich gołębi: okres od przylotu do 31 sierpnia;

§ 2. Wprowadza się czas ochronny:

1) dla dzików: okres od 1 marca do 31 maja;

2) dla kun leśnych (tumaków) okres od 1 marca do 31 października;

3) dla niedźwiedzi
4) dla rysi
5) dla żbików
6) dla norek
7) dla orłów
8) dla muflonów

przez cały rok.

§ 3. Zabrania się całkowicie polowania na:

1) łosie - byki;

2) jelenie - byki: w woj. kieleckim, krakowskim, lubelskim, rzeszowskim, warszawskim i łódzkim;

3) daniele - rogacze;

4) sarny - kozły: w woj. białostockim, kieleckim, lubelskim, rzeszowskim, warszawskim, szczecińskim, wrocławskim i gdańskim;

5) cietrzewie - koguty: w woj. warszawskim. szczecińskim, kieleckim, gdańskim, pomorskim, lubelskim, poznańskim i olsztyńskim;

6) jarząbki: w woj. gdańskim;

7) bażanty - koguty: w woj. białostockim, kieleckim, krakowskim, lubelskim, olsztyńskim, rzeszowskim, warszawskim, pomorskim i gdańskim;

8) kuropatwy, w woj. białostockim, lubelskim, rzeszowskim;
9) dropie i dropie - kamionki (strepety);
10) drozdy;
11) puchacze:

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1947 r. i obowiązuje do dnia 31 maja 1948 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kocioł

UCHWAŁY

12

Załącznik Nr. 1 do pkt. III. protokułu posiedzenia Pełnego Prezydium Komitetu Ekonomicznego R. M. w dniu 20.V. 1947 r.

UCHWAŁA KOMITETU EKONOMICZNEGO RADY MINISTRÓW

z dnia 20 maja 1947 r.

w sprawie rozliczeń za dostawy i usługi między przedsiębiorstwami państwowymi lub pod zarządem państwowym oraz pomiędzy tymi przedsiębiorstwami, a jednostkami Budżetu Państwowego i Związkiem Gospodarczym Spółdzielni R.P. „Społem“.

1) Z dniem 1.VII.1947 r. znosi się pobieranie zaliczek i przedpłat na poczet dostaw towarowych lub usług w tranzakcjach pomiędzy przedsiębiorstwami państwowymi lub pod zarządem państwowym oraz pomiędzy tymi przedsiębiorstwami a jednostkami Budżetu Państwa.

2) Podstawą rozliczeń jest faktura towarowa lub usługowa, wystawiona za wykonanie zamówienia. Data wykonania zamówienia jest datą wysyłki lub odbioru towaru albo wykonania usług, zaś w przypadku, gdy towar ma być odebrany przez nabywcę, a nabywca jest w zwłoce z odbiorem towaru — wyznaczony mu przez dostawcę termin odbioru, chociażby faktycznie odbiór w tym terminie nie nastąpił. Po upływie tego terminu dostawca winien wystawić fakturę pro forma.

3) Rozliczenia winny być dokonane według cen obowiązujących w dniu wysyłki lub odbioru towaru (wykonania usług), względnie w dniu, wyznaczonym nabywcy do odbioru.

4) W terminie do 5 dni od daty wysyłki lub odbioru, względnie od upływu wyznaczonego do odbioru terminu faktura winna być oddana na inkaso do banku dostawcy. Kopia faktury powinna być przez dostawcę równocześnie wysłana odbiorcy. Złożona faktura winna być udokumentowana dowodem wysyłki lub odbioru towaru, chyba, że dowód odbioru został już uprzednio wręczony lub wysłany, o czym w fakturze należy uczynić odpowiednią wzmiankę.

Przy wysyłkach koleją lub statkiem zamiast dołączania wtórnika listu przewozowego, dostawca może podać w fakturze tylko istotne jego znamiona.

Do faktury pro forma dołącza się kopię wezwania do odbioru towaru w oznaczonym terminie.

Bank finansujący dostawcę może przewidziany dla złożenia faktury do inkasa 5-cio dniowy termin przedłużyć lub skrócić.

5) Bank odbiorcy, po otrzymaniu faktury do inkasa, zawiadomi o tym odbiorcę i wezwie go do zapłaty w ciągu 5-ciu dni od daty zawiadomienia. W oznaczonym terminie odbiorca winien dokonać zapłaty faktury przelewem bankowym, względnie złożyć zastrzeżenie odnośnie należności, wynikającej z faktury zgodnie z ustępem 6.

6) Zastrzeżenie może dotyczyć całości lub części należności i powinno być oparte wyłącznie na tym, że:

a) odbiorca towaru nie zamawiał,
b) towar nie odpowiada zamówieniu co do jakości.

Wszelkie inne zastrzeżenia odnośnie wykonania zamówienia, dotyczące niedotrzymania jakichkolwiek warunków umowy, roszczeń wzajemnych, nie stanowią podstawy do odmowy zapłaty rachunku, lecz mogą być dochodzone spornie. Złożone zastrzeżenie przez odbiorcę należy przesłać dostawcy razem ze zwróconym rachunkiem.

7) W razie braku zapłaty lub zastrzeżenia ze strony odbiorcy w oznaczonym wyżej terminie bank upoważniony jest do systematycznego obciążenia rachunku odbiorcy i dokonania przelewu na rzecz dostawcy, względnie — o ile pozostałość na rachunku odbiorcy jest niewystarczająca — do zablokowania na niej odnośnej kwoty i pokrycia

z najbliższych wpływów niezapłaconej faktury. Przy nagromadzeniu się większej ilości niezapłaconych faktur o kolejności przelewów rozstrzyga data wpływu faktury do banku.

Wpłata faktury, dokonana w powyższy sposób, nie stanowi uznania należności i nie pozbawia odbiorcy prawa dochodzenia zwrotu zapłaconej kwoty na drodze spornej.

8) Jeżeli jakakolwiek wystawiona do inkasa faktura nie zostanie pokryta w sposób przewidziany w ustępie 5 lub 7 w ciągu 15 dni od daty zawadomenia, przewidzianego w ustępie 5, w stosunku do danego odbiorcy zostanie zastosowane na przyszłość inkaso, połączone z akredytywą.

W tym przypadku odbiorca obowiązany będzie przy dokonywaniu jakichkolwiek zamówień otwierać dostawcy akredytywę na sumę zamówienia, z której to akredytywy pokrywane będą faktury, złożone do inkasa.

Następne zwolnienie odbiorcy od obowiązku otwierania akredytywy przy zamówieniu może nastąpić jedynie za zgodą Narodowego Banku Polskiego.

O zastosowaniu do danego odbiorcy obowiązku otwierania akredytywy przy zamówieniu, a także o zwolnieniu od tego obowiązku, bank odbiorcy, względnie Narodowy Bank Polski, zawiadamia resorty, którym podlegają przedsiębiorstwa zbytu towarów i usługowe, a także Związek Gospodarczy Spółdzielni R.P. „Społem" i Departament Budżetowy Ministerstwa Skarbu.

9) Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia obowiązku notyfikowania w Departamencie Budżetowym Ministerstwa Skarbu zamówień, dokonywanych przez jednostki budżetu państwowego w zakresie, określonym w zarządzeniu Ministra Skarbu.

10) Narodowy Bank Polski może ustalić dolną granicę wysokości faktur, które podlegają regulacji w drodze inkasa bankowego w trybie przewidzianym niniejszą uchwałą.

11) Ustalony niniejszą uchwałą sposób rozliczeń nie dotyczy punktów sprzedaży detalicznej.

12) Banki finansujące przedsiębiorstwa, zobowiązane do stosowania przepisów niniejszej uchwały, powinny dostosować do niej swój system kredytowania.

13) Przez bank dostawcy, względnie odbiorcy, rozumie się bank, w którym dostawca lub odbiorca skoncentruje swe środki finansowe.

14) Z pod działania niniejszej uchwały wyłącza się przedsiębiorstwa budowlane i montażowe, a poza tym przewidziane w punkcie 1) zniesienie pobierania zaliczek nie stosuje się przy umowach, zawieranych w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego i przy kontraktowaniu artykułów rolnych przez Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemskich, do czasu odrębnego uregulowania tych zagadnień.

15) Zaliczki, uregulowane przed dniem 1.VII. 1947 r. rozliczane będą na zasadach przewidzianych w uchwale Komitetu Ekonomicznego R.M. dnia 26 lipca 1946 r. w sprawie sposobu regulowania należności powstałych w związku z tranzakcjami między instytutcjami i przedsiębiorstwami państwowymi lub znajdującymi się pod zarządem państwowym.

16) Wymienione w punkcie 1-ym przedsiębiorstwa oraz jednostki budżetu Państwa winny stosować się do postanowień niniejszej uchwały przy tranzakcjach, zawieranych ze Związkiem Gospodarczym Spółdzielni R.P. „Społem" i odnośne klauzule umieszczać w zawieranych umowach o dostawy towarowe lub świadczenia usług.

13

WYCIĄG
Z UCHWAŁY KOMITETU EKONOMICZNEGO RADY MINISTRÓW

z dnia 17 czerwca 1947 r.

AD.VII. Sprawa rozliczeń pomiędzy przedsiębiorstwami państwowymi i przedsiębiorstwami znajdującymi się w zarządzie państwowym.

Sprawę przedstawił V.-Minister Drożniak powołując się na powziętą w dniu 20 maja 1947 r. przez Komitet Ekonomiczny uchwałę w sprawie rozliczeń za dostawy i usługi między przedsiębiorstwami państwowymi. Uchwała ta przewidywała szczególne postanowienia odnośnie rozliczeń dostaw inwestycyjnych oraz robót budowianych, po dokładnym zbadaniu stanu faktycznego i prawnego.

W wyniku dyskusji na wniosek V.-Ministra Drożniaka przyjęto uchwałę następującej treści:

1. Rozciąga się moc obowiązującą uchwały Komitetu Ekonomicznego R.M. z dnia 20.V.1947 r. w sprawie rozliczeń za dostawy i usługi między przedsiębiorstwami państwowymi lub pod zarządem państwowym oraz pomiędzy tymi przedsiębiorstwami a jednostkami Budżetu Państwowego — również na rozliczenia dostaw inwestycyjnych.

2. Centralny Urząd Planowania w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Ministerstwem Przemysłu i Handlu ustalą listę dóbr inwestycyjnych o długim cyklu produkcyjnym, które winny być przez inwestującego zaliczkowane.

ZARZĄDZENIA

14

MINISTERSTWO LEŚNICTWA
Zn. spr. II/Org. 003/4

Warszawa, dnia 27 maja 1947 r.

Sprawa: regulamin wewnętrzny Dyrekcyj Lasów Państw.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U.R.P. Nr. 119, poz. 1079) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. U.R.P. Nr. 38, poz. 373) oraz z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U.R.P. Nr 86, poz 661) ustalam szczegółowy zakres działania dyrekcyj lasów państwowych według załączonego regulaminu wewnętrznego Dyrekcyj Lasów Państwowych z ważnością od dnia otrzymania niniejszego zarządzenia.

Jednocześnie uchylam wszystkie zarządzenia sprzeczne z przepisami, zawartymi w załączonym regulaminie wewnętrznym Dyrekcyj Lasów Państwowych.

MINISTER
B. Podedworny

REGULAMIN WEWNĘTRZNY DYREKCYJ LASÓW PAŃSTWOWYCH

ROZDZIAŁ I

Ogólne zasady

§ 1.

Dyrekcje Lasów Państwowych są organami za pośrednictwem których Minister Leśnictwa wykonuje administrację lasów państwowych, oraz opiekę i nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Państwa w granicach ustalonych przepisami.

§ 2.

Na czele każdej Dyrekcji Lasów Państwowych stoi Dyrektor Lasów Państowych odpowiedzialny za jej działalność i za działalność wszystkich podległych Dyrekcji jednostek administracji lasów państwowych.

§ 3.

Dyrekcje Lasów Państwowych dzielą się na Biura oraz podległe bezpośrednio Dyrektorowi Oddziały. Biura z kolei dzielą się na Oddziały. W skład Biura Planowania i Organizacji prócz Oddziałów wchodzi Sekretariat Dyrekcji.

§ 4.

Podział Dyrekcyj Lasów Państwowych na komórki organizacyjne ustala statut organizacyjny Dyrekcyj Lasów Państwowych w sposób następujący:

Biuro Planowania i Organizacji

Oddział Planowania
„ Organizacyjny
„ Osobowy
„ Oświaty Zawodowej
Sekretariat Dyrekcji.

Biuro Zagospodarowania Lasów

Oddział Stanu Posiadania
„ Urządzenia Gospodarstwa Leśnego
„ Hodowli i Ochrony Lasu
„ Lasów Niepaństwowych.

Biuro Użytkowania i Zbytu Drewna

Oddział Eksploatacyjno-Handlowy
„ Przemysłowo-Handlowy
„ Transportowy.

Biuro Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych

Oddział Użytków Ubocznych.

Biuro Inspekcji

Biuro Finansowe

Oddział Gospodarki Pieniężnej i Budżetu
„ Księgowości i Ewidencji Majątku Bilansowego
„ Rozrachunkowy
„ Likwidatury i Kasy.

Biuro Prawne

Oddział Procesowy.

Biuro Techniczne

Oddział Budownictwa
„ Urządzeń Przemysłowych
„ Urządzeń Komunikacyjnych.

Oddział Zaopatrzenia.

ROZDZIAŁ II

Organizacja Dyrekcyj Lasów Państwowych

§ 5.

Biuro zakresem swych czynności obejmuje sprawy pozostające ze sobą w związku faktycznym lub prawnym, stanowiące pewną zamkniętą całość, wymagającą jednolitego fachowego kierownictwa.

§ 6.

Oddział podległy bezpośrednio Dyrektorowi odpowiada zakresem czynności Biuru, różniąc się od niego węższym zakresem działania, oraz specjalnością zadań wykonywanych na potrzeby wszystkich komórek organizacyjnych Dyrekcji i jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji.

§ 7.

W ramach Biura dla większych kompleksów spraw jednorodnych tworzy się Oddziały.

Sprawy wchodzące do zakresu czynności Biura,. a nie objęte Oddziałami, załatwiane są przez pracowników podległych bezpośrednio kierownikowi Biura.

ROZDZIAŁ III

Zakres czynności komórek organizacyjnych. Biuro Planowania i Organizacji.

§ 8.

Oddział Planowania

Zestawia i koordynuje na podstawie szczegółowych planów otrzymanych od zainteresowanych komórek organizacyjnych Dyrekcji ogólne roczne i okresowe plany produkcyjne i inwestycyjne oraz wykonuje prace związane z planowaniem długofalowym w zakresie państwowego gospodarstwa leśnego.

Współpracuje z Biurem Finansowym przy układaniu planu finansowo - gospodarczego.

Czuwa nad wykonaniem planów gospodarczych, oraz ustala i analizuje przyczyny niedociągnięć w wykonaniu planów. Ustala w porozumieniu z zainteresowanymi komórkami Dyrekcji normy wydajności i sprawności oraz kosztów własnych.

Opracowuje roczne i okresowe sprawozdania z wykonania planów gospodarczych oraz z działalności Dyrekcji Lasów Państwowych na podstawie materiałów dostarczonych przez inne komórki organizacyjne Dyrekcji oraz jednostki organizacyjne podległe.

Zbiera i opracowuje materiały statystyczne nadsyłane przez poszczególne jednostki organizacyjne. Koordynuje wymagania poszczególnych komórek organizacyjnych Dyrekcji w sprawach sprawozdawczości i statystyki.

§ 9.

Oddział Organizacyjny

Organizuje, zgodnie z określonym przez Ministerstwo Leśnictwa przedmiotowym i terytorialnym zakresem działania, poszczególne komórki organizacyjne Dyrekcji i jednostki organizacyjne podległe oraz koordynuje ich pracę.

Załatwia sprawy związane z wprowadzeniem w życie regulaminów, instrukcji i wszelkich innych zarządzeń zwierzchniego kierownictwa w dziedzinie ustroju, zakresu i organizacji pracy Dyrekcji oraz podległych organów.

Prowadzi ewidencję wszystkich jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji.

Załatwia sprawy związane z normalizacją druków.

Opiniuje projekty i udziela wyjaśnień w zakresie zagadnień organizacyjnych, nadsyłanych przez inne urzędy lub instytucje państwowe.

Współpracuje i ustala z Oddziałem Osobowym obsadę personalną w związku z zamierzeniami organizacyjnymi, uzgadnia z Oddziałem Oświaty Zawodowej zamierzenia szkoleniowe z potrzebami organizacyjnymi, ustala z Biurem Technicznym rozbudowę osad służbowych.

Organizuje zjazdy, konferencje urzędowe w ramach Dyrekcji.

Prowadzi sprawy pracy, płacy, premiowania, zaopatrzeń, pomocy w naturze dla pracowników fizycznych.

Planuje i organizuje opiekę nad pracownikiem i jego rodziną (pomoc lekarską), opieka nad matką i dzieckiem, żłobki, przedszkola, prewentoria, kolonie, półkolonie it.p.

Prowadzi sprawy kulturalno - oświatowe (świetlice, czytelnie, biblioteki it.p.), współpracując ściśle ze związkami zawodowymi pracowników.

Załatwia sprawy bezpieczeństwa, higieny i ochrony pracy.

Współpracuje z odnośnymi urzędami państwowymi i instytucjami w zakresie spraw socjalnych.

Prowadzi sprawy, związane z prasą i propagandą, w szczególności dotyczące publikacyj, artykułów, sprostowań, ogłoszeń it.p.

Gromadzi, wykorzystuje i przechowuje materiały prasowe.

Organizuje pokazy, wystawy it.p.

§ 10.

Oddział Osobowy.

Realizuje w wyznaczonym Dyrekcjom przez Ministerstwo Leśnictwa zakresie politykę personalną, ustaloną w specjalnych wytycznych.

Współpracując z Oddziałem Organizacyjnym i Oświaty Zawodowej, ustala potrzeby personalne, czuwa nad planowym przygotowaniem i przy-

sposobieniem, oraz nad kwalifikowaniem i selekcją kadr osobowych.

Gospodaruje etatami osobowymi w porozumieniu z Oddziałem Organizacyjnym i Biurem Finansowym.

Przeprowadza w zakresie kompetencji Dyrekcji obsadę personalną poszczególnych stanowisk w porozumieniu z zainteresowanymi komórkami Dyrekcji lub na ich wnioski. W odniesieniu do spraw zastrzeżonych do decyzji władz naczelnych — opracowuje w tym samym trybie projekty (wnioski) obsady.

Poza tym prowadzi sprawy przeniesień, delegacyj i urlopów, uposażeń funkcjonariuszów administracji lasów państwowych zarówno w gotówce jak i w naturze (deputat rolny, opałowy), sprawy ryczałtu na utrzymanie środków lokomocji do wyjazdów służbowych, umundurowania i uzbrojenia, sprawy zaliczek na uposażenie, zapomóg, odpraw i zaopatrzenia emerytalnego, ubezpieczenia pracowników, pomocy lekarskiej i świadczeń z tym związanych.

Prowadzi likwidaturę uposażeń funkcjonariuszów, zarówno Dyrekcji jak i jednostek podległych.

Prowadzi ewidencję i statystykę pracowników Dyrekcji i jednostek podległych.

Prowadzi sprawy zakwalifikowania pracowników do awansów i odznaczeń.

Załatwia sprawy, wynikające ze stosunku pracowników do służby wojskowej (reklamacje, odroczenia, zmiana terminów powołania it.p.).

Wystawia legitymacje, zaświadczenia, opinie, oraz załatwia sprawy zezwoleń na zajęcia uboczne.

Prowadzi sprawy odpowiedzialności pracowników (porządkowej, dyscyplinarnej, karnej, materialnej) oraz sprawy zażaleń i doniesień na personel podległy Dyrekcji.

§ 11.

Oddział Oświaty Zawodowej.

Ustala w porozumieniu z odnośnymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji Lasów Państwowych potrzeby w zakresie oświaty zawodowej.

Przygotowuje wnioski do Ministrestwa, dotyczące akcji szkolenia zawodowego.

Opracowuje plan szkolenia pracowników umysłowych i fizycznych.

Organizuje i przeprowadza szkolenie na kursach zawodowych, w ośrodkach szkoleniowych i poza ośrodkami według wytycznych Ministerstwa Leśnictwa i zatwierdzonych programów.

Prowadzi w myśl udzielanych przez Ministerstwo instrukcyj, szkoły zawodowe Lasów Państwowych, znajdujące się na terenie Okręgu Dyrekcji.

Czuwa nad właściwym poziomem prowadzonej w terenie akcji szkolenia. Wykonuje nadzór administracyjny w jednostkach szkolenia zawodowego, znajdujących się na terenie okręgu Dyrekcji.

Organizuje praktyki uczniów szkół zawodowych, studentów wyższych uczelni i inne.

Współdziała w popularyzacji wiedzy leśnej.

Wykonuje inne zlecone przez Ministerstwo czynności, wchodzące w zakres oświaty zawodowej.

§ 12.

Sekretariat Dyrekcji.

Przyjmuje, rozdziela i wysyła korespondencję.

Sporządza czystopisy, powiela pisma.

Prowadzi składnicę akt, bibliotekę Dyrekcji.

Załatwia sprawy prenumeraty dzienników urzędowych i czasopism.

Załatwia sprawy związane z techniką funkcjonowania kancelarii (reklamacje, wyjaśnienia przepisów kancelaryjnych, przepisów pocztowych it.p.).

Sporządza spisy adresów pracowników Dyrekcji.

Udziela informacji interesantom i kieruje ich do właściwych komórek organizacyjnych.

Czuwa nad tokiem czynności kancelaryjnych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Dyrekcji.

Prowadzi składnicę druków, materiałów pisarskich oraz wszelkich innych pomocy kancelaryjnych, dostarczonych przez Oddział Zaopatrzenia.

§ 13.

Sprawy bezpieczeństwa i ochrony mienia gospodarstwa leśnego, sprawy ochrony życia, pracy i mienia pracowników administracji lasów państwowych, wynikające ze stosowania przepisów dekretu z dnia 5 lipca 1946 r. o Straży Leśnej (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 238) załatwiane są przez komendanta okręgowego straży leśnej podległego bezpośrednio kierownikowi Biura Planowania i Organizacji.

Biuro Zagospodarowania Lasów.

§ 14.

Oddział Stanu Posiadania.

Prowadzi ewidencję stanu posiadania i rozmiaru użytkowania w porozumieniu z odnośnymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji.

Prowadzi klasyfikację gruntów i wód dla wymiaru podatków, oraz przeprowadza wycenianie lasów państwowych.

Załatwia sprawy przejmowania upaństwowionych lasów, gruntów leśnych i nieleśnych,

regulacji stanu posiadania,
zaopatrzenia personelu w grunty rolne,
zmiany użytkowania gruntów leśnych,
przekazywania państwowych obszarów leśnych i innych pozostających we władaniu administracji lasów państwowych pod zarząd względnie użytkowanie innym działom admi-

nistracji państwowej, urzędom i instytucjom samorządowym.

W zakresie swego działania opracowuje opinie, wnioski, sprawozdania it.p.

§ 15.

Oddział Urządzenia Gospodarstwa Leśnego.

Załatwia sprawy, związane z planowaniem technicznej organizacji produkcji gospodarstwa leśnego.

Opracowuje plany gospodarstwa leśnego, załatwia sprawy związane z ich zatwierdzeniem oraz przeprowadza rewizje i zmiany tych planów, koryguje plany gospodarstwa leśnego.

Opracowuje techniczne projekty podziału powierzchniowego lasów oraz załatwia sprawy związane z przeprowadzeniem tego podziału.

Przeprowadza taksację drzewostanów i ustala rozmiar użytkowania lasów.

Wydaje opinie w zakresie podziału administracyjnego lasów z punktu widzenia technicznej organizacji produkcji.

W zakresie swego działania opracowuje normy, opinie, sprawozdania it.p.

§ 16.

Oddział Hodowli i Ochrony Lasu.

Przygotowuje materiały dotyczące planowania hodowlanego według wskazówek Ministerstwa Leśnictwa.

W zakresie odnowienia i pielęgnowania lasu opracowuje plany, rozpatruje i zatwierdza wnioski, kieruje pracami związanymi z techniką odnowienia i pielęgnowania lasu, kieruje organizacją pozyskiwania i przechowywania nasion, prowadzeniem szkółek leśnych.

W zakresie dolesiania Kraju współdziała z Regionalnymi Dyrekcjami Planowania Przestrzennego przy opracowywaniu regionalnych i miejscowych planów dolesień; sporządza programy prac dolesieniowych, rozpatruje i zatwierdza wnioski oraz nadaje kierunek akcji dolesień.

W zakresie ochrony lasu ustala programy działania, rozpatruje i zatwierdza wnioski, kieruje pracami związanymi z ochroną lasu przed człowiekiem, szkodnikami ze świata zwierzęcego i roślinnego oraz zapobieganiem i zwalczaniem szkód od pożarów, powodzi i innych klęsk żywiołowych.

Załatwia sprawy planowania, ewidencji i ochrony parków narodowych, rezerwatów i pomników przyrody, oraz sprawy turystyki (szlaków oraz schronisk turystycznych, wycieczek it.p.).

W zakresie swego działania opracowuje normy, kalkulacje, opinie, sprawozdania it.p. oraz prowadzi statystykę.

§ 17.

Oddział Lasów Niepaństwowych.

W zakresie kształtowania rozwoju produkcji w lasach niepaństwowych załatwia sprawy dotyczące stosunków własności, form organizacyjnych, technicznej organizacji produkcji, popierania produkcji i stwarzania jej warunków rozwoju, sprawy dotyczące zalesienia gruntów nieleśnych, statystyki lasów niepaństwowych, oraz wszystkie sprawy wynikające z nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

Biuro Użytkowania i Zbytu Drewna.

§ 18.

Oddział Eksploatacyjno-Handlowy.

Załatwia sprawy eksploatacji lasu oraz ręcznego przerobu materiałów drzewnych, a w szczególności: opracowuje plany eksploatacji lasu i plany ręcznego przerobu materiałów drzewnych na podstawie planów cięć opracowanych przez Biuro Zagospodarowania Lasów w porozumieniu z Biurem Użytkowania i Zbytu Drewna oraz kieruje wykonaniem tych planów; dla podległych Dyrekcji nadleśnictw opracowuje zlecenia odnośnie wykonania umów na dostawę surowca i opału drzewnego, względnie produktów ręcznego przerobu materiałów drzewnych oraz nadzoruje i kontroluje wykonanie tych zleceń; współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji w sprawach tworzenia i uzupełniania kadr brakarskich i robotniczych nadleśnictw, w szczególności w sprawach dotyczących warunków pracy i płacy, dokształcania it.p.; współpracuje z Oddziałem Zaopatrzenia w sprawach pokrycia zapotrzebowania na materiały pomocnicze i narzędzia oraz inwentarz ruchomy, potrzebne przy eksploatacji i ręcznym przerobie materiałów drzewnych.

Załatwia sprawy zbytu surowca i opału drzewnego oraz produktów ręcznego przerobu materiałów drzewnych, a w szczególności zbiera dane do ustalenia cen na materiały drzewne oraz w zakresie kompetencji Dyrekcji opracowuje te ceny (w odniesieniu terenów graniczących z okręgami innych Dyrekcji L. P. w porozumieniu z odpowiednimi Dyrekcjami); zaopatruje zakłady przemysłowe (własne i obce) w surowiec drzewny w porozumieniu z Oddziałami Przemysłowo-Handlowym i Transportowym; załatwia sprawy związane z zawieraniem umów handlowych w porozumieniu z Biurem Finansowym odnośnie warunków płatności, zabezpieczenia należności i trybu rozrachunku oraz w ewentualnym porozumieniu z innymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji.

Opracowuje plan finansowo-gospodarczy eksploatacji lasu i ręcznego przerobu materiałów drzewnych w porozumieniu z Biurem Finansowym.

Prowadzi systematyczną kontrolę ilościowej i jakościowej wydajności materiałów, sprawności pracy ludzkiej, kosztów własnych i opłacalności pozyskania i zbytu surowca i opału drzewnego oraz produktów ręcznego przerobu materiałów drzewnych, oraz normuje wydajność, sprawność, wysokość kosztów własnych i opłacalność.

W ramach ustalonych odpowiednimi przepisami załatwia sprawy wynikające z nadzoru nad eksploatacją i ręcznym przerobem materiałów drzewnych w lasach, niezbędnych w posiadaniu tego resortu.

W zakresie swego działania opracowuje normy, instrukcje, opinie, sprawozdania, kalkulacje it.p., oraz prowadzi ewidencję i statystykę.

§ 19.

Oddział Przemysłowo-Handlowy.

Załatwia sprawy przemysłowego przerobu materiałów drzewnych, a w szczególności: w porozumieniu z Oddziałami Eksploatacyjno-Handlowym i Transportowym oraz Biurem Zagospodarowania Lasów i Biurem Technicznym opracowuje plany rozmieszczenia, oraz z punktu widzenia eksploatacji wnioski budowy, rozbudowy, przebudowy, uzupełnienia, względnie likwidacji, zakładów przemysłowych, oraz czuwa nad realizacją tych planów i wniosków; współpracuje z Biurem Technicznym w sprawach technicznego wyposażenia zakładów przemysłowych, remontów i konserwacji ich urządzeń technicznych, oraz ich technicznej obsługi; opracowuje plany przemysłowego przerobu materiałów drzewnych w zakładach przemysłowych (własnych i obcych) oraz kieruje wykonaniem tych planów; opracowuje sprawy umów na dzierżawę zakładów przemysłu drzewnego, uzgadniając warunki płatności, zabezpieczenia należności i tryb rozrachunku z biurem Finansowym oraz w porozumieniu z Biurem Prawnym, tudzież sprawuje nadzór nad wykonaniem tych umów pod względem eksploatacji dzierżawionych obiektów; dla podległych Dyrekcji zakładów przemysłowych — opracowuje zlecenia odnośnie wykonania umów na dostawę produktów przemysłowego przerobu materiałów drzewnych, oraz nadzoruje i kontroluje wykonanie tych zleceń; współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji w sprawach tworzenia i uzupełnienia kadr pracowników umysłowych i fizycznych w zakładach przemysłowych, w szczególności w sprawach, dotyczących warunków pracy i płacy, dokształcania it.p.; współpracuje z Oddziałem Zaopatrzenia w sprawach zaopatrzenia zakładów przemysłowych w materiały pomocnicze i narzędzia oraz inwentarz ruchomy; prowadzi sprawy organizacji obrony przeciwpożarowej w zakładach przemysłowych.

Załatwia sprawy zbytu produktów przemysłowego przerobu materiałów drzewnych, a w szczególności: zbiera dane do ustalenia cen na produkty przemysłowego przerobu materiałów drzewnych oraz w zakresie kompetencji Dyrekcji opracowuje te ceny (w odniesieniu do terenów graniczących z okręgami innych Dyrekcji L. P. w porozumieniu z odpowiednimi Dyrekcjami); załatwia sprawy związane z zawieraniem umów handlowych w porozumieniu z Biurem Finansowym odnośnie warunków płatności, zabezpieczenia należności i trybu rozrachunku ,oraz w ewentualnym porozumieniu z innymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji.

Opracowuje plan finansowo-gospodarczy przemysłowego przerobu materiałów drzewnych w porozumieniu z Biurem Finansowym.

Prowadzi systematyczną kontrolę ilościowej i jakościowej wydajności materiałów, sprawności pracy ludzkiej, maszyn i innych urządzeń technicznych, kosztów własnych i opłacalności produkcji i zbytu w zakładach przemysłowych, oraz normuje wydajność, sprawność, wysokość kosztów własnych i opłacalność.

W ramach ustalonych odpowiednimi przepisami załatwia sprawy, wynikające z nadzoru nad działalnością zakładów przemysłu drzewnego, niebędących w posiadaniu resortu leśnictwa, oraz sprawy, wynikające z nadzoru nad obrotem produktów przemysłowego przerobu materiałów drzewnych, również niebędących w posiadaniu tego resortu.

W zakresie swego działania opracowuje normy, instrukcje, opinie, sprawozdania, kalkulacje it.p., oraz prowadzi ewidencję i statystykę.

§ 20.

Oddział Transportowy.

Załatwia sprawy lądowego i wodnego transportu materiałów drzewnych i innych zarówno środkami własnymi jak i najętymi oraz koleją, w szczególności: dokonywa wyboru najwłaściwszych rodzajów środków transportowych i opracowuje plany transportu materiałów drzewnych i innych oraz kieruje wykonaniem tych planów przez podległe Dyrekcji jednostki organizacyjne— w porozumieniu z zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji.

Dla podległych jednostek transportowych i innych, względnie przedsiębiorstw, opracowuje zlecenia w zakresie transportu materiałów drzewnych i innych oraz nadzoruje i kontroluje wykonanie tych zleceń — w porozumieniu z zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji; inicjuje pozyskanie i najem środków przewozowych oraz współpracuje w tych sprawach z organami administracji publicznej (państwowej i samorządowej) oraz innymi organami; normuje rozwój i kieruje gospodarką własnych dróg, urządzeń i środków transportowych Lasów Państwowych (konnych, mechanicznych, kolejkowych i wodnych) i w tym zakresie: współpracuje z odpowiednimi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji w sprawach

tworzenia i znoszenia jednostek transportowych; w porozumieniu z odpowiednimi komórkami Dyrekcji opracowuje z punktu widzenia eksploatacji wnioski budowy, rozbudowy, przebudowy, uzupełnienia, względnie likwidacji dróg, urządzeń i środków, oraz czuwa nad realizacją tych wniosków; współpracuje z Biurem Technicznym w sprawach technicznego wyposażenia jednostek transportowych oraz w sprawach remontów kapitalnych i konserwacji dróg, urządzeń i środków transportowych; niezależnie od tego sam przydziela jednostkom transportowym i innym środki transportowe w porozumieniu z Biurem Technicznym.

W porozumieniu z odpowiednimi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji załatwia sprawy dróg, urządzeń i środków transportowych niebędących w posiadaniu Lasów Państwowych, jak sprawy budowy, odbudowy lub otwarcia dla ruchu towarowego pewnych dróg (kołowych, kolejowych lub wodnych), mostów, stacyj, bocznic, sprawy podstawiania wagonów, sprawy taryf it.p.

Współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji w sprawach tworzenia i uzupełnienia kadr pracowników umysłowych i fizycznych zatrudnionych w transporcie (zarówno w jednostkach transportowych, jak i innych), w szczególności w sprawach, dotyczących warunków pracy i płacy, dokształcania it.p.

Współpracuje z Oddziałem Zaopatrzenia w sprawach zaspokojenia potrzeb transportu w materiały pomocnicze i narzędzia oraz inwentarz ruchomy.

Prowadzi systematyczną kontrolę sprawności środków transportowych oraz kontrolę kosztów własnych odnoszących się do transportu środkami własnymi i najemnymi; bada koszty własne, obciążające strony świadczące usługi transportu, oraz opłacalność transportu dla tych stron; zbiera inne dane do ustalenia cen na przewóz materiałów drzewnych i innych przez strony.

Normuje sprawność środków transportowych, wysokość kosztów własnych Lasów Państwowych oraz wysokość kosztów własnych i opłacalność transportu dla stron świadczących usługi transportu, między innymi przez opracowywanie w zakresie kompetencji Dyrekcji cen za transport (w odniesieniu do terenów graniczących z okręgami innych Dyrekcji Lasów Państwowych — w porozumieniu z odpowiednimi Dyrekcjami).

Opracowuje plan finansowo-gospodarczy z zakresu transportu materiałów drzewnych i innych — w porozumieniu z odnośnymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji.

W zakresie swego działania opracowuje normy, instrukcje, opinie, sprawozdania, kalkulacje it.p., oraz prowadzi ewidencję, w szczególności — środków transportowych i statystykę.

Biuro Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych.

§ 21.

Oddział Użytków Ubocznych.

Planuje w porozumieniu z Biurem Zagospodarowania Lasu oraz z innymi zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji, ustala środki wykonania zamierzeń i wykonuje nadzór — w dziedzinie użytkowania ubocznego, a w szczególności pozyskania płodów ubocznych z drzew i krzewów leśnych (żywica, owoce, nasiona, ściółka iglasta i liściasta, kora garbarska), pozyskiwania produktów roślinnych z gruntu leśnego z wyjątkiem drewna (pasza leśna, jagody, grzyby, trawy, zioła, mech it.p.), użytkowania powierzchni gruntów leśnych (nowiny, pastwiska leśne, łąki, szkółki handlowe, plantacje wikliny it.p.), pozyskiwania kopalin (piasek, glina, kamień, torf it.p.), oraz korzyści ubocznych z dróg, placów, składów it.p.

§ 22.

Kierownik Biura przy pomocy podległych mu bezpośrednio funkcjonariuszów w porozumieniu z zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji planuje oraz ustala środki wykonania zamierzeń i wykonuje nadzór w zakresie zagospodarowania i eksploatacji: a) zakładów opartych na surowcu pochodzącym z użytkowania ubocznego lasu (destylarnie żywicy, szuszarnie, cegielnie it.p.), b) zakłady chemicznej przeróbki drewna (terpentyniarnie, fabryki suchej destylacji), c) innych zakładów (młyny, gorzelnie, browary, domy czynszowe it.p.), d) gospodarstw nieleśnych wchodzących w skład Lasów Państwowych, e) gospodarki rybackiej, f) gospodarki łowieckiej, g) zbytu produktów pozyskiwanych z zakresu swojego gospodarczego działania, oraz h) melioracji i spraw wodnych.

W zakresie swego działania Biuro opracowuje normy, instrukcje, opinie, sprawozdania, kalkulacje it.p., oraz prowadzi ewidencję i statystykę.

§ 23.

W przypadku zwiększonego zakresu czynności w dziedzinach gospodarstwa, objętego Biurem Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, w związku ze specjalnymi warunkami lokalnymi — Dyrekcje występują do Ministerstwa z odpowiednio umotywowanymi wnioskami o utworzenie nowej komórki organizacyjnej w ramach Biura Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych.

Biuro Inspekcji.

§ 24.

Biuro Inspekcji jest organem, przy pomocy którego Dyrektor Lasów Państwowych wykonu-

je nadzór i kontrolę w jednosktach podległych Dyrekcji oraz komórkach organizacyjnych Dyrekcji.

A zatym Biuro nadzoruje całokształt prac z dziedziny gospodarki leśnej i przemysłowej. Dokonuje planowych i doraźnych inspekcyj i oceny całości prac wszystkich jednostek podległych Dyrekcji oraz komórek organizacyjnych Dyrekcji. Sprawdza wykonanie prac w poszczególnych dziedzinach i ocenia te prace pod względem ich skuteczności w osiąganiu zamierzonych celów i zadań gospodarczych, jak również zgodności z przyjętymi dla tych dziedzin zasadami i wytycznymi. W szczególności ocenia pracę pod względem należytej ich organizacji, użycia właściwych metod postępowania ekonomicznego, wyzyskania środków osobowych, technicznych i kapitałowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także pod względem należytego wzajemnego ich zharmonizowania.

Składa sprawozdanie, stawia wnioski w sprawach będących przedmiotem czynności inspektora, oraz śledzi ich wykonanie. Opiniuje między innymi projekty planów finansowo-gospodarczych jednostek podległych Dyrekcji oraz ocenia wykonanie pod względem merytorycznym.

Przeprowadza dochodzenia służbowe.

Czuwa nad należytą współpracą jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji z organami administracji państwowej i samorządowej, radami narodowymi oraz ludnością.

Biuro Finansowe.

§ 25.

Oddział Gospodarki Pieniężnej i Budżetu.

Opracowuje zarządzenia w sprawach gospodarki pieniężnej w jednostkach organizacyjnych podległych i w urzędzie Dyrekcji.

Opracowuje ogólny plan pieniężny okręgu Dyrekcji i zatwierdza plany pieniężne jednostek podległych.

Załatwia sprawy związane z udzielaniem zasiłków pieniężnych podległym jednostkom organizacyjnym i pobieraniem od nich nadwyżek kasowych.

Kontroluje obieg zasiłków i nadwyżek kasowych oraz załatwia sprawy związane z upłynnieniem i uzyskiwaniem środków obrotowych.

Załatwia sprawy związane z dysponowaniem kasą i rachunkiem bankowym Dyrekcji.

Ustala normy zapasu gotówki dla jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji.

Załatwia sprawy związane z ustaleniem normatywów środków obrotowych w ścisłym porozumieniu z zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji.

Wystawia zlecenia do Księgowości w zakresie działania oddziału i dopilnowuje likwidacji odnośnych kont.

Opracowuje przy współudziale zainteresowanych komórek organizacyjnych Dyrekcyj ogólny i szczegółowy plan finansowo-gospodarczy okręgu Dyrekcji na podstawie planów finansowo-gospodarczych jednostek podległych oraz na podstawie planu gospodarczego, opracowanego przez komórki organizacyjne, jak również załatwia sprawy związane z jego zmianami.

Przygotowuje do zatwierdzenia, współpracując z innymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji plany finansowo-gospodarcze podległych jednostek i kontroluje ich wykonanie.Przydziela i uruchamia na wniosek zainteresowanych komórek organizacyjnych Dyrekcji kredyty oraz prowadzi ich kontrolę.

Przeprowadza czynności techniczno-rachunkowe związane ze sprawami premii, ulg, darowizn it.p.

Współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji przy układaniu planu inwestycyjnego i jego realizacji.

Załatwia sprawy związane z uzyskaniem i rozdziałem kredytów bankowych oraz dotacyjnych kredytów skarbowych na inwestycje.

§ 26.

Oddział Księgowości i Ewidencji Majątku Bilansowego.

Opracowuje zarządzenia szczegółowe, dotyczące oragnizacji rachunkowości pieniężnej i materiałowej w jednostkach organizacyjnych podległych Dyrekcji.

Prowadzi księgowość urzędu Dyrekcji i jednostek podległych.

Opracowuje miesięczne i roczne bilanse oraz sprawozdania rachunkowe urzędu i okręgu Dyrekcji.

Przechowuje dowody rachunkowe.

Prowadzi kontrolę dowodów i sprawozdań rachunkowych podległych jednostek organizacyjnych pod względem formalnym i rachunkowym oraz współpracuje z Biurem Inspekcji w zakresie kontroli dowodów rachunkowych z wykonania planów finasowo-gospodarczych pod względem merytorycznym.

Prowadzi kontrolę obrotów na rachunkach zaliczek do wyliczenia, na uposażenie i obrotów na rachunkach innych sum pozabudżetowych jednostek podległych Dyrekcji na podstawie dowodów rachunkowych, nadsyłanych bieżąco przez podległe jednostki.

Prowadzi nadzór nad ewidencją inwentarza ruchomego i nieruchomego oraz innych wartości bilansowych.

Załatwia sprawy związane z odpisywaniem, dopisywaniem i inwentaryzacją.

§ 27.

Oddział Rozrachunkowy

Opracowuje zarządzenia w sprawie rozrachunków handlowych w jednostkach podległych Dyrekcji.

Sprawuje nadzór nad rozrachunkami w jednostkach podległych.

Współdziała z komórkami organizacyjnymi Dyrekcji przy zawieraniu umów w zakresie ustalania warunków płatności, zabezpieczenia należności i trybu rozrachunków.

Sprawdza nadsyłane bieżąco przez podległe jednostki organizacyjne dowody rachunkowe dotyczące wykonywania poszczególnych tranzakcyj handlowych i prowadzi rozrachunki z odbiorcami produktów gospodarstwa leśnego i z dzierżawcami.

Wystawia zlecenia do Księgowości w zakresie działania Oddziału i dopilnowuje likwidacji odnośnych kont.

Czuwa nad realizacją należności wynikających z wykonywanych dostaw, z których rozrachunek prowadzi Dyrekcja.

Prowadzi rozrachunek między jednostkami podległymi w Dyrekcji oraz między Dyrekcją a Ministerstwem Leśnictwa z tytułu wzajemnych świadczeń pieniężnych i rzeczowych.

Prowadzi rozrachunki z dostawcami i przedsiębiorstwami.

Przedkłada do Biura Prawnego wnioski i materiały dotyczące spraw spornych.

§ 28.

Oddział Likwidatury i Kasy

Sprawdza pod względem rachunkowym i formalnym dokumenty rachunkowe, dotyczące wypłat i wpłat dokonywanych w Dyrekcji po uprzednim sprawdzeniu merytorycznym przez odnośne komórki organizacyjne Dyrekcji.

Sprawdza i załatwia formalności związane z zatwierdzeniem rachunków kosztów podróży kierowników jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji.

Na podstawie pisemnych zleceń dokonuje wypłat kasowych, oraz wypełnia czeki na okaziciela i czeki przelewowe na wypłaty z rachunków bankowych Dyrekcji.

Pilnuje terminowego rozliczenia z tytułu zaliczek (awansów) pobranych przez pracowników Dyrekcji na pokrycie wydatków oraz zaliczek na uposażenie.

Prowadzi ewidencję książeczek czekowych i zleceń wypłaty z rachunków bankowych Dyrekcji.

Prowadzi księgę rachunków bieżących w bankach, wpłaca i podejmuje gotówkę.

Prowadzi Kasę Dyrekcji i księgę kasową.

Przyjmuje i przechowuje papiery wartościowe i inne walory na podstawie pisemnych zleceń.

Biuro Prawne

§ 29.

Oddział Procesowy

Prowadzi na podstawie pełnomocnictw Prokuratorii Generalnej sprawy procesowe oraz bezpośrednio sprawy hipoteczne, upadłościowe i egzekucyjne. Zgłasza, zabezpiecza i popiera powództwo cywilne w wytoczonych sprawach karnych.

Opracowuje doniesienia karne do władz sądowych.

Czuwa nad prowadzeniem spraw o szkodnictwo leśne i nad wykonaniem kar oraz egzekucją uzyskanych tytułów wykonawczych.

Załatwia sprawy wynikające ze stosunku do Prokuratorii Generalnej.

§ 30.

Kierownik Biura przy pomocy podległych mu bezpośrednio funkcjonariuszów uzgadnia i opracowuje wszelkie umowy i zobowiązania. Załatwia sprawy hipoteki, katastru, udziału w przetargach i licytacjach, czuwa nad przestrzeganiem przepisów prawnych w działalności jednostek organizacyjnych Dyrekcji, wykonuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawnych w działalności organów podległych, udziela opinii prawnych, prowadzi sprawy wynikające ze skarg i odwołań w administracyjnym toku instancji, sprawy wszelkich ubezpieczeń społecznych i rzeczowych, obciążeń podatkowych (państwowych, komunalnych), oraz wszelkich rodzajów opłat i danin.

Biuro Techniczne

§ 31.

Oddział Budownictwa

Współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji oraz z innymi właściwymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji w ustalaniu potrzeb w dziedzinie budownictwa.

Prowadzi sprawy projektowania i kosztorysowania z zakresu budownictwa, sprawy budowy, przebudowy, odbudowy, remontu i konserwacji budynków administracyjnych, gospodarczych i przemysłowych.

Prowadzi ewidencję budynków pod względem technicznym, ich szacowanie oraz współpracuje z Biurem Finansowym w sprawach dotyczących inwentaryzacji budynków.

Załatwia sprawy zakupu materiałów budowlanych dla robót inwestycyjnych.

Współpracuje z Biurem Prawnym w zakresie ubezpieczeń budynków, zasobów budowlanych, znajdujących się pod zarządem Dyrekcji.

Sprawuje nadzór i kontrolę w zakresie budownictwa.

§ 32.

Oddział Urządzeń Przemysłowych

Współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji oraz innymi właściwymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji przy ustalaniu potrzeb: w dziedzinie urządzeń przemysłowych.

Prowadzi sprawy projektowania i kosztorysowania z zakresu urządzeń przemysłowych, sprawy budowy, przebudowy, odbudowy, remontu, konserwacji oraz uzupełnienia urządzeń zakładów przemysłowych i warsztatów mechanicznych.

Prowadzi ewidencję urządzeń przemysłowych pod względem technicznym i ich szacowanie.

Załatwia sprawy zakupu maszyn i urządzeń przemysłowych.

Współpracuje z Biurem Finansowym w sprawach dotyczących inwentaryzacji urządzeń przemysłowych.

Prowadzi we własnym zakresie niektóre prace związane z odbudową, przebudową lub budową urządzeń przemysłowych.

Sprawuje nadzór i kontrolę techniczną z zakrasu urządzeń przemysłowych i warsztatów mechanicznych.

§ 33.

Oddział Urządzeń Komunikacyjnych

Współpracuje z Biurem Planowania i Organizacji oraz z innymi właściwymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji przy ustalaniu potrzeb w dziedzinie komunikacji.

Prowadzi sprawy projektowania i kosztorysowania z zakresu urządzeń komunikacyjnych i transportowych, sprawy budowy, przebudowy, odbudowy, remontu konserwacji linii kolejowych, dróg lądowych, wodnych i innych środków komunikacyjnych i transportowych w porozumieniu z odnośnymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji, sprawy uzupełnień taboru, urządzeń i sprzętu komunikacyjnego.

Załatwia sprawy zakupu urządzeń transportowych, komunikacyjnych z kredytów inwestycyjnych.

Załatwia sprawy ewidencji urządzeń komunikacyjnych i transportowych pod względem technicznym, oraz ich szacowanie.

Współpracuje z Biurem Finansowym w sprawach dotyczących inwentaryzacji urządzeń komunikacyjnych i transportowych.

Sprawuje nadzór i kontrolę w zakresie urządzeń komunikacyjnych i transportowych.

Oddział Zaopatrzenia

§ 34.

Ustala w ścisłym porozumieniu z odnośnymi komórkami organizacyjnymi Dyrekcji potrzeby urzędu Dyrekcji, podległych jej jednostek organizacyjnych w zakresie zaopatrzenia w niezbędny sprzęt, oraz artykuły techniczne i aprowizacyjne.

Prowadzi w granicach wyznaczonych zarządzeniami Ministerstwa Leśnictwa i w oparciu o plan pieniężny Dyrekcji zakup maszyn, narzędzi, artykułów technicznych, (z wyłączeniem zakupów objętych planem inwestycyjnym, które wchodzą do zakresu czynności Biura Technicznego), inwentarza ruchomego i materiałów kancelaryjnych.

Załatwia sprawy odbioru, magazynowania, właściwego rozdziału i rozprowadzenia oraz ewidencji sprzętu, artykułów technicznych i aprowizacyjnych.

Organizuje i nadzoruje stołówki dla pracowników.

Administruje budynkami urzędowymi i prowadzi szczegółowe księgi inwentarza urzędu Dyrekcji.

Załatwia wszelkie sprawy gospodarcze związane z funkcjonowaniem Dyrekcji (intendentura), zarządza środkami lokomocji i taborami urzędu Dyrekcji.

Kieruje obsługą telefoniczną urzędu Dyrekcji.

Sprawuje nadzór nad woźnymi, gońcami i personelem porządkowym Dyrekcji.

Samodzielny Oddział Kontroli

§ 35.

Działa na podstawie osobnego regulaminu z dnia 10 listopada 1945 r. wydanego przez Ministra Leśnictwa w porozumieniu z Dyrektorem Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Oddział jest samodzielną jednostką niezależną od Dyrektora Lasów Państwowych, a podległą funkcyjnie Biuru Inspekcji i Kontroli w Ministerstwie Leśnictwa.

ROZDZIAŁ IV.

KOMPETENCJE

Dyrektor Lasów Państwowych

§ 36.

Dyrektor Lasów Państwowych jest kierownikiem urzędu II instancji administracji leśnej Dyrekcji Lasów Państwowych i z tego tytułu sprawuje w powierzonym mu okręgu administrację lasami państwowymi i gruntami leśnymi wraz ze związanymi z nimi gospodarczo gruntami nieleśnymi, wodami, zakładami przemysłowymi, urządzeniami technicznymi, transportowymi, komunikacyjnymi i innymi nieruchomościami i ruchomościami służącymi do prowadzenia gospodarstwa leśnego, oraz opiekę i nadzór w granicach obowiązujących przepisów nad lasami niestanowiącymi własności Państwa.

§ 37.

Dyrektor Lasów Państwowych jest odpowiedzialny za działalność powierzonej mu dyrekcji lasów państwowych i za działalność wszystkich podległych jednostek administracji lasów państwowych.

§ 38.

Dyrektor Lasów Państwowych ma prawo przekazać załatwenie i decyzję pewnych kategorii spraw kierownikom odpowiednich Biur, co nie zmniejsza odpowiedzialności w tym zakresie Dyrektora.

§ 39.

Zastępstwo Dyrektora Lasów Państwowych sprawuje kierownik Biura Planowania i Organizacji, a w przypadku jego nieobecności kierownik innego Biura Dyrekcji. W tym ostatnim przypadku o pierwszeństwie zastępstwa Dyrektora decyduje zarządzenie Dyrektora Lasów Państwowych, a w braku takiego zarządzenia — starszeństwo służbowe.

§ 40.

Dyrektor Lasów Państwowych podpisuje:

1. pisma skierowanie do Ministerstwa Leśnictwa do Wojewodów, do kierowników władz równorzędnych;
2. pisma zawierające decyzję w sprawach zasadniczego znaczenia,
3. plany, projekty oraz pisma we wszystkich sprawach zasadniczego znaczenia, zawierające ogólne wytyczne dotyczące organizacji oraz działalności gospodarczej i finansowej Dyrekcji i podległych jej jednostek organizacyjnych;
4. dekrety nominacyjne, pisma delegacyjne i wszelkie pisma w sprawach dotyczących decyzji personalnych;
5. pisma zastrzeżone do osobistego podpisu.

Kierownik Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi).

§ 41.

Na czele Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi) stoi kierownik, który podlega bezpośrednio Dyrektorowi Lasów Państwowych. Kierownik kieruje i nadzoruje wykonywanie administracji w powierzonym mu dziale zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, zarządzeniami, instrukcjami, wytycznymi Dyrektora Lasów Państwowych oraz interesem publicznym.

§ 42.

Do zasadniczych zadań kierownika Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi) należy:

1. organizacja, kierownictwo, koordynacja, usprawnienie pracy Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi);
2. reprezentacja fachowa z zakresu spraw wchodzących do zakresu czynności Biura;
3. podejmowanie najszerszej inicjatywy w zakresie pracy Biura;
4. nadawanie w zakresie swego działania kierunku pracom właściwych organów podległych Dyrekcji;
5. decyzja ostateczna w zakresie uprawnień przyznaych przez Dyrektora Lasów Państwowych;
6. aprobata załatwień spraw przedkładanych do podpisu Dyrektora Lasów Państwowych;
7. wykonywanie osobiste funkcyj specjalnych zleconych przez przełożonych;
8. przeglądanie korespondencji skierowanej do Biura;
9. przydzielanie spraw do załatwienia poszczególnym komórkom podległym;
10. uczestniczenie w periodycznych zebraniach kierowników Biur;
11. zwoływanie zebrań okresowych kierowników Oddziałów oraz pracowników referendarskich Biura;
12. nadzór nad całością spraw kancelaryjnych i gospodarczych Biura;
13. informowanie Dyrektora Lasów Państwowych o toku prac Biura.

§ 43.

Kierownik Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi) może za zgodą Dyrektora Lasów Państwowych zlecić samodzielne załatwianie pewnych spraw poszczególnym kierownikom Oddziałów, względnie urzędnikom referującym, co nie zmniejsza odpowiedzialności w tym zakresie kierownika Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi).

§ 44.

Kierownik Biura (Oddziału podlegełgo bezpośrednio Dyrektorowi) podpisuje:

1. zarządzenia (z wyjątkiem okólników) w zakresie czynności komórki organizacyjnej, kierowane do jednostek podległych Dyrekcji;
2. korespondencję o charakterze decydującym w sprawach między komórkami organizacyjnymi Dyrekcji;
3. pisma w sprawach zleconych przez Dyrektora Lasów Państwowych.

§ 45.

Kierownika Biura zastępuje jeden z kierowników Oddziałów wyznaczony przez Dyrektora Lasów Państwowych na wniosek kierownika Biura.

§ 46.

Kierownika Odziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi Lasów Państwowych zastępuje jeden z urzędników tego oddziału wyznaczony przez

Dyrektora Lasów Państwowych na wniosek kierownika Oddziału.

Kierownik Oddziału wchodzącego w skład Biura.

§ 47.

Na czele Oddziału wchodzącego w skład Biura stoi kierownik Oddziału, podległy bezpośrednio kierownikowi Biura.

§ 48.

Do zasadniczych zadań kierownika Oddziału należy:

1. organizacja i kierownictwo pracy w Oddziale;
2. opinia fachowa z zakresu spraw wchodzących do zakresu czynności Oddziału;
3. podejmowanie inicjatywy z zakresu prac Oddziału;
4. aprobata spraw przedkładanych do podpisu Dyrektora Lasów Państwowych lub kierownika Biura;
5. wykonywanie osobiste funkcyj zleconych przez przełożonych;
6. przeglądanie korespondencji skierowanej do Oddziału;
7. przydzielanie spraw do załatwienia poszczególnym pracownikom Oddziału;
8. uczestniczenie w pieriodycznych zebraniach zwoływanych przez kierownika Biura.

§ 49.

Kierownik Oddziału (sekretariatu Dyrekcji) podpisuje wszelką korespondencję niezastrzeżoną do podpisu Dyrektora Lasów, Państwowych lub Kierownika Biura, a w szczególności pisma zawierające żądania informacji, wyjaśnień i uzupełnień w sprawach wszczętych, zawadomienia o późniejszym załatwieniu spraw wszczętych, wezwania do udzielenia odpowiedzi, oraz korespondencję zleconą przez Kierownika Biura.

§ 50.

Kierownika Oddziału wchodzącego w skład Biura zastępuje jeden z urzędników Oddziału wyznaczony przez kierownika Biura na wniosek kierownika Oddziału.

Inspektor

§ 51.

Inspektor Biura Inspekcji jest urzędnikiem o szczególnym przygotowaniu zawodowym powołanym do:

1. koordynowania czynności gospodarczych w podległych jednostkach organizacyjnych Dyrekcji Lasów Państwowych;
2. wszechstronnego instruowania personelu terenowego i wspierania fachowymi radami;
3. czuwania nad zabezpieczeniem i ochroną majątku państwowego;
4. śledzenia stosunków ekonomicznych związanych z gospodarką leśną i drzewną;
5. nadzoru nad całokształtem gospodarki nadleśnictw i jednostek organizacyjnych szczególnych;
6. wprowadzania w urzędowanie kierowników jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji;
7. współdziałania w doborze personelu terenowego oraz oceny kwalifikacyjnej tego personelu;
8. kontrolowania wykonania prac w poszczególnych dziedzinach gospodarstwa leśnego i oceny tych prac pod względem ich skuteczności w osiąganiu zamierzonych celów i zadań gospodarczych, jak również zgodności z przyjętymi dla tych dziedzin zasadami i wytycznymi tak pod względem należytej organizacji pracy, użycia właściwych metod postępowania ekonomicznego, wykorzystania środków osobowych, technicznych i kapitałowych jak również pod względem należytego wzajemnego ich sharmonizowania;
9. opiniowania podstawowych wniosków gospodarczych, a w szczególności wniosków cięć, wniosków odnowienia i pielęgnowania lasu oraz ochrony lasu, tudzież projektów planów finansowo - gospodarczych jednostek podległych Dyrekcji, oraz oceny wykonania tych planów pod względem merytorycznym,
10. kontrolowania czynności kancelaryjno - rachunkowych w jednostkach organizacyjnych podległych Dyrekcji Lasów Państwowych w stopniu jaki jest niezbędny do wydania oceny o całości prac jednostki.

§ 52.

Czynności inspektora Biura Inspekcji powinny być rozplanowane w czasie i przestrzeni na zebraniach inspektorów pod przewodnictwem Kierownika Biura Inspekcji oraz przy udziale zainteresowanych kierowników Biur Dyrekcji.

Z dokonanych czynności inspekcyjnych inspektor składa sprawozdanie obrazujące stan prac sprawdzonych, a także zawierające wnioski zmierzające do usunięcia uchybień i braków.

§ 53.

Inspektor powinien znać i ściśle przestrzegać obowiązujące go ustawy, dekrety, rozporządzenia, zarządzenia, instrukcje i inne przepisy, w szczególności dotyczące gospodarstwa leśnego i jego administracji.

Dla sprawnego wykonywania obowiązków służbowych inspektor powinien być w dostatecznej mierze zorientowany odnośnie zasadniczych zamierzeń i poczynań, podejmowanych przez

poszczególne komórki organizacyjne Dyrekcji Lasów Państwowych.

§ 54.

Inspektor Biura Inspekcji wykonuje czynności inspekcyjne i kontrolne we wszystkich jednostkach organizacyjnych znajdujących się w przydzielonym mu obwodzie.

§ 55.

W razie stwierdzenia potrzeby wydania zarządzeń niecierpiących zwłoki inspektor Biura Inspekcji jest uprawniony i obowiązany do ich wydania, zawiadamiając jednocześnie o tym za pośrednictwem Biura Inspekcji Dyrektora Lasów Państwowych oraz zainteresowane jednostki organizacyjne Dyrekcji.

§ 56.

Miejscem służbowym inspektora Biura Inspekcji jest zasadniczo siedziba Dyrekcji Lasów Państwowych.

§ 57.

Inspektor innych Biur jest urzędnikiem o szczególnym przygotowaniu w dziedzinie swej specjalności powołanym do wszechstronnego i wyczerpującego opracowywania powierzonych mu zagadnień i spraw oraz instruowania i wspierania radami kierowników niższych instancji w celowym produkcyjnym spełnaniu obowiązków w zakresie właściwej mu specjalności.

Inspektor jest odpowiedzialny za celowe i fachowe, zgodne z przepisami, dyrektywami przełożonych załatwienie powierzonych mu zagadnień i spraw.

§ 58.

Tok postępowania **Inspektora Samodzielnego Oddziału Kontroli** w jego czynnościach służbowych określa zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 10 listopada 1945 r. wydane w porozumieniu z Dyrektorem Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Urzędnik referujący.

§ 59.

Urzędnik referujący opracowuje załatwienia poszczególnych spraw, oraz wykonywuje inne zlecone czynności, wchodzące w zakres prac danej jednostki organizacyjnej. Urzędnik referujący odpowiedzialny jest za rzeczowe zgodne ze stanem faktycznym i z obowiązującymi przepisami i instrukcjami przełożonych, możliwie proste opracowanie załatwień, za ścisłość dat, cyfr, obliczeń, nazw itp., za treść załatwienia, oraz za dopilnowanie terminów ustalonych w związku z załatwioną sprawą oraz utrzymanie w należytym porządku i stałej aktualności akt, ewidencjonowanie i znakowanie korespondencji numerami kolejnymi spisu spraw.

Siły pomocnicze.

§ 60.

Do wykonywania czynności pomocniczych (schematycznych, manipulacyjnych, porządkowych) z zakresu prac kancelaryjnych, rachunkowych, technicznych powołani są odpowiedni pracownicy.

Funkcjonariusze ci wykonywują czynności zlecone przez kierownika tej komórki organizacyjnej Dyrekcji, do której są oni służbowo przydzieleni oraz czynności przewidziane w § 84 niniejszego regulaminu.

ROZDZIAŁ V.

Zależność służbowa.

§ 61.

Urzędnicy podlegają służbowo bezpośredniemu zwierzchnictwu swoich przełożonych w ramach hierarchii zwierzchności i organizacji Dyrekcji Lasów Państwowych. Urzędnik, który otrzyma zlecenie od przełożonego wyższego powinien polecenie wykonać, zawiadamiając o tym swego bezpośredniego przełożonego, o ile możności jeszcze przed wykonaniem polecenia.

§ 62.

W przypadku otrzymania polecenia sprzecznego z obowiązującymi przepisami urzędnikowi przysługuje prawo żądania potwierdzenia polecenia na piśmie.

§ 63.

W przypadku czasowego delegowania urzędnika do innej jednostki organizacyjnej Dyrekcji pozostaje on w zależności służbowej w zakresie pełnionych funkcyj urzędowych od przełożonego jednostki, do której został delegowany.

ROZDZIAŁ VI.

Tok urzędowania.

§ 64.

Dyrektor Lasów Państwowych w celu zapewnienia jednolitości wykonania prac prowadzonych w poszczególnych dziedzinach administracji okręgu oraz dla rozważenia ważniejszych spraw z zakresu prac Dyrekcji zwołuje przynajmniej raz w miesiącu zebrania kierowników Biur i Oddziałów podległych bezpośrednio Dyrektorowi.

W razie nieobecności Dyrektora Lasów Państwowych zebraniu przewodniczy Kierownik Biu-

ra Planowania i Oragnizacji. W zebraniach tych powinni uczestniczyć w miarę możności wszyscy inspektorzy Dyrekcji, a szczególnie inspektorzy Biura Inspekcji.

§ 65.

Do uczestniczenia w zebraniach kierowników Biur i Oddziałów podległych bezpośrednio Dyrektorowi mogą być powoływani przez Dyrektora Lasów Państwowych kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji.

§ 66.

Dla omówienia powierzonych prac i zapewnienia planowego ich wykonania w każdym Biurze (Oddziale podległym bezpośrednio Dyrektorowi) powinny odbywać się periodyczne zebrania pracowników komórki pod przewodnictwem kierownika tej komórki organizacyjnej.

§ 67.

Do uczestniczenia w zebraniach okresowych, zwoływanych przez kierowników Biur (Oddziałów podległych bezpośrednio Dyrektorowi), mogą być powoływani również kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych podległych Dyrekcji.

§ 68.

Korespondencję wchodzącą do Dyrekcji otwiera kierownik Sekretariatu Dyrekcji, oznacza datą wpływu, sprawdza ilość załączników i rozsyła do poszczególnych komórek organizacyjnych Dyrekcji.

Pisma wpływające z Ministerstwa Leśnictwa, od Wojewody i Kierowników władz równorzędnych, pisma dotyczące zażaleń, sprawozdań ogólnych, protokółów i wniosków z inspekcji i kontroli, oraz spraw zastrzeżonych przez Dyrektora Sekretariat Dyrekcji przedkłada Dyrektorowi względnie jego zastępcy. Korespondencję adresowaną do Dyrektora Sekretariat Dyrekcji doręcza mu nie otwartą. Obieg pism tajnych i poufnych reguluje specjalna instrukcja.

Kierownicy komórek organizacyjnych Dyrekcji po przejrzeniu korespondencji i ewentualnym umieszczeniu na niej wskazówek co do sposobu załatwienia kierują ją do właściwych Oddziałów do załatwienia.

§ 69.

Obieg korespondencji nie może ulec zahamowaniu z powodu nieobecności odnośnego funkcjonariusza. Z uwagi na powyższe należy z góry ustalić stałe zastępstwo.

§ 70.

Urzędnik referujący sporządza projekt załatwienia sprawy, zaopatruje brulion pisma wychodzącego datą załatwienia oraz swym podpisem i przedkłada do aprobaty bezpośredniemu przełożonemu. Pisma przedkładane do podpisu Dyrektorowi powinny być aprobowane przez kierownika Biura lub Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi.

§ 71.

Korespondencję wychodzącą podpisują w granicach swoich kompetencji jednoosobowo urzędnicy do tego upoważnieni.

§ 72.

Dyrektor Lasów Państwowych, kierownik Biura mogą zlecić podpisywanie pewnej kategorii spraw bezpośrednio podległym urzędnikom przy zachowaniu zasady hierarchii służbowej. Urzędnik podpisujący taką korespondencję podpisuje ją umieszczając nad swym podpisem własne stanowisko służbowe, np.:

Za Dyrektora Lasów Państwowych
„X. X."
Kierownik Biura.

§ 73.

Urzędnicy podpisujący korespondencję w zastępstwie zwierzchnika zaznaczają to przez umieszczenie liter w. z. (np. w. z. Dyrektora Lasów Państwowych — Kierownik Biura Planowania i Organizacji).

§ 74.

Decyzje i orzeczenia wydawane w toku instancji, wszelkie dokumenty, dekrety, zaświadczenia it.p., które mają lub mogą być przedstawione w postępowaniu administracyjnym lub sądowym powinny być obok podpisu zaopatrzone w odcisk urzędowej pieczęci Dyrekcji Lasów Państwowych.

§ 75.

Pieczęcie urzędowe Dyrekcji przechowuje Kierownik Sekretariatu Dyrekcji, oraz Kierownik Biura Finansowego i Kierownik Oddziału Osobowego, którzy za ich właściwe użycie są, osobiście odpowiedzialni.

§ 76.

Sprawy dotyczące jednocześnie kilku Biur będą załatwiane wspólnie przez te jednostki, przy czym zredagowanie korespondencji i ostateczne załatwienie należy do zakresu czynności tej komórki, do zakresu której należą sprawy najistotniejsze, kwalifikujące pismo do danego Biura.

§ 77.

Poszczególne komórki organizacyjne Dyrekcji są obowiązane do najśpieszniejszego podawania materiałów oraz projektów odpowiedzi na pisma zbiorowe w zakresie ich dotyczącym. Materiały

powinny być przechowywane w tej komórce organizacyjnej, która pismo redaguje i wysyła.

§ 78.

Wszystkie komórki organizacyjne obowiązane są do ścisłej współpracy i wzajemnego uzgadniania załatwień spraw, a szczególnie w tych przypadkach, gdy sprawy jednej komórki wiążą się ze sprawami załatwianymi przez inne komórki oragnizacyjne Dyrekcji.

Współpraca ta przejawiać się powinna przez odbywanie periodycznych zebrań kierowników komórek organizacyjnych, zebrań inspektorów, oraz w drodze doraźnych kontaktów osobistych urzędników referujących względnie przez przesyłanie do kontrasygnaty załatwień spraw.

§ 79.

Dla pogłębienia i sharmonizowania współpracy między komórkami organizacyjnymi oraz usunięcia dwutorowości, obowiązuje wszystkie komórki organizacyjne zasada wzajemnego informowania o sposobie załatwiania spraw wkraczających w zakres czynności kilku komórek organizacyjnych przez podawanie do wiadomości zainteresowanych komórek odpisów odnośnych decyzji czy zarządzeń natury ogólnej.

§ 80.

W toku urzędowania należy przestrzegać zasadę, że sprawy między oddziałami w poszczególnych Biurach Dyrekcji powinny być załatwiane w drodze osobistego porozumienia się zainteresowanych, pisemnie zaś tylko w wyjątkowych przypadkach i to z reguły w formie możliwie krótkich pism odręcznych. Również korespondencja między Biurami powinna być ograniczona tylko do spraw bardzo ważnych i wymagających utrwalenia w aktach.

§ 81.

W przypadku sporu kompetencyjnego między Biurami odnośnie załatwienia danej sprawy rozstrzyga w porozumieniu z zainteresowanymi kierownikami Biur kierownik Biura Planowania i Organizacji.

§ 82.

Dla znakowania pism załatwianych w poszczególnych komórkach organizacyjnych Dyrekcyj Lasów Państwowych wprowadza się literowe skróty pełnych nazw tych komórek według następującego schematu:

Biuro Planowania i Organizacji	Po
Oddział Planowania	PO. pl.
„ Organizacyjny	PO. org.
„ Osobowy	PO. osob.
„ Oświaty Zawodowej	PO. ośw.
Sekretariat Dyrekcji	PO. sek.
Biuro Zagospodarowania Lasów	ZL
Oddział Stanu Posiadania	ZL. pos.
„ Urządzenia Gospodarstwa Leśnego	ZL. ul.
„ Hodowli i Ochrony Lasu	ZL. ho,
„ Lasów Niepaństwowych	ZL. ln.
Biuro Użytkowania i Zbytu Drewna	UZ
Oddział Eksploatacyjno - Handlowy	UZ. eh.
„ Przemysłowo-Handlowy	UZ. ph.
„ Transportowy	UZ. transp.
Biuro Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych	UB. G.
Oddział Użytków Ubocznych	UbG. ub.
„ Rybactwa	UbG. ryb. x)
„ Łowiectwa	UbG. łow. x)
Oddział Zaopatrzenia	Zaop.
Biuro Inspekcji	Insp.
Biuro Finansowe	Fin.
Oddział Gospodarki Pieniężnej i Budżetu	Fin. gobu.
„ Księgowości i Ewidencji	
„ Majątku Bilansowego	Fin. ks.
„ Rozrachunkowy	Fin. roz.
„ Likwidatury i Kasy	Fin. lika.
Biuro Prawne	Pr.
Oddział Procesowy	Pr. proc.
Biuro Techniczne	Techn.
Oddział Budownictwa	Tech. b.
„ Urządzeń Przemysłowych	Tech. p.
„ Urządzeń Komunikacyjnych	Tech. k.

§ 83.

Wszystkie czynności kancelaryjne i pomocnicze całego Biura względnie Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi wykonuje sekretarz.

§ 84.

Do czynności sekretarza Biura (Oddziału bezpośrednio podległego Dyrektorowi) należy:

1. czuwanie nad obiegiem korespondencji wewnątrz Biura (Oddziału podległego bezpośrednio

---

x) Obowiązują te Dyrekcje Lasów Państwowych, w których zostały utworzone Oddziały Rybactwa i Łowiectwa osobnymi zarządzeniami.

Dyrektorowi), rozdział i doręczanie jej Oddziałom lub referującym urzędnikom, przepisywanie brulionów załatwień lub oddawanie do przepisywania, przedkładanie pism do aprobaty czy podpisu, doręczanie brulionów wysłanych pism urzędnikom referującym względnie odkładanie ich do akt, prowadzenie zbioru okólników pism okólnych;

2. odprawa korespondencji wychodzącej do Sekretariatu Dyrekcji, przygotowanie i sprawdzenie (załączniki, podpisy, daty, stemple i inne znamiona formalne) oraz rozsyłanie korespondencji wewnątrz Dyrekcji;
3. dostarczanie urzędnikowi referującemu akt i potrzebnych materiałów oraz kompletowanie spraw, załatwionych zbiorowo;
4. przygotowanie pomocniczych zestawień wyciągów, szablonów itp.;
5. wysyłanie ponagleń, opracowywanie pism przewodnich o schematycznej treści do wysyłanych przez Biura akt (pismo przewodnie do sprawozdań it.p.);
6. prowadzenie kontroli rozmów telefonicznych Biura, zamawianie rozmów it.p.;
7. załatwianie formalności związanych z wyjazdami służbowymi pracowników Biura;
8. udzielanie interesantom informacji i pomocy w zakresie wykonywanych przez sekretariat czynności;
9. piecza nad urządzeniami biurowymi, sprzętem, inwentarzem oraz troska o jego stałą przydatność do potrzeb biurowych;
10. zaopatrzenie Biura we wszelkie materiały kancelaryjne i gospodarkę tymi materiałami, przy czym zamówienia w tej dziedzinie powinny być kierowane do Sekretariatu Dyrekcji;
11. sprawy zaopatrzenia pracowników Biura, jak pobranie i wypłata uposażeń, odbiór i rozdział artykułów wydawanych tytułem świadczeń w naturze na terenie urzędu Dyrekcji it.p.;
12. nadzór nad czynnościami służbowymi woźnych przydzielonych do dyspozycji Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi);
13. wszelkie sprawy gospodarcze i porządkowe w Biurze (Oddziale bezpośrednio podległym Dyrektorowi);
14. wszelkie czynności i sprawy zlecone przez kierownika Biura (Oddziału bezpośrednio podległego Dyrektorowi) oraz czynności pomocnicze związane z osobistym urzędowaniem kierownika w/g jego zarządzeń.

§ 85.

Kierownik Biura w przypadkach uzasadnionej potrzeby w porozumieniu z Kierownikiem Biura Planowania i Organizacji może przydzielać pewne osoby z obsady Sekretariatu do wyłącznej dyspozycji poszczególnych Oddziałów, zakreślając jednocześnie zakres ich czynności.

Do dyspozycji Biura (Oddziału podległego bezpośrednio Dyrektorowi) w razie koniecznej potrzeby mogą być przydzielane doraźnie maszynistki, które wchodzą w skład obsady Sekretariatu Dyrekcji.

ROZDZIAŁ VII.

Przepisy porządkowe.

§ 86.

Dyrektor Lasów Państwowych ustala godziny dla przyjmowania interesantów zarówno przez siebie, jak i przez kierowników komórek organizacyjnych Dyrekcji.

Przy przyjmowaniu interesantów należy ściśle przestrzegać zasad: kolejności, w jakiej interesanci się zgłaszają, uprzejmości, bezstronności, rzeczowości i równości w traktowaniu.

§ 87.

Kierownicy wszystkich komórek organizacyjnych Dyrekcji obowiązani są do ustalenia wyraźnie określonych godzin dla załatwienia spraw bieżących z podwładnymi urzędnikami.

Rozkład prac powinien być tak dokonywany, by zapewnić urzędnikowi możność wykonania powierzonych mu zadań w godzinach urzędowych.

Godziny nadliczbowe pracy powinny być traktowane jako wyjątek i nie mogą być stosowane w nadmiernym zakresie.

§ 88.

Wszyscy pracownicy obowiązani są do ścisłego przestrzegania godzin pracy. W miarę potrzeby Dyrektor Lasów Państwowych może zarządzić dyżury funkcjonariuszów również po godzinach urzędowych i w dni świąteczne.

§ 89.

Opuszczając miejsce (stanowisko) służbowe w czasie godzin urzędowych pracownik powinien uzyskać na to zgodę swego bezpośredniego przełożonego oraz zawiadomić o tym ewentualnie swojego zastępcę.

§ 90.

Urlopów okolicznościowych do 3 dni włącznie udzielają pracownikom kierownicy Biur.

§ 91.

Listy urlopów wypoczynkowych układane są w kompetencji poszczególnych Biur (Oddziałów podległych bezpośrednio Dyrektorowi), i podawane do Biura Planowania i Organizacji do uzgodnienia.

§ 92.

Tok i zakres czynności Sekretariatu i związanych z nimi komórek regulują przepisy kancelaryjne.

Warszawa, dnia 27 maja 1947 r.

§ 93.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

MINISTER LEŚNICTWA

(—) **B. Podedworny**

15

MINISTERSTWO LEŚNICTWA
Departament Zagospodarowania Lasów.

Zn. spr. III. HO. 235/83.

Sprawa: zarządzenie w sprawie pozarów leśnych.

Warszawa, dnia 12 maja 1947 r.

ZARZĄDZENIE W SPRAWIE OCHRONY LASÓW PRZED POŻARAMI I O ZWALCZANIU POŻARÓW LEŚNYCH.

Od marca do października 1946 r. powstało na terenie lasów państwowych ponad 1250 pożarów leśnych, powodując całkowite, bądź częściowe wypalenie drzewostanów na powierzchni około 18.680 ha. Przyczyny tej wielkiej klęski były bardzo różnorodne, jak. np.: wypalanie bez dozoru suchych traw na ugorach i łąkach, iskry z nieopatrzonych siatkami kominów oraz zarzewie z popielników przejeżdżających przez lasy parowozów, nieostrożne działania wojska, a wreszcie nieostrożne obchodzenie się z ogniem przechodniów i robotników leśnych. Ponadto miały miejsce rozmyślne, zbrodnicze sabotażowe podpalania lasów przez wszelkiego rodzaju wrogów Państwa.

Ponieważ w bieżącym roku nasilenie pożarów nie tylko się nie zmniejsza, lecz w wielu okręgach przybiera na sile, Ministerstwo Leśnictwa, w trosce o zachowanie lasów, podaje szereg wskazań zapobiegawczych oraz sposobów zwalczania pożarów, do stosowania przez Dyrekcje L. P. i podległe im jednostki administracyjne.

I. Sposoby zapobiegające powstawaniu pożarów.

Do środków zapobiegawczych należą:

1) W kompleksach lasu szczególnie narażonych na łatwość powstawania pożarów, skutkiem istnienia wielu dróg publicznych i ścieżek, a zatym i stałego ruchu ludności, należy cały kompleks utrzymywać w czystości, usuwając wszelkie materiały łatwopalne, a zwłaszcza gałęzie i odpady ze zrębów, czyszczeń i trzebieży z pobliża dróg.

2) W drzewostanach sosnowych I i II klasy wieku, przez które przechodzą publiczne gościńce, należy wzdłuż tych dróg, po obu stronach, wydzielić pasy ochronne o szerokości 20 — 30 m, na których przeprowadzić należy następujące zabiegi:
   a) podkrzesać wszystkie sosny z suchych dolnych gałązek,
   b) usunąć wszystkie drzewa martwe,
   c) wygrabić suche igliwie,
   d) w młodnikach i lukowatych uprawach wyrąbać i usunąć wrzos,
   e) w uprawach opanowanych przez trzcinnik założyć oczyszczone za pomocą regulówki wąskie paski izolacyjne szerokości 1,5 — 2 m, oddzielające pasy przeciwogniowe od pozostałej uprawy,
   f) w nowozakładanych uprawach zastosować domieszkę drzew liściastych do 50%, zależnie od siedliska.

3) W litych sośninach I klasy wieku, obejmujących znaczne łączne większe powierzchnie, należy linie podziału powierzchniowego, a zwłaszcza szersze gospodarcze, utrzymywać bez zachwaszczenia; jagodziny, wrzos i trawy należy corocznie przeorywać. Między uprawami i młodnikami do lat 15, gdzie jest dostateczny dostęp światła, powierzchnie linii takich można wykorzystywać pod uprawę łubinu, tatarki, topinamburu, rdestu sachalińskiego lub innych roślin uprawnych, mających znaczenie dla ptactwa, zwierzyny lub pszczelarstwa.

4) U wylotów gościńców i leśnych dróg wywozowych należy poumieszczać na widocznych miejscach napisy ostrzegawcze, zabraniające w okresie od 1 kwietnia do 1 października palenia tytoniu i zakładania ognisk.

5) Do ochrony lasów specjalnie narażonych na niebezpieczeństwo pożarowe (położonych wzdłuż szos, torów kolejowych, licznie uczęszczanych dróg publicznych), należy w okre-

się długotrwałej suszy najmować dodatkowych dozorców pożarowych, którzy od świtu do nocy powinni czuwać nad lasem, zwłaszcza w niedzielę, święta i dni jarmarczne. Dozorcy ci, zarówno, jak i gajowi w czasie patrolowania muszą być zaopatrzeni w krótkie saperskie łopatki, siekierki i trąby. Bardzo pożądane jest, by strażnicy pożarowi posiadali rowery w celu szybszego przenoszenia się z miejsca na miejsce na skutek czego ilość dozorców może być znacznie zmniejszona, a wezwanie pomocy będzie śpieszniejsze.

Do ochrony przeciwpożarowej, począwszy od bieżącego roku, należy w jak najszerszym zakresie wykorzystać **„Straż Leśną"**, która w tym celu powinna być specjalnie przeszkolona oraz zaopatrzona w niezbędny sprzęt (łopatki i toporki).

6) W dużych litych kompleksach, stanowiących łączne powierzchnie borów sosnowych, wskazana jest planowa rozbudowa wież przeciwpożarowych, obliczona na szereg lat. Wieże takie należy stawiać, o ile możności, na wywyższeniach terenowych, przy czym wysokość wieży powinna przynajmniej o — 10 m górować nad koronami otaczającego je drzewostanu. Wieże, mające spełniać całkowicie swe zadanie, powinny być zaopatrzone w instalację telefoniczną, umożliwiającą łączność z najbliższą siedzibą funkcjonariusza administracji leśnej. Wobec jednak bardzo wysokich kosztów założenia telefonów przez Urzędy pocztowe wskazane jest, by poszczególne Dyrekcje Lasów nawiązały kontakt z Dowództwami Okręgów Wojskowych o wypożyczenie na czas letni sprzętu telefonów polowych. W razie niemożności zaopatrzenia wieży w instalację telefoniczną, należy przydzielić strażnikowi wieżowemu rower i połączyć wieżę po najkrótszej linii poprzez drzewostany specjalnie wyrobioną i czysto utrzymaną ścieżką rowerową do najbliższego nadleśnictwa, leśnictwa lub gajówki.

W okolicach, gdzie istnieją wieże triangulacyjne, należy je wykorzystywać po uprzednim porozumieniu się z Wojewódzkim Wydziałem Pomiarów Kraju.

7) W drzewostanach, przez które przechodzą linie kolejowe, po obu stronach torów powinny być założone i stale w czystości utrzymywane pasy przeciwpożarowe, przy czym wszelkie prace z tym zabiegiem związane obarczają Ministerstwo Komunikacji w myśl ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o oddaleniu budowli, składów, zadrzewienia i robót ziemnych od linii kolejowej oraz o pasach ochronnych przeciwpożarowych i zasłonach odśnieżnych (Dz. Ust. R. P. Nr 28, poz. 220) oraz rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 7 września 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 759).

Prócz tego na kolejnictwie ciąży obowiązek:

a) zaopatrzenia kominów parowozów w siatki druciane, zapobiegające wydobywaniu się i rozpraszaniu po terenie iskier,
b) ścisłego przestrzegania przez maszynistów nie wyrzucania żaru węglowego z popielników na odcinkach trasy przebiegającej przez tereny leśne.

Wszelkie czynności związane z zakładaniem ognia na terenie lasów państwowych w celu przeprowadzenia specjalnych zabiegów ochronnych, jak np. zakładanie ognisk nocą dla tępienia motyli brudnicy, mniszki, spalanie kory i cienkich gałęzi przy zwalczaniu korników, opalanie pni dla tępienia szeliniaka, spalanie na liniach i drogach leśnych nagromadzonych suchych sosenek porażonych przez bedłkę opieńkę, spalanie trzasek, kory it.p. w celu otrzymywania popiołu dla użyźnienia gleby w szkółkach, wreszcie zakładanie ognisk w celu ugotowania lub odgrzania strawy przez robotników leśnych powinny być dokonywane z wiedzą administracji leśnej i pod ścisłym nadzorem odpowiedzialnego przodownika robotniczego, z zachowaniem wszelkich ostrożności przeciwpożarowych.

II. Zarządzenie i wskazania ogólne.

Wobec tego, że powstawanie pożarów leśnych jest klęską żywiołową i w razie rozszerzania się może spowodować kolosalne straty dla Państwa i społeczeństwa, należy przestrzegać i stosować ściśle obowiązujące w tej sprawie zarządzenia władz, a w szczególności:

1) Powierzchnie leśne, na których prowadzone były wyręby, powinny być oczyszczone od wszelkich odpadów po eksploatacji do 1.V każdego roku. W razie prowadzenia eksploatacji w okresie letnim oczyszczenie powierzchni zrębowych należy uskuteczniać niezwłocznie.

2) W promieniu 100 m od najbliższej granicy lasu, w okresie od 1 kwietnia do 1 października każdego roku, zabrania się:

a) rozkładać ogniska, pozostawiać lub przenosić palące się i tlące przedmioty (pochodnie), korzystać z otwartego światła itp.,
b) wznosić, bądź instalować jakiekolwiek urządzenia, których przeznaczeniem jest stałe utrzymywanie paleniska,
c) palić (bez zorganizowanego dozoru i zezwolenia władz leśnych i administracyjnych) nagromadzoną pokrywę gleby i pozostałości roślinne, trawy, wrzos, chwasty, ściółkę, wióry, zgniłą słomę itp.

3) Wycieczki turystyczne, krajoznawcze, szkolne i harcerskie mogą zakładać ogniska jedynie za zezwoleniem władz administracji leśnej, w miejscach przez nie wskazanych, z zacho-

waniem obowiązujących środków ochrony przeciwpożarowej. W szczególności nie wolno opuszczać rozniecongo ogniska przed jego zupełnym wygaszeniem.

4) Poza wypadkami powstawania pożarów na skutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem zachodzą wypadki umyślnego zbrodniczego podpalania lasu przez osobników wrogo ustosunkowanych do Państwa i społeczeństwa. Szczególnie liczne wypadki podpalań miały miejsce w 1946 r. na pograniczu wschodnim oraz na Ziemiach Odzyskanych, spowodowane przez bandy ukraińskie i sabotaż niemiecki. Aby uchronić lasy polskie przed tego rodzaju pożarami sabotażowymi, należy przestrzegać zakazu wstępu do lasów lub znajdowania się w pobliżu nich bez usprawiedliwionej przyczyny wszystkim Niemcom bez względu na wiek i płeć, z wyjątkiem zatrudnionych przez administrację lasów państwowych i posiadających karty wstępu.

Poza tym w roku ubiegłym zdarzały się częste wypadki powstawania pożarów leśnych, spowodowane przez następujące działania wojskowe:

a) ostre strzelanie artyleryjskie oraz ćwiczebne, rzucanie bomb i pocisków zalalających przez stacjonujące w lasach i w pobliżu lasów oddziały wojskowe,
b) zakładanie ognisk biwakowych w lasach bez zachowania koniecznych środków ostrożności,
c) wywożenie przez oddziały wojskowe amunicji do lasu i rozbrajania jej tam bez uprzedniego porozumienia się z właściwą terenowo administracją leśną.

W związku z powyższymi wypadkami Ministerstwo Leśnictwa wystąpiło w swoim czasie do naczelnych władz wojskowych z prośbą o wydanie rozkazów, zabraniających żołnierzom dokonywania podobnych i innych szkodliwych dla lasu działań.

W razie powtórzenia się któregokolwiek z trzech omówionych wypadków, zainteresowane nadleśnictwo powinno natychmiast donieść o tym Ministerstwu, przesyłając odpis doniesienia Dyrekcji L. P.

III. Propaganda i uświadomienie ludności.

Niezależnie od zastosowania wyżej podanych środków zapobiegawczych, jak również przestrzegania zarządzeń administracyjnych ważnym czynnikiem jest uświadomienie ludności, szczególnie wiejskiej, o katastrofalnych skutkach tej klęski żywiołowej.

W tym celu należy:

1) zwrócić się do władz administracyjnych, rad narodowych i organów bezpieczeństwa o podanie do publicznej wiadomości, za pomocą plakatów, zakazu zakładania ognisk w lasach i w pobliżu lasów oraz palenia tytoniu, jak również rzucania zapałek albo innych palących się lub tlących przedmiotów w lesie,
2) uświadamiać ludność o niebezpieczeństwie pożarów leśnych przy każdej nadarzającej się sposobności, na zebraniach organizacji społecznych, politycznych i młodzieżowych itp.,
3) prosić miejscowe duchowieństwo, by przy wygłaszanych kazaniach apelowało do wiernych o zachowanie ostrożności z ogniem w czasie ich przebywania w lesie,
4) przez nauczycielstwo wiejskie szerzyć wśród młodzieży propagandę idei zachowania piękna i wielkiego bogactwa narodowego, jakim jest las oraz konieczności ochraniania go przed klęską pożarów, a w razie wybuchu ognia, w miarę możności brania udziału przy gaszeniu.

IV. Gaszenie pożaru leśnego.

1) Aby sprostać zadaniu likwidowania pożarów leśnych niższy personel leśny oraz przodownicy, robotnicy leśni i dozorcy pożarowi powinni być przed okresem wiosennym odpowiednio przeszkoleni.

2) Wszystkie osoby zatrudnione stale, bądź okresowo w gospodarstwie leśnym powinny mieć pod ręką łopatkę i małą siekierkę, jako podstawowe narzędzie do gaszenia leśnego pożaru.

3) Każdy obywatel, który zauważy pożar na terenie lasu, wrzosowiska lub torfowiska obowiązany jest niezwłocznie zaalarmować o tym najbliższą placówkę administracji leśnej, bądź przedstawiciela organów służby bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej lub administracji ogólnej (wójta, sołtysa).

4) Wobec tego, że sprawa pożarów leśnych stanowi klęskę żywiołową, udział w akcji ratowniczej całej okolicznej ludności jest obowiązkiem powszechnym i przymusowym. Nikt z będących w domu zdrowych obywateli na wypadek alarmu o pożarze leśnym, nie może się uchylać od bezzwłocznego pośpieszenia do ognia, zaopatrując się w łopatkę i siekierę.

Obowiązek udziału obywateli w ogólnej społecznej i zarazem bezinteresownej akcji gaszenia pożaru leśnego na terenie całego Państwa reguluje ustawa z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 242).

5) Inspektorzy wojewódzcy i komendanci powiatowych straży pożarnych obowiązani są, jako organa fachowo-instrukcyjne, prowadzić w porozumieniu z właściwymi gminami i nadleśnictwami przeszkolenie poszczególnych drużyn ratowniczych w zakresie gaszenia pożarów leśnych. Zaznaczyć należy, iż technika gaszenia ognia leśnego polega na zupełnie innych zasadach niż przy zwalczaniu pożaru budynków i osiedli, dlatego

też np. użycie w lesie sikawek jest całkiem bezużyteczne z powodu bądź zupełngo braku wody, bądź też z powodu małej jej ilości. Wysiłek ludzi i koni przy transporcie ciężkich zazwyczaj sikawek i beczek po drogach piaszczystych nie stoi w żadnym stosunku do znikomego efektu, jaki ewentualnie przy użyciu sikawek osiągnąć można i bardzo często powoduje dużą stratę czasu, co wybitnie ujemnie wpływa na umiejscowienie pożaru.

6) Wszyscy funkcjonariusze „Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej, w zasięgu działania których znajdują się lasy, wrzosowiska i torfowiska, obowiązani są czuwać nad ścisłym przestrzeganiem przepisów wymienionych w dziale II, a w razie powstania pożaru leśnego, niezwłocznie i energicznie współdziałać z organami administracji leśnej w podjęciu akcji ratowniczej.

7) W razie, gdy pożaru nie można zahamować rozporządzalnymi środkami i gdy dalsze jego rozszerzanie się zagrażać może położonym w pobliżu ważnym obiektom gospodarczym, należy zwracać się bezpośrednio do Wojska, bądź za pośrednictwem Wojewody lub Starosty z wnioskiem o udzielenie pomocy ze strony jednostek wojskowych, stacjonujących w pobliżu obszarów leśnych, podobnie, jak przy powodzi, masowych rabunkach lasu, lub przy akcji żniwnej.

Ponieważ formalna strona otrzymania pomocy wojska przy gaszeniu pożaru leśnego wymaga dość długiego czasu i może przyjść zapóźno, należy, by Dyrekcje L. P. oraz nadleśniczowie zawczasu nawiązali kontakt z dowódcami kwaterujących w pobliżu lasów wojsk co do pomocy w ludziach, środkach lokomocji i sprzęcie na wypadek wybuchu groźnego pożaru leśnego. Władze wojskowe po skończonej akcji pomocy żądają zazwyczaj pokrycia wszelkich kosztów za: a) zużyte środki paliwa oraz sprzęt łączności i telefoniczny, b) straty powstałe na skutek zniszczenia umundurowania i obuwia, c) przewóz oddziałów wojskowych itp.

Ponadto władze cywilne wzywające pomocy wojskowej obowiązane są w razie potrzeby przygotować kwatery dla oficerów i szeregowych umożliwić zakup żywności po cenach rynkowych itd. Jak z powyższych uwag wynika, pomoc wojska jest rzeczą kosztowną, przeto uciekać się do niej należy tylko w wypadkach bardzo krytycznych, kiedy opanowanie żywiołu innymi środkami, stojącymi do dyspozycji administracji leśnej, nie dało się bez szkody dla Skarbu Państwa przeprowadzić.

8) Dozorca pożarowy, względnie ktokolwiek z robotników leśnych, gdy spostrzeże ogień w lesie, powinien starać się go ugasić, o ile to jest możliwe, np. przy początkowej fazie pożaru przyziemnego, dając od czasu do czasu sygnały alarmowe na trąbce. Jeżeli na trąbienie nikt nie przybywa, a ognia sam zlikwidować nie może, wtedy udaje się śpiesznie do najbliższego osiedla ludzkiego, — wsi, zaścianka, gajówki, leśniczówki, z zawiadomieniem o pożarze, gromad, będących do dyspozycji ludzi i jako przewodnik zdąża z nimi na miejsce pożaru.

Jeśli miejscem pierwszego zawiadomienia o pożarze jest wioska, to sołtys w oparciu o obowiązujące zarządzenia, bezzwłocznie gromadzi i posyła ludzi do pożaru, wysyłając jednocześnie gońca z ustnym meldunkiem o pożarze do najbliższego gajowego, bądź leśniczego, którzy ze swej strony powiadamiają nadleśnictwo. Na sołtysie ciąży również obowiązek powiadomienia najbliższego posterunku Milicji Obywatelskiej. Obecność leśniczego przy pożarze jest obowiązkowa bez względu na rozmiar pożaru.

9) Kierownictwo w akcji gaszenia pożaru lasu, jak i zabudowań służbowych spoczywa w rękach administracji leśnej, przy czym głównym kierownikiem jest najstarszy rangą leśnik, jaki się w danym momencie znajduje na terenie lasu objętego pożarem. W razie przybycia do ognia zawodowej straży pożarnej, techniczne kierownictwo akcją ratunkową należy do komendanta tej straży, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 1 (1) ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie przed pożarami i innymi klęskami.

Sprawy ubezpieczenia, ochrony przeciwpożarowej oraz gaszenia pożarów budowli i zakładów administracyjnych, gospodarczych i przemysłowych regulują odrębne zarządzenia.

V. Sprawozdanie o pożarze.

1) Pierwszy przybyły na miejsce pożaru funkcjonariusz administracji leśnej, względnie przodownik, obowiązany jest zanotować i podać leśniczemu, w którego rewirze wybuchł pożar, następujące dane:
   a) miejsce powstania pożaru (leśnictwo, oddział),
   b) czas powstania pożaru,
   c) kto pierwszy pożar zauważył,
   d) osoby, które w początkowym stadium pożar gasiły,
   e) przyczynę powstania pożaru i zauważonego bądź domniemanego sprawcę.

2) Leśniczy, po stłumieniu pożaru, na podstawie powyższych danych sporządza formalny protokół, który przesyła do nadleśnictwa, umieszczając następujące dane:
   a) oddział i pododdział,
   b) powierzchnię objętą pożarem, dołączając odręczny szkic,
   c) wiek i skład drzewostanu,
   d) rodzaj pożaru (przyziemny, wierzchołkowy itd.),
   e) uszkodzenie drzewostanu (całkowite spalenie, opalenie kory, pokrywy itp.),
   f) ilość, masa i rodzaj spalonego materiału wyrobionego na podstawie wykazów odbiorczych;

g) czas trwania pożaru od rozpoczęcia do zupełnego stłumienia,
h) ilość ludzi biorących udział w gaszeniu,
i) nazwiska osób szczególnie wyróżniających się przy pracy,
k) poczynione kroki w celu wyśledzenia sprawców pożaru,
l) obecność przedstawicieli organów Służby Bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej lub administracji ogólnej (wójta, sołtysa),
m) obecność straży pożarnych (skąd i ilu ludzi),
n) ewentualne uszkodzenia ubrania i obuwia biorących udział w gaszeniu,
o) personalia prowadzącego akcję ratunkową.

3) Nadleśniczy, o ile nie był przy pożarze, powinien na podsawie raportu leśniczego przekonać się osobiście na miejscu o prawdziwości szczegółów podanych z raporcie.

W szczególności zaś powinien, jeżeli spaliło się drewno już wyrobione, zbadać po resztach spalonego drewna, o ile to jest możliwe, czy drewno podane w raporcie jako spalone, rzeczywiście znajdowało się w lesie przed powstaniem pożaru. Po sprawdzeniu wykazów odbiorczych nadleśniczy spisuje z odnośnym leśniczym szczegółowy protokół, stwierdzający książkowy remanent, brakującą ilość drewna oraz ilość drewna jaką znaleziono na miejscu.

Po dokonaniu powyższych czynności nadleśnictwo powinno donieść o pożarze do:

a) posterunku Milicji Obywatelskiej prosząc o przeprowadzenie śledztwa, podając wskazówki, gdzie należy szukać winnych pożaru i nadmieniając o skierowaniu sprawy do Prokuratury,
b) Prokuratora przy Sądzie Okręgowym z prośbą o ustalenie winy i ukaranie sprawców.

Do Dyrekcji L. P. N-ctwo obowiązane jest składać co miesiąc sprawozdanie o powstałych pożarach, Dyrekcja zaś składa miesięczne sprawozdania do Ministerstwa Leśnictwa (Departament Zagospodarowania Lasów) według załączonego wzoru druku (załącznik Nr 1).

Prócz tego N-ctwa przesyłają krótkie telegraficzne raporty wprost do Ministerstwa Leśnictwa (Departament Zagospodarowania Lasów), zaś odpisy tychże do Dyrekcji w wypadkach szczególnie ważnych, a mianowicie:

a) jeżeli pożar był wierzchołkowy i przekraczał powierzchnię 10 ha,
b) jeżeli pożar był przyziemny i spowodował zniszczenie upraw do lat 10 na powierzchni przekraczającej 10 ha,
c) jeżeli pożar powstał w drzewostanie o szczególnym znaczeniu, np. w rezerwacie, w parku narodowym, bez względu na wielkość powierzchni i stopień spowodowanego uszkodzenia,
d) jeżeli pożar ma charakter specjalny i wymaga niezwłocznej interwencji Ministerstwa, np. przy nieostrożnych działaniach wojska, przy podpalaniach sabotażowych itp., również bez względu na rozmiar pożaru i stopień wynikłych z tego uszkodzeń.

VI. Zabiegi gospodarcze w drzewostanach dotkniętych pożarem.

W drzewostanach dotkniętych przez pożar przyziemny należy pamiętać o tym, że zniszczenie nie jest tu krótkotrwałym epizodem, lecz staje się przewlekłym procesem chorobowym.

W drzewostanach młodych klas wieku, przy całkowitym zniszczeniu upraw lub młodników gleba ulega niekorzystnym przemianom zarówno fizycznym, jak chemicznym i biologicznym. W następstwie pożaru gleba pokrywa się zbitym kobiercem traw, niezmiernie utrudniających odnowienie. To też wypalone powierzchnie upraw i młodników muszą być nizwłocznie zalesione, o ile możności gatunkami drzew, dających najrychlej osłonę glebie.

W drzewostanach starszych nie obumarłych lecz osłabionych przez pożar, należy szczególną uwagę poświęcić szkodnikom wtórnym ze świata owadów i grzybów.

Zwłaszcza niektóre gatunki owadów (np. korniki, smoliki, kózki, bogatki i inne) mogą w osłabionych przez pożar drzewostanach rozmnożyć się do rozmiarów zagrażających nie tylko uszkodzonym partiom lasu, lecz także sąsiednim drzewostanom, nie nawiedzonym przez pożar.

VII. Zaniedbanie powierzchni leśnych, dotkniętych pożarem staje się niejednokrotnie przyczyną olbrzymich klęsk szkodników owadzich.

Zasady zmierzające do trwałego utrzymania stanu należytej higieny lasu można krótko ująć, jak następuje:

1) starannie wyłożyć drzewa pułapkowe przeciw kornikom. Obserwować na nich stan ilościowy korników i w miarę potrzeby zwiększyć ilość pułapek;
2) jak najszybciej usuwać wydzielający się posusz, bacząc, by drewno ścięte nie pozostawało w lesie;
3) pilnie obserwować występowanie owadów szkodliwych, zaś wyraźnie opadnięte przez nie drzewa niezwłocznie usuwać, nie dopuszczając do rozmnoży szkodnika.

Staranna obserwacja drzewostanów uszkodzonych przez pożar powinna trwać przez kilka lat.

VIII. Szacunek strat spowodowanych przez pożary.

I. Wartość zniszczonych upraw, młodników i drągowin do lat 40 obliczać należy według wzoru poniesionych kosztów, tj.:

$$W_m = (G + Z) \times (1.op^m - 1) + c \times 1.op^m - D_a \times 1.op^{m-a} - D_b \times 1.op^{m-b} \text{ Zł/1 ha.}$$

W powyższym wzorze poszczególne litery oznaczają:

W_m — wartość 1 ha uprawy, młodnika lub drągowiny w wieku m lat;
G — wartość gospodarcza 1 ha gruntu leśnego;
Z — skapitalizowany roczny koszt administracji i podatków, obciążający 1 ha powierzchni leśnej;

$Z = \frac{z}{0 . op}$; z — roczny koszt administracji i podatków; dla uproszczenia w rachunkach skapitalizowanych roczny koszt administracji i podatków można przyjmować w wysokości 17 q żyta z 1 ha;

p — stopa procentowa = 5%;
c — koszt zalesienia 1 ha łącznie z wartością sadzonek lub nasion oraz z kosztami poprawek, pielęgnowania i ochrony według cen dzisiejszych (nie w chwili zakładania uprawy). Dla uproszczenia obliczeń koszt zalesienia 1 ha można przyjmować w wysokości 15 q żyta;
D_a, D_b — wartość drewna pozyskanego na 1 ha z trzebieży, przeprowadzonej w wieku a bądź b lat;
m — obecny wiek.

Uzyskaną w ten sposób wartość należy zredukować do stopnia zadrzewienia młodnika lub drągowiny, względnie do stopnia przyjęcia się uprawy.

Od sumy strat obliczonej w powyższy sposób należy potrącić wartość sprzedażną (użytkową) drewna, uzyskanego z likwidacji uszkodzonych przez pożar drzewostanów, natomiast nie należy uwzględniać wartości drewna, które nie będzie mogło być spieniężone.

W wypadkach jeśli drągowina do chwili zniszczenia przez pożar nie była trzebiona — ostatnie czynniki D_a, D_b = odpadają z wyliczeń.

Uprawy (do 10 lat) zniszczone w 50% oraz tyczkowiny i drągowiny do lat 40,, w których zadrzewienie zmniejszyło się wskutek pożaru do 0.4 i mniej należy uważać za całkowicie przepadłe.

Ministerstwo Leśnictwa dla uproszczenia obliczeń strat podaje poniższą tabelę, określającą wartość gospodarczą gruntów leśnych (G) w życie.

Rodzaj panujący	Wartość gospodarcza 1 ha gruntu leśnego — bonitacja siedliska — w kwintalach żyta: I	II	III	IV	V
Sosna i modrzew	40	30	17	6	3
Świerk i jodła	50	40	30	17	6
Dąb i jesion	60	50	20	—	—
Buk i grab	50	40	30	15	6
Olsza	60	25	10	—	—
Brzoza i osika	30	10	5	—	—

Stosownie do uchwały Prezydium Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dn. 22.11.1946 r. cenę żyta w obliczeniach należy przyjąć w wysokości 1.000 zł (tysiąc) za 1 q. Każdorazowa zmiana ceny żyta będzie Dyrekcjom L. P. komunikowana przez Ministerstwo Leśnictwa.

II. Wartość zniszczonych lub uszkodzonych drzewostanów powyżej 40 lat należy szacować wg wartości rynkowej. W tym celu należy ustalić wartość sprzedażną masy drzewnej przed pożarem i od niej odjąć kwotę osiągniętą lub spodziewaną do osiągnięcia ze sprzedaży pozostałej, uszkodzonej przez pożar masy drewna.

Przy obliczaniu wartości masy drzewnej po zniszczeniu przez pożar uwzględniać należy: 1) zmniejszenie się ogólnej masy, 2) obniżenie ilości użytku i jego technicznej jakości, 3) obniżenie ceny z powodu wyrębu w nieodpowiedniej porze (przeważnie w okresie wegetacji) lub z powodu niemożności sprzedaży nagromadzonych sortymentów.

W obliczeniach wartości masy po przejściu pożaru nie należy uwzględniać wartości tej masy drewna, która nie znajdzie nabywców.

W drzewostanach częściowo zniszczonych przez pożar należy oszacować procent zniszczenia. Po przemnożeniu powierzchni drzewostanu przez oszacowany procent otrzymamy powierzchnię, na której drzewostan należy traktować jako całkowicie zniszczony.

W drzewostanach, w których miał miejsce pożar przyziemny, należy oszacować straty, spowodowane wskutek czasowego zmniejszenia się przyrostu bieżącego. Straty na przyroście szacuje się przy pomocy tablic wydajności Schwappacha, przyjmując przeciętnie, że przyrost bieżący zmniejszy się n aprzeciąg 10 lat w granicach od 10 do 50%. Ustaloną w ten sposób ilość m^3 należy przemnożyć przez obowiązującą przeciętną cenę 1 m^3, uzyskaną ze sprzedaży użytków rębnych w bieżącym lub w poprzednim roku gospodarczym.

III. Straty spowodowane w użytkowaniu ubocznym:

1) Jeżeli pożar miał miejsce w drzewostanach żywicowych, bądź przewidzianych do żywicowania, a wskutek pożaru żywicowanie stało się niemożliwe, należy podać wartość spodziewanego z żywicowania czystego dochodu, który będzie jednocześnie stratą, spowodowaną przez pożar.

2) W nadleśnictwach wydzierżawiających powierzchnię leśną pod zbiór użytków ubocznych (jagody, grzyby, zioła lecznicze) należy obliczyć rzeczywistą stratę spowodowaną przez pożar, wyrażającą się zmniejszeniem tenuty dzierżawnej.

W tym celu sumę dzierżawną należy podzielić przez powierzchnię leśną dzierżawioną

i wynik ten pomnożyć przez ilość ha, na których zostało zniszczone runo leśne. Obliczoną w ten sposób roczną stratę należy przemnożyć przez ilość przypuszczalnych lat (maksimum do 5 lat), w ciągu których użytkowanie uboczne nie będzie mogło odbywać się na zniszczonych przez pożar powierzchniach.

IV. Podać faktyczne koszty gaszenia pożaru (jeśli rzeczywiście miały miejsce), poniesione czy to w formie gotówkowej, czy też w formie przydziału drewna, poboru ściółki, wypasu bydła itp., które to oświadczenie należy przeliczyć na sumę gotówkową.

W zakończeniu szacunku podać zestawienie kwot wszystkich strat z wyszczególnieniem działów, według których obliczono odszkodowanie.

Dla orientacji dołączone są do niniejszego załączniki Nr 2 i 3, wktórych podano najbardziej typowe przykłady obliczenia strat uszkodzonych przez pożary drzewostanów.

Zarządzenie niniejsze reguluje wszystkie sprawy pożarów leśnych na terenie lasów państwowych oraz służy jako podstawowa dyrektywa przy wykonywaniu ochrony przed pożarami w lasach nie stanowiących własności Państwa.

MINISTER
(—) **B. Podedworny.**

Załącznik nr 1.

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
OKRĘGU ....
w ....

.... dnia .... 194.... r.

SPRAWOZDANIE O POŻARACH LEŚNYCH

za m-c .... 194.... r.

L. p.	Nadleśnictwo Leśnictwo Oddział Pododdział	Opis drzewostanu: skład, wiek, współcz. zadrzew. wysokość bonit. podszyt. runo	Data powstania i czas trwania pożaru	Powierzchnia objęta pożarami: ha	% zniszczenia drzewostanu	Spalone drewno wyrobione: użytkowe: rodzaj	użytkowe: ilość: sztuk	użytkowe: masa: m³	opałowe: rodzaj	opałowe: masa: m³	opałowe: masa: m. prz	Straty w-g szacunku: złote	Rodzaj pożaru	Przyczyny i okoliczności powstania pożaru, adnotacje o ujęciu sprawcy	Kto brał udział w gaszeniu, pod czyim kierownictwem, ilość ludzi	Współudział organów administracji ogólnej, bezpieczeństwa lub Milicji Ob.	UWAGI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Załącznik Nr 2.

PRZYKŁAD SZACUNKU WYSOKOŚCI STRAT SPOWODOWANYCH PRZEZ POŻAR LASU

Szacunek strat spowodowanych przez pożar lasu w Nadleśnictwie Warszawa

Dnia 2 maja 1947 r. powstał pożar lasu, który został ugaszony dnia 4 maja b. r. Zniszczone drzewostany wchodziły w skład gospodarstwa sosnowego o przeciętnej III bon., siedliska zagospodarowanego w 100-letniej kolei rębu. Wykaz zniszczonych drzewostanów przedstawia się następująco:

L p.	Oddz. i poddz.	Opis powierzchni	ha	Uwagi
1	15 b	So 5 lat z sadz; zd 0.7	2.00	zniszcz. całk.
2	c	So 25 lat z sadz; zd 0.8	1.50	„ „
3	d	So 10 lat z sadz; zd 0.8	3.00	zniszcz. 50 %
4	16 a	So 35 lat z samos.; zd 0.9	2.00	zniszcz. całk.
5	b	So 75 lat; zd 0.7	4.00	dolny pożar
6	25 f	So 45 lat; zd 0.5	5.00	zniszcz. całk.
7	g	So 60 lat; zd 0.8	2.50	zniszcz. 30 %
8	26 c	So 90 lat; zd 0.7; drzewost. żywic.	4.50	dolny pożar
		Razem powierzchnia uszkodzona przez pożar	24.50	

Obliczenie wysokości strat spowodowanych przez pożar przedstawia się następująco:

Przeciętną cenę 1 m³ masy ogólnej ze sprzedaży w roku 1946/47 wypośrodkowano dla użytków rębnych na 920 zł, dla użytków międzyrębnych na 460 zł.

ad. 1.
poddz. 15 b

w_5 = (17.000 zł + 17.000 zł) (1.05^5 — 1) + 15.000 zł × 1.05^5 = 9.520 zł + 19.200 zł = 28.720 zł.

Całkowite odszkodowanie: 28.720 zł × 0.7 × 2.00 ha = **40.208 zł**

ad. 2.
poddz. 15 c młodnik nietrzebiony

w_{25} = (17.000 zł + 17.000 zł) (1.05^{25} — 1) + 15.000 zł × 1.05^{25} = 81.260 zł + 50.850 zł = 132.110 zł; 132.110 zł × 0.8 × 1.50 ha = 158.532 zł.

Ze spalonego młodnika na powierzchni 1.50 ha pozyskano (względnie przewiduje się do pozyskania) 150 m³ chrustu grubego o wartości sprzedażnej 30.000 zł. Zatem wysokość strat w poddziale 15 c wyniesie:

158.532 zł — 30.000 zł = **128.532 zł**

ad. 3.
poddz. 15 d

w_{10} = (17.000 zł + 17.000 zł) (1.05^{10} — 1) + 15.000 zł × 1.05^{10} = 21.420 zł + 24.450 zł = 45.870 zł.

Pozostałego po pożarze chrustu cienkiego w miejscowych warunkach zbyć nie można, wobec tego wysokość strat wyniesie:

45.870 zł × 0.8 × 3.00 ha = **110.088 zł**

Uwaga. Ponieważ zadrzewienie młodnika, zniszczonego w 50% spadło do 0.4, uprawę uważać należy za całkowicie zniszczoną.

ad. 4. poddz. 16 a	Drzewostan trzebiony jednokrotnie w 30 roku życia. Pozyskano z 1 ha 15 m^3 ogólnej masy, ze sprzedaży której otrzymano 1.500 zł. w_{35} = (17.000 zł + 17.000 zł) (1.05^{35} — 1) + + 15.000 × 1.05^{35} — 1.500 × 1.05^{35-30} = = 153.680 zł+82.800 zł—1.920 zł = 234.510 zł. Ze sprzedaży spalonego młodnika uzyskano (lub projektuje się do pozyskania) 302 m^3 masy ogólnej po przeciętnej cenie 400 zł za 1 m^3, co stanowi łącznie 120.800 zł. Zatem całkowite odszkodowanie za zniszczony drzewostan wynosi: 234.560 zł × 0.9 × 2.00 ha — 120.000 zł =	301.400 zł
ad. 5 poddz. 16 b	Wg tablic Schwappacha normalny przyrost bieżący wynosi 5.8 m^3 na 1 ha. Stratę na przyroście oszacowano na 30%. Wysokość strat wynosi: 5.8 m^3 × 0.7 × 30% × 4.00 ha × 10 lat × 920 zł =	44.822 zł
ad. 6. poddz. 25 f	Wg tablic Schwappacha zamożność 1 ha 45-letniego drzewostanu normalnego wynosi 208 m^3 masy ogólnej. Wartość rynkowa drzewostanu przed pożarem wynosiła: 208 m^3 × 0.5 × 460 zł × × 5.00 ha = 239.200 zł. Wartość pozostałej po pożarze masy drewna wynosi: 350 m^3 × 460 zł = 161.000 zł. Wysokość strat zatem wyniesie: 239.200 zł — 161.000 zł =	78.200 zł
ad. 7. poddz. 25 g	Powierzchnia 2.50 ha drzewostanu 60-letniego, zniszczonego w 30% wejdzie do obliczenia strat w wysokości 2.50 ha × 30% = 0.75 ha drzewostanu całkowicie zniszczonego. Na powstałej powierzchni stratę na przyroście bieżącym oszacowano na 20%. Przyjęto cenę przeciętną wg wydajności sortymentów 700 zł za 1 m^3 masy ogólnej. Cena pozostałego po pożarze drewna obniży się do 650 zł za 1 m^3. Wartość rynkowa drzewostanu przed pożarem wynosiła: 258 m^3 × 0.8 × 700 zł × 0.75 ha = = 108.360 zł. Wartość pozostałej po pożarze masy drewna wynosi: 145 m^3 × 650 zł = 94.250 zł. Wysokość strat zatem wyniesie: a) 108.360 zł — 94.250 zł =	14.110 zł
	oraz b) strata na przyroście bieżącym: 7.0 m^3 × 0.8 × 20% × 1.75 ha × × 10 lat × 920 zł =	18.032 zł
ad. 8. poddz. 26 c	a) Stratę na przyroście oszacowano na 10%. Wartość tej straty wyniesie: 4.8 m^3 × 0.7 × 10% × 4.50ha × 10 lat × × 920 zł =	13.910 zł

b) Wartość całkowitego czystego dochodu z żywicowania 1 ha sosny w wieku 90 lat na III bon., o zd. 0.7 wynosi 55.000 zł, zatem strata, spowodowana niemożnością żywicowania danego drzewostanu na pow. 4.50 ha, wynosi:

55.000 zł × 4.50 ha =	247.500 zł

Ponadto tereny zniszczone przez pożar wydzierżawione były przez Spółdzielnię „Las“ pod zbiór grzybów, jagód itp., z czego wpływał przeciętny roczny dochód z 1 ha w wysokości 20 zł. Niemożność użytkowania ubocznego na pow. 24.50 ha przewiduje się na przeciąg 3-ch lat. Wysokość wypływającej stąd straty wynosi:

20 zł × 24.50 ha × 3 lata =	1.470 zł

Faktyczne koszty gaszenia pożaru:

a) lista płacy Nr 00785/15 na kwotę	7.000 zł
b) zezwolenie na bezpłatny wypas 8 sztuk bydła, na przeciąg 5 miesięcy, za wybitny udział w gaszeniu pożaru po przeliczeniu wynosi: 8 sztuk × 5 mies. × 100 zł =	4.000 zł
Łączna suma strat =	1.010.080 zł

Zestawienie strat wg poszczególnych działów

Wysokość strat poniesionych wynosi:

a) w drzewostanach do 40 lat na pow. 8.50 ha	580.236 zł
b) w drzwostanach powyżej 40 lat na pow. 16.000 ha	169.074 zł
c) w żywicowaniu na pow. 4.50 ha	247.500 zł
d) w użytkowaniu ubocznym na pow. 24.50 ha	1.470 zł
e) z tytułu kosztów gaszenia pożaru	11.800 zł
Razem:	1.010.080 zł

Warszawa, dnia 10 maja 1947 r.

Szacunek opracował

....

Nadleśniczy

Sprawdził

....

Kierownik Biura Z. L.

Załącznik Nr 3.

TABELKA POMOCNICZA

do obliczenia wartości czynnika $1{,}0p^n$, wchodzącego w skład wzoru oszacowania wartości drzewostanu według wyłożonych kosztów.

ilość lat	stopa % 5	ilość lat	stopa % 5
1	1,05	21	2,79
2	1,10	22	2,93
3	1,16	23	3,07
4	1,22	24	3,23
5	1,28	25	3,39
6	1,34	26	3,56
7	1,41	27	3,73
8	1,48	28	3,92
9	1,55	29	4,12
10	1,63	30	4,32
11	1,71	31	4,54
12	1,80	32	4,76
13	1,89	33	5,00
14	1,98	34	5,25
15	2,08	35	5,52
16	2,18	36	5,79
17	2,29	37	6,08
18	2,41	38	6,38
19	2,53	39	6,70
20	2,65	40	7,04

Przykład:

Drzewostan lat 35, który był trzebiony dwukrotnie: w wieku 25 lat i 30 lat.

Ze sprzedaży trzebionki osiągnięto dochód:

w I wypadku	3.000 zł
w II wypadku	6.000 zł

Koszt zalesienia 1 ha obecnie wynosi 15.000 zł.

Wartość gospodarcza 1 ha gruntu — 17.000 zł.

Skapitalizowana wartość wydatków administracyjnych na 1 ha — 17.000 zł.

Po podstawieniu powyższych danych do wzoru wartości drzewostanu według wyłożonych kosztów otrzymujemy następujący wynik strat:

W_{35} = (17.000 zł + 17.000 zł) × $(1{,}05^{35} - 1)$ + 15.000 zł × 1.05^{35} — 3.000 zł × 1.05^{35-25} — 6.000 zł × 1.05^{35-30} = 34.000 zł × (5.52 — 1) + 15.000 zł × 5.52 — 3.000 zł × 1.05^{10} — 6.000 zł × 1.05^{5} = 34.000 zł × 4.52 + 15.000 zł × 5.52 — 3.000 zł × 1.63 — 6.000 zł × 1.28 = 153.680 zł + 82.800 zł — 4.890 zł — 7.680 zł = 223.910 zł za 1 ha.

Gdyby czynnik zadrzewienia drzewostanu przed samym zniszczeniem wynosił 0.7, to odszkodowanie za 1 ha wyniosłoby: 223.910 zł × 0.7 = 156.737 zł.

OKÓLNIKI I PISMA OKÓLNE

16

MINISTERSTWO LEŚNICTWA
Znak V. Łow. 2701/1

Warszawa, dnia 21.III. 1947 r.

OKÓLNIK Nr 10.

w sprawie podziału terenów A. L. P. na stałe obwody łowieckie.

ROZDZIAŁ I.

Kategorie obwodów łowieckich

Wszystkie tereny leśne i nieleśne, podlegające administracji lasów państwowych (za wyjątkiem istniejących rezerwatów, parków narodowych i innych powierzchni, służących specjalnym celom) należy podzielić w obrębie każdej Dyrekcji L. P. na **stałe** obwody łowieckie według następujących kategoryj:

I. Obwody łowieckie ochronne,

utworzone na dłuższy okres czasu w celu ochrony i hodowli jednego lub kilku gatunków zwierzyny zagrożonej w danej okolicy wyginięciem.

II. Obwody łowieckie doświadczalne,

służące jako tereny doświadczalne i badawcze w zakresie hodowli zwierzyny.

III. Obwody łowieckie zastrzeżone do dyspozycji Ministerstwa Leśnictwa.

IV. Obwody łowieckie do wydzierżawienia

a) przeznaczone do wydzierżawienia w formie zawieranych umów o dzierżawę prawa polowania;

b) przeznaczone do eksploatacji w formie wczasów oraz sprzedaży indywidualnego odstrzału.

V. Obwody łowieckie administracyjne

a) Dyrekcyj Lasów Państwowych,

b) Nadleśnictw.

VI. Obwody łowieckie dodzierżawione od osób trzecich

Procentowy stosunek powierzchni poszczególnych kategoryj obwodów łowieckich powinien wynosić w obrębie Dyrekcji L. P. w przybliżeniu:

dla kat. I	—	2%	całej powierzchni Dyrekcji L. P.
„ II	—	1%	„ „ „ „
„ III	—	5%	„ „ „ „
„ IV	—	65%	„ „ „ „
„ V-a	—	7%	„ „ „ „
„ V-b	—	20%	„ „ „ „
Razem		100%	

Nie należy projektować podziału na obwody łowieckie obszarów Puszczy Białowieskiej ani obszarów tatrzańskich.

ROZDZIAŁ II.

Ogólne uwagi.

Powyższy teoretyczny podział jest łatwo zrozumiały i nie nastręcza wątpliwości co do swej celowości, w praktyce jednak przy wyznaczaniu granic poszczególnych kategoryj obwodów łowieckich w terenie wyłoni się wiele trudności i wątpliwości, powstałych wskutek specyficznych warunków lokalnych, jak układ granic, jakość drzewostanów, stosunki bezpieczeństwa dla zwierzyny, gęstość sieci komunikacyjnych lub bliskość zakładów przemysłowych itp., które decydować będą o tym, jaką kategorię obwodu łowieckiego należy utworzyć na danym terenie.

Nie jest też obojętne, które kategorie obwodów łowieckich mogą ze sobą bezpośrednio graniczyć, a które graniczyć ze sobą nie powinny, nadto tworzenie obwodów łowieckich, wymienionych w niniejszym piśmie, nie może być sprzeczne z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3/XII. 1927 r. o prawie łowieckim (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 934).

Już z tych niewielu przytoczonych okoliczności wynika, że sprawa rozplanowania obwodów łowieckich w terenie wymaga głębokiego zastanowienia i rozwagi.

Nic bardziej nie przyczyni się do fałszywego rozplanowania obwodów łowieckich, jak t. zw. „graficzne“ oznaczenie ich granic jedynie na podstawie map i planów bez dokładnej znajomości terenu i lokalnych warunków.

Należy mieć na uwadze, że podział na **stałe** obwody łowieckie jest kanwą, na której opierać się będą przez szereg lat wszystkie zabiegi hodowlano-gospodarcze z zakresu łowiectwa na całej prawie powierzchni terenów leśnych Polski.

Gdyby wszystkie tereny administracji 1. p. były stale gospodarowane tylko we własnej administracji, to błędy podziału dałyby się łatwo naprawić, jednak przez wydzierżawienie znacznej ilości terenów łowieckich osobom trzecim, traci A. L. P. prawo dowolnego dysponowania granicami przyległych obwodów, a skutki błędnego podziału mogą przez szereg lat ujemnie oddziaływać na gospodarkę łowiecką.

Dużą pomocą przy planowaniu obwodów łowieckich będzie rozważenie dwóch okoliczności, a to:

1) cel, w jakim zostaje utworzony dany obwód łowiecki oraz jakie warunki są nieodzowne, aby cel ten osiągnąć,

2) zasada, że każdy obwód łowiecki powinien być samodzielną jednostką gospodarczą w zakresie łowieckim jaknajmniej zależną od wpływów gospodarki łowieckiej obwodów sąsiednich.

ROZDZIAŁ III.

Zasady projektowania poszczególnych kategoryj obwodów łowieckich.

I. Obwody łowieckie ochronne.

Utworzyć należy w tych rejonach Dyrekcji L. P., gdzie ilościowy stan jednego lub kilku gatunków zwierzyny obniżył się do tego stopnia, że zachodzi niebezpieczeństwo zupełnej zagłady. Tak np. wyglądają niektóre tereny odnośnie łosi, jeleni i sarn.

W takim wypadku nie wystarczy wstrzymać tylko odstrzał tej zwierzyny choćby na szereg lat, lecz należy bezzwłocznie otoczyć jej resztki specjalną ochroną i to w miejscach najodpowiedniejszych dla niej pod względem bezpieczeństwa i żeru, a przede wszystkim zapewnić jej zwłaszcza w okresie godowym i lęgowym zupełny spokój.

Pamiętać należy, że spokój w łowisku jest najkardynalniejszym warunkiem utrzymania zwierzyny na miejscu.

Wielkość takiego obwodu łowieckiego zależy od gatunku zwierzyny i od lokalnych warunków.

Lepszy obszar mniejszy, gwarantujący spokój i bezpieczeństwo, niż większy, nie dający tych gwarancyj i trudniejszy do upilnowania.

Na obwód łowiecki ochronny zaprojektować mogą dyrekcje l. p. teren bez względu na to, czy jest on położony w obrębie jednego, czy też kilku bezpośrednio sąsiadujących ze sobą Nadleśnictw. Najważniejsze, by był odpowiedni.

Dla łosi należy utworzyć na terenie Dyrekcji l. p. Białystok i Olsztyn po dwa obwody ochronne o pow. około 2.000 ha w miejscach, gdzie najchętniej przebywają.

W rejonach, gdzie jest bardzo słaby stan sarn, lepiej utworzyć dla nich kilka mniejszych, kilkusethektarowych obwodów ochronnych, niż jeden duży. Istniejące ogrodzone zwierzyńce mogą być wykorzystane, o ile odpowiadają innym warunkom, sprzyjającym hodowli danego gatunku zwierzyny.

II. Obwody łowieckie doświadczalne.

Każda dyrekcja l. p. wydzieli na ten cel jeden lub dwa zwarte kompleksy, które posiadają wszystkie charakterystyczne cechy danej dzielnicy pod względem klimatu, fauny, flory, rzeźby terenu itp.

Obwód łowiecki doświadczalny powinien obejmować, o ile możności, cały osobny kompleks położony dalej od osiedli ludzkich i posiadający w chwili utworzenia stale wszystkie zasadnicze gatunki rodzimej zwierzyny grubej i drobnej.

Obecność zwierzyny sztucznie wprowadzonej nie jest przeszkodą, lecz nie jest pożądana.

Obwód doświadczalny nie powinien być ogrodzony.

III. Obwody łowieckie zastrzeżone do dyspozycji Ministerstwa Leśnictwa.

Do tej kategorii obwodów łowieckich należy przydzielić tereny z należytym stanem zwierzyny grubej i osobno drobnej, a więc:

a) tereny specjalnie dzicze oraz jelenie z rykowiskami,

b) tereny o odpowiednim stanie zwierzyny drobnej,

c) tereny służące głównie do odstrzału sarn— rogaczy z podjazdu lub z ambon.

Wyżej wymienione tereny łowieckie, obejmujące 5% ogólnej powierzchni, dyrekcji l. p. przydzielone zostają do kat. III na stałe, a niezależnie od tego należy rezrwować dla tej katgorii obwodów na okres sezonu łowieckiego niektóre powierzchnie, wchodzące w skład obwodów łowieckich kategorii IV-b, V-a albo V-b, nadające się do odstrzału jeleni na rykowisku, danieli na bekowisku oraz muflonów, rysi, jak również tokowiska głuszców, cietrzewi oraz dzikich kaczek na sadach lub jesiennych przelotach.

Wszystkie powyższe tereny łowieckie czy to przydzielone stale do kategorii III lub tylko na okres sezonu myśliwskiego powinny być tak rozplanowane, ażeby w każdej chwili były do dyspozycji Ministerstwa Leśnictwa tak dla urządzania polowań zbiorowych, jak też indywidualnego odstrzału sezonowego.

IV. Obwody łowieckie do wydzierżawienia.

a) przeznaczone do wydzierżawienia na podstawie zawartych umów o dzierżawę polowania.

Do tej kategorii należy zaprojektować tereny, posiadające dobry, średni i słaby stan zwierzyny.

Ogólna powierzchnia tej kategorii (IV-a) obwodów powinna obejmować około 55% całego obszaru D. L. P., wliczając w to te wszystkie drobne powierzchnie przynależne do A. L. P., które na skutek przepisów ustawy nie mogą tworzyć samodzielnych obwodów łowieckich i wejdą w skład obwodów łowieckich wspólnych.

Zasadniczo nie należy wydzierżawiać powierzchni poniżej 1.000 ha, a obwody z jeleniami powinny obejmować powierzchnię od 2.500 ha wzwyż.

Obwód łowiecki tej kategorii może obejmować powierzchnię jednego lub kilku przyległych leśnictw, lecz wchodzących w skład **tego samego** nadleśnictwa.

Najbardziej pożądane jest przydzielanie do obwodów łowieckich kategorii IV-ta większych, zwartych i osobno położonych kompleksów lub takich terenów, które sąsiadują z obwodami łowieckimi kategorii V-ta albo V-b.

Unikać należy wydzierżawiania terenów, na które jelenie ściągają z dalszych okolic tylko na okres rykowiska oraz gdzie stale przebywają muflony.

Obwody kategorii IV-ta należy rozplanować m. w. równomiernie po całym obszarze Dyrekcji L.P., biorąc pod uwagę ośrodki, gdzie istnieją lub powstać mogą kółka łowieckie aby umożliwić im w miarę możności dzierżawę terenów niezbyt odległych od siedziby.

b) Na wczasy myśliwskie i dla ekspolatacji w formie sprzedaży indywidualnego odstrzału zaprojektować należy tereny położone możliwie blisko większych miast i uzdrowisk oraz łowiska kacze licząc się z tym, że korzystać z nich będą w pierwszym rzędzie pracownicy miast, pragnący mieć możność zapolowania w czasie letniego urlopu (rogacze i dzikie kaczki).

Łączna powierzchnia obwodów łowieckich kat. IV-b powinna wynosić około 10% ogólnego obszaru dyrekcji l. p.

V. Obwody łowieckie administracyjne:

a) Dyrekcji L. P. obejmować mogą około 7% ogólnej powierzchni danej dyrekcji l. p. jednak najwyżej w 6 kompleksach.

b) Nadleśnictw: obejmować mogą około 20% powierzchni całego N-ctwa w jednym kompleksie, a tylko wyjątkowo w dwuch lub trzech kompleksach, o ile N-ctwo składa się z większej ilości drobnych kompleksów.

VI. Obwody łowieckie dodzierżawione od osób trzecich.

Zaprojektują Dyrekcje L.P. w wyjątkowych wypadkach o ile na ten cel zostanie w budżecie zatwierdzony kredyt (np. dzierżawa obcych gruntów, graniczących z ważnymi objektami łowieckimi, kat. III).

Uwaga: Projektując obwody łowieckie, należy się trzymać zasady, że obwody kategorii IV-ta nie powinny bezpośrednio graniczyć z obwodami kategorii, I, II i III.

ROZDZIAŁ IV.

Plany podziału Nadleśnictw na obwody łowieckie, kartoteka obwodów łowieckich i oznaczenie kategorii obwodów łowieckich w terenie.

Po uzgodnieniu z Dyrekcją L. P. podziału terenu poszczególnych Nadleśnictw na kategorie obwodów łowieckich, sporządzą wszystkie Nadleśnictwa „WYKAZ PODZIAŁU NADLEŚNICTWA NA OBWODY ŁOWIECKIE" według załączonego wzoru w trzech egzemplarzach, z czego dwa egzemplarze należy przesłać do dyrekcji l. p., a jeden pozostaje w aktach nadleśnictwa.

Na odwrotnej stronie tych wykazów należy wyrysować szkic n-ctwa w skali 1 : 200.000.

Każda kategoria obwodu łowieckiego oznaczona będzie na szkicu i w terenie TYM SAMYM KOLOREM.

Ustala się dla poszczególnych kategoryj obwodów łowieckich następujące kolory we wszystkich dyrekcjach l. p.

kat. I obw. łow. ochronne — kolor różowy,

kat. II ob. łow. doświadczalne — kolor czarny,

kat. III obw. łow. zastrzeż. do dysp. Ministerstwa L-twa — kolor zielony,

kat. IV-a ob. łow. do wydzierżawienia na umowy — kolor niebieski, z tym że obwody już wydzierżawione należy zamalować w całości tym kolorem, a obwody jeszczee niewydzierżawione zakreskować niebieskim liniami,

kat. IV-b obw. łow. przeznaczone na wczasy i do indywidualnego odstrzału — kolor żółty,

kat. V-a obw. łow. administracyjne Dyrekcji L. P. — kolor fioletowy,

kat. V-b obw. łow. administracyjne Nadleśnictw — kolor brązowy.

Wterenie oznaczyć należy kategorię obwodu łowieckiego tym samym kolorem jak na planie w ten sposób, że na wszystkich słupkach podziału przestrzennego (na wszystkich, a nie tylko na zewnętrznych) należy numer oddziału podkreślić grubą kreską odpowiedniego koloru. Tam gdzie brak słupków, należy znak umieścić na zaciosie narożnego grubszego drzewa.

Obwody łow. kategorii IV-a, przeznaczone do wydzierżawienia a jeszcze niewydzierżawione, oznaczyć należy w terenie w ten sposób, że po lewej stronie numeru oddziału u dołu umieści się niebieską, grubą kropkę, która po wydzierżawieniu obwodu przedłużona zostanie w kreskę.

Dyrekcje L. P. po zaakceptowaniu nadesłanych przez Nadleśnictwa wykazów podziału N-ctw na obwody łowieckie i po skontrolowaniu czy odpowiadają wszystkim w/w warunkom, prześlą do Ministerstwa Leśnictwa po jednym egzemplarzu wykazu każdego N-ctwa a drugie egzemplarze pozostaną w Dyrekcji L. P. zgrupowane w osobnej teczce z napisem „Kartoteka obwodów łowieckich".

Termin nadesłania Ministerstwu Leśnictwa w/w wykazów ze szkicami ustala się ze względu na inne pilne czynności terenowe oraz konieczność dokładnego opracowania podziału terenów na obwody łowieckie na dzień 1 lipca 1947 r. natomiast wyznaczenie kategorii obwodów łowieckich w terenie na dzień 15 października 1947 r. W ten sposób koszty oznaczenia obwodów łowieckich w terenie będą mogły być umieszczone w budżecie na 1947/8. Oznaczenie obwodów łow. w terenie należy uskutecznić wyraźnie farbą trwałą (olejną).

Należy dążyć do tego, ażeby w jednym Nadleśnictwie nie było więcej niż trzy kategorie obwodów łowieckich, a to łącznie z kategorią V-b.

Decyzję o zatwierdzeniu nadesłanych projektów podziału na obwody łowieckie, względnie zarządzenie o mających nastąpić zmianach otrzymają Dyrekcje L. P. w ciągu 30-tu dni od daty nadesłania projektów.

ROZDZIAŁ V.

Zagospodarowanie poszczególnych kategorii obwodów łowieckich.

I. Obwody łow. ochronne.

Zagospodarowanie tych obwodów polegać będzie nie tylko na zupełnej ochronie tej zwierzyny, dla której obwód ochronny został utworzony, ale również na stworzeniu dla niej najkorzystniejszych warunków bytowania, a więc na zapewnieniu jej zupełnego spokoju i bezpieczeństwa przed kłusownictwem oraz należytym dokarmianiu w zimie, ażeby w poszukiwaniu żeru nie wywędrowała. Psy i koty wałęsające się należy tępić wszelkimi sposobami.

Wypas bydła, zbieranie jagód, grzybów i suszu należy ograniczyć do minimum przynajmniej w czasie i miejscu rannego czy wieczornego żerowania.

Do obwodów ochronnych sprowadzana będzie w miarę możności i potrzby zwierzyna z innych okolic, gzie jest jej więcej, lecz przy zachowaniu koniecznych w takim wypadku ostrożności i zasadniczych warunków a to:

a) sprowadzać wyłącznie sztuki zbadane pod względem zdrowia przez lekarza weterynarii i posiadające pisemne zaświadczenie zdrowia,

b) sprowadzać ją z okolic, gdzie naturalne warunki bytowania są mniej korzystne pod względem klimatu i żeru, niż w obwodzie, do którego ją sprowadzamy,

c) nie sprowadzać zwierzyny z ogrodzonych zwierzyńców, gdzie zazwyczaj bywa nadmiernie sztucznie dokarmiana.

Chroniona zwierzyna powinna być pilnie obserwowana przez miejscowy personel, a miejsca i pora żerowania powinny być dokładnie znane i strzeżone, gdyż tam grozi zwierzynie największe niebezpieczeństwo.

Miejscowy personel leśny powinien zapisywać wszelkie ważniejsze spostrzeżenia odnośnie chronionej zwierzyny, jak np. gdzie i kiedy urodziły się młode, okresowe zmiany miejsc żerowania, choroby it.p.

Odstrzał innej zwierzyny w obwodach łowieckich ochronnych może być dokonywany tylko za specjalnym zezwoleniem Ministerstwa Leśnictwa i tylko przez osoby do tego upoważnione.

Z chwilą kiedy obwód ochronny spełni swe zadanie t.j. kiedy chroniona zwierzyna dostatecznie rozmnoży się w całej okolicy, wówczas dany teren na wniosek Dyrekcji L. P. zostanie zaliczony przez Ministerstwo Leśnictwa do innej kategorii obwodów łowieckich.

Kredyty przydzielane Dyrekcjom L. P. na premie dla personelu terenowego powinny być w znacznej części zużywane na wynagradzanie leśników, dozorujących obwody łowieckie ochronne i wypełniających sumiennie to zadanie.

W miarę możności należy odgrodzić zwierzynę od żerowiska gdzie zagrażać jej może niebezpieczeństwo albo stale ją z tych miejsc wypłaszać póki nie zmieni miejsca rannego czy wieczornego żerowania.

Ilość chronionej zwierzyny płowej i grubej powinna być znana miejscowej straży leśnej co do jednej sztuki. Każdorazowy ubytek chronionej zwierzyny powinien być natychmiast zgłaszany w Dyrekcji L. P.

II. Obwody łowieckie doświadczalne.

Zagospodarowanie tej kategorii obwodów łow. polegać będzie na ochronie zwierzyny przed kłusownictwem (słowo kłusownictwo oznacza nietylko nielegalny odstrzał, lecz również zastawianie wnyków i łapek albo kładzenie trutek it.p.) i na starannym obliczaniu ilości wszystkich występujących tu gatunków zwierzyny. Psy i koty należy tępić, a wypas bydła, zbiór jagód i grzybów ograniczyć do minimum.

W obwodzie doświadczalnym nie należy zwierzyny dokarmiać, chyba w czasie wyjątkowo srogiej zimy, gdy grozi jej poważne niebezpieczeństwo śmierci głodowej.

W miejscowym leśnictwie powinien znajdować się szkic obwodu doświadczalnego z oznaczeniem rozmieszczenia zwierzyny, miejsc jam lisich, borsuczych, gniazd jastrzębi oraz innych rzadszych gatunków ptaków, jak czapel, puhaczy, miejsc przebywania lub lęgu kun, żórawi it.p.

Należy mieć na uwadze, że zasadniczym celem obwodów łowieckich doświadczalnych jest badanie wpływu współżycia różnych gatunków zwierzyny na tym samym terenie oraz ustalenie po wieloletniej obserwacji jakie gatunki zwierzyny i w jakiej ilości mogą bez szkody dla siebie i dla gospodarstwa leśnego czy rolnego przebywać na jednostce danego typu obszaru leśnego, czyli innymi słowy wiele jeleni, dzików, sarn. zajęcy i innej zwierzyny można utrzymać na powierzchni np. 1000 ha danego typu lasu bez większej szkody dla gospodarki leśnej i rolnej i jaki powinien być prawidłowy stosunek ilościowy różnych gatunków zwierzyny.

W miejscach żerowania i przesmyków zwierzyny powinny znajdować się dobrze ukryte ambony obserwacyjne.

Odstrzał zwierzyny w obwodach doświadczalnych dokonywany będzie wyłącznie za zezwoleniem Ministerstwa Leśnictwa.

III. Obwody łowieckie zastrzeżone do dyspozycji Ministerstwa Leśnictwa.

Jak już zaznaczono w rozdziale III do tej kategorii obwodów przeydzielą Dyrekcje L. P. tereny ze zwierzyną grubą i drobną.

Gospodarka łowiecka na tych terenach powinna stanąć na najwyższym poziomie i należy ją natychmiast zaprowadzić, poczynając narazie, ze względów oszczędnościowych, od zabiegów i urządzeń najmniej kosztownych ale koniecznych.

W tym celu na terenie każdej Dyrekcji należy z kategorii III wybrać przynajmniej jeden obwód łowiecki dziczy i jeden z drobną zwierzyną oraz przygotować dla polowań zbiorowych w sezonie 1947/8 w następujący sposób:

1) urządzić stałe stanowiska dla myśliwych na linii głównej i na flankach w formie płotków półkolistych, 80 cm wysokich wyplecionych z gałęzi (o ile możności świerkowych). W przyszłości płotki zostaną zastąpione świerkowymi lub grabowymi strzyżonymi żywopłotami, odległość pomiędzy stanowiskami powinna wynosić około 50 m.

2) Naprzeciw każdego stanowiska należy wyciąć do 40 m wgłąb miotu po trzy wizierki, zwłaszcza jeżeli przed stanowiskiem znajduje się zwarty gąszcz. Szerokość wizjerek powinna wynosić około 80 cm. Powinny być one dobrze oczyszczone z bocznych gałęzi.

3) W terenach, gdzie odbywać się będą polowania na jelenie, daniele i rogacze należy naprawić stare czatownie i ambony, względnie ustawić nowe silnie zbudowane, ażeby przy poruszaniu się myśliwego nie trzeszczały. Pewna część ambon i czatowni powinna posiadać daszek ze słomy lub trzciny w celu ochrony przed deszczem. Dojście do ambon i ścieżki podchodowe powinny być oczyszczone z suchych gałęzi i stale utrzymywane w porządku.

4) Założyć karmiska i poletka oraz obsiewać odpowiednie miejsca trwałymi roślinami pastewnymi dla zwierzyny, zakładać lizawki i dbać o dokarmianie zwierzyny w czasie zimy.

5) W łowiskach dziczych należy zanęcać je zimą w oznaczone miejsca kładąc konie (nie parszywe i niepadłe na nosaciznę) lub sypiąc kartofle, względnie zadając owies w snopkach.

6) W łowiskach bażancich zadawać zimą buraki pastewne i inny potrzebny pokarm oraz tępić

intensywnie wszelkie drapieżniki skrzydlate i czworonożne, zwłaszcza jastrzębie-gołębiarze, psy i koty.

Ze względów oszczędnościowych muszą na razie wystarczyć te skromne zabiegi i urządzenia, jeśli jednak zostaną wykonane prawidłowo i corocznie w innym łowisku to za lat kilka wszystkie obwody łowieckie kategorii III posiadać będą te najkonieczniejsze urządzenia, a przy racjonalnej hodowli i ochronie zwierzyny spełnią swe zadanie jako tereny łowieckie zarezerwowane dla specjalnych celów.

IV-a. Obwody łowieckie do wydzierżawienia.

Ogólne zasady zagospodarowania i eksploatacji tych obwodów przez dzierżawców ujęte zostały przepisami obowiązującego wzoru umowy o dzierżawę prawa polowania na terenach A.L.P.

Dzierżawcami prawa polowania na obwodch łowieckich mogą być albo osoby fizyczne zrzeszone w Polskim Zw. Łow., albo zarejestrowane Kółka Łowieckie.

Funkcjonariusze A. L. P. nie mogą dzierżawić prawa polowania na obwodach łowieckich utworzonych na terenach A. L. P. — mogą oni jednak korzystać z uprawnień umów zawieranych przez zarejestrowane Kółka Łowieckie, o ile są członkami danego Kółka Łowieckiego.

Prawo polowania w obwodach łowieckich kategorii IV-a należy z reguły wydzierżawiać przez licytację ofertową, ogłaszaną periodycznie w pismach codziennych i w Łowcu Polskim.

W ogłoszeniu należy podać nazwę Nadleśnictwa, przybliżoną powierzchnię obwodu łowieckiego i gatunki występującej zwierzyny.

W warunkach licytacji należy zaznaczyć, że umowa dzierżawna zawarta będzie na 6 lat, na zasadach obowiązującego wzoru umowy o dzierżawę prawa polowania w lasach państwowych oraz umieścić klauzulę, że Dyrekcja L. P. zastrzega sobie prawo dowolnego zatwierdzenia, ofert bez względu na wysokość oferowanego czynszu, a także niezatwierdzenia żadnej oferty bez podania powodów.

Licytanci powinni złożyć wadium w wysokości 50% oferowanego czynszu dzierżawnego.

W wyjątkowych wypadkach mogą Dyrekcje L. P. wydzierżawiać prawo polowania z pominięciem licytacji jednak tylko po uzyskaniu na to zezwolenia Ministerstwa Leśnictwa.

Do dzierżawców obwodów łowieckich należy odnosić się jaknajżyczliwiej i okazywać im w miarę możności pomoc w zagospodarowaniu terenów łowieckich, mając na uwadze, że wydzierżawianie terenów jest nie tylko podstawą zrównoważenia budżetu łowiectwa ale również poważnym wkładem do należytej ochrony zwierzyny przed kłusownictwem i do jej racjonalnej hodowli.

IV-b. Obwody łowieckie przeznaczone do eksploatacji w formie wczasów myśliwskich i indywidualnego odstrzału.

Zagospodarowanie tych obwodów polega na racjonalnej hodowli i ochronie zwierzyny oraz w miarę potrzeby na zimowym dokarmianiu zwierzyny i obsiewaniu miejsc odpowiednich trwałymi roślinami pastewnymi jak żarnowiec, wieczny łubin it.p.

Sprzedaż indywidualnego odstrzału zwierzyny oraz wczasów myśliwskich należy przed sezonem ogłaszać w Łowcu Polskim i w prasie miejscowej.

Polowania zbiorowe na terenie tych obwodów oraz w obwodach IV i IV-a jeszcze niewydzierżawionych, zwłaszcza na dziki, mogą być organizowane przez dyrekcje l. p. na koszt myśliwych, biorących udział w polowaniu.

Polowania zbiorowe na terenach zaliczonych do kategorii obwodów łowieckich IV-a jeszcze niewydzierżawionych oraz kategorii IV-b odbywać się będą na następujących zasadach:

1) Polowanie zorganizowane zostaje na polecenie dyrekcji l. p. przez miejscowego nadleśniczego.

2) Prowadzącym polowanie jest miejscowy nadleśniczy, względnie w jego nieobecności jeden z miejscowych leśniczych upoważniony do tego przez Nadleśniczego.

3) Ubita zwierzyna staje się własnością tego myśliwego, który ją ubił po opłaceniu należności za odstrzał według obowiązującego w danej chwili cennika.

4) Inne koszty polowania ponoszą wspólnie w równych częściach wszyscy myśliwi, biorący udział w polowaniu bez względu na ilość zwierzyny ubitej przez poszczególnych myśliwych.

Od obowiązku opłacania kosztów polowania jest spośród myśliwych zwolniona tylko jedna osoba, a to prowadzący polowanie.

Wszyscy inni myśliwi ponoszą koszt polowania w równej części bez względu na to czy są funkcjonariuszami A. L. P. czy też osobami prywatnymi.

Do dnia 15.X. każdego roku przedłożą dyrekcje l. p. Ministerstwu Leśnictwa program polowań zbiorowych projektowanych na terenach IV-a jeszcze niewydzierżawionych oraz w obwodach IV-b.

W programie należy wyszczególnić obwód łowiecki, przybliżony termin polowania, potrzebną ilość myśliwych, warunki komunikacji i zakwaterowania oraz wymienić gatunki zwierzyny i jej przypuszczalną ilość.

Na tej podstawie Ministerstwo Leśnictwa zadecyduje wiele miejsc należy na dane polowanie zarezerwować dla myśliwych, zaproszonych przez Ministrstwo.

W obwodach łowieckich kategorii IVb i IV-a jeszcze niewydzierżawionych może być również sprzedawany przez Dyrekcje l. p. indywidualny odstrzał zwierzyny oraz wczasy myśliwskie na warunkach obowiązującego w danej chwili cennika użytków z łowiectwa.

V-a oraz V-b Obwody łowieckie administracyjne.

Zamiłowanie do łowiectwa było niejednokrotnie tym momentem który zadecydował o wyborze zawodu leśnika, a łowiectwo jest często jedynym wytchnieniem i bodźcem do pracy leśnika, pełniącego ciężką i odpowiedzialną służbę w terenie zdala od ośrodków kultury i cywilizacji.

Dlatego też Ministerstwo Leśnictwa, przeznaczając na obwody łowieckie administracyjne ponad półtora miliona hektarów (27% całego obszaru A. L. P.) czyni to w przeświadczeniu, że gospodarstwo łowieckie na tych terenach będzie prowadzone wzorowo i będzie dla wszystkich myśliwych w Polsce przykładem racjonalnej hodowli i ochrony zwierzyny.

Gospodarzem obwodu łowieckiego administracyjnego dyrekcji l. p. jest dyrektor l. p., a obwodu łowieckiego administracyjnego n-ctwa — nadleśniczy.

Opłata za odstrzał zwierzyny w obwodach administracyjnych obowiązuje wg. stawek aktualnego w chwili odstrzału cennika użytków łowiectwa.

Inspekcję gospodarki łowieckiej na terenach administracyjnych przeprowadzać będzie Dyrekcja L. P., względnie Ministerstwo Leśnictwa.

Ilościowy stan dzików w obwodach administracyjnych powinien być utrzymany w granicach niezagrażających sąsiednim uprawom rolnym.

Ilościowy odstrzał zwierzyny drobnej dla poszczególnych obwodów administracyjnych ustalany będzie corocznie przez dyrekcje l. p. na wniosek Nadleśnictwa.

Ministerstwo Leśnictwa zastrzega sobie prawo dysponowania odstrzałem zwierzyny płowej, muflonów, rysi oraz głuszców i bażantów również na terenach administracyjnych.

Obwody łowieckie administracyjne korzystać mogą z kredytów udzielanych na zimowe dokarmianie zwierzyny i na zagospodarowanie obwodów łowieckich A. L. P. jednak dopiero po zaspokojeniu najkonieczniejszych potrzeb obwodów łowieckich kategorii I i III.

ROZDZIAŁ VI.

Plan polowań dla obwodów łowieckich kategorii III.

Wobec dużego zainteresowania się osób postronnych sprawą polowań, nadsyłać będą dyrekcje l. p. corocznie przed sezonem myśliwskim na poszczególne gatunki zwierzyny plan odstrzału indywidualnego i polowań zbiorowych, projektowanych w obwodach łowieckich kategorii III, a to:

1) do 1 marca — na głuszce i cietrzewie w czasie toków,

2) do 1 maja — na sarny - rogacze z podjazdu i z ambon,

3) do 1 lipca program redukcyjnego i selekcyjnego odstrzału jeleni i danieli na cały rok oraz polowań na dzikie kaczki i błotne ptactwo,

4) do 1 września program polowań na jelenie w czasie rykowiska, daniele w czasie bekowiska oraz zimowego odstrzału muflonów a także kaczek na jesiennych przelotach oraz bażantów i królików,

5) do października program zbiorowych polowań na dziki i osobno na zwierzynę drobną (względnie polowań kombinowanych na dziki i zarazem na drobną zwierzynę).

Program powinien być ujęty krótko i zwięźle, gdyż w większości wypadków każde polowanie będzie szczegółowo omówione i uzgodnione odnośnie organizacji i ścisłego terminu z Ministerstwem Leśnctwa.

Sprawa finansowania polowań zostanie każdorazowo uzgodniona z Ministerstwem Leśnictwa, regułą jest jednak, że polowania odbywać się będą na koszt myśliwych.

Uwagi końcowe.

Ministerstwo Leśnictwa, wydając niniejsze zarządzenie, regulujące w ogólnych zarysach zasady organizacji spraw łowieckich w lasach państwowych, zdaje sobie dokładnie sprawę z trudności, jakie nastręczyć się mogą przy realizowaniu przepisów tych w terenie i zwraca się do ob. ob. dyrektorów l. p. oraz do ob. ob. nadleśniczych z apelem, aeżby dołożyli starań w kierunku najracjonalniejszego i sumiennego dokonania podziału terenów A. L. P. na poszczególne kategorie obwodów łowieckich z myślą przewodnią, że jest to jszcze jeden ważny wkład do unormowania stosunków łowieckich w Polsce.

MINISTER

(—) **Podedworny.**

Załącznik
do Zarządzenia Ministerstwa Leśnictwa
Znak V/Łow. 2701/1 z dn. 21.III.47 r.

WZÓR

Dyrekcja L. P. Okręgu .... w ....

Nadleśnictwo .... w .... wojew. .... pow. ....

Poczta .... telefon Nr ....

Nazwa stacji kol. .... Odległość st. kol. od siedziby N-ctwa w km ....

Dojazd do N-ctwa samochodem szosą do punktu w ....

a następnie furmanką km ....

WYKAZ PODZIAŁU NADLEŚNICTWA NA OBWODY ŁOWIECKIE

L p	Kategoria obwodu łowieckiego	Powierzchnia obw. łow w ha	Nazwa Leśnictwa	Stan zwierzyny stałej	Zwierzyna przechodnia	Opis terenu łow.	Szkody od zwierzyny w planach rolnych	Uwagi
1	II	1000	Michalin	jeleń — śr sarna — słb zając — słb lis — d dzik — śr	daniel	bór sosnowy gniazdami las liściasty płaski przew. suchy	małe	W oddz. 103 i 104 rykowisko jeleni słb tok głuszczów
2	IV-a	2600	Sojnica i Sokołów	jeleń — d daniel — śr zając — d dzik — śr lis — d	muflon	las liściasty miejscami olcha, dużo zarosli plaski	duże	Teren wydzierżawiony Czynsz roczny
		500	Ruda	W 9-ciu kompleksach mniejszych niż po 100 ha — nie stanowiących obwodów łowieckich z tego 4 kompleksy o łącznej powierzchni. 186 ha wydzierżawione jako część składowa wspólnych obwodów łowieckich, reszta zaś weszła wskład niewydzierżawionych wspólnych obw. łowiec.				
3	V-b	1000	Bukaciec	jeleń — d dzik — śr lis — śr	kilka muflonów		średnie	W oddz. 206, 208 i 209 rykowisko jeleni
Razem pow N-ctwa		5100						

Nadleśniczy

....

Kontrasygnata Dyrekcji Lasów Państwowych

Dyrektor L. P.

....

UWAGI: 1) W rubryce stan zwierzyny należy używać następujących skrótów:
bd — stan bardzo dobry; d — stan dobry; śr — stan średni; słb — stan słaby.
2) Na odwrocie wykazu należy umieścić szkic Nadleśnictwa w skali 1 : 200000 z podziałem na obwody łowieckie i ważniejszą siecią komunikacyjną.
Szkic należy przepisowo zakolorować.

17

MINISTERSTWO LEŚNICTWA
Zn. spr. II/org. 002/21

Warszawa, dnia 17 kwietnia 1947 r.

Sprawa: wytyczne w sprawie organizacji jednostek administracyjnych w przemyśle drzewnym, gospodarstwach ubocznych i nieleśnych, transporcie i szkolnictwie zawodowym.

Okólnik Nr 13.

W myśl przepisów zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U.R.P. Nr. 119, poz. 1079) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U.R.P. Nr. 86, poz. 66) organami wykonawczymi I instancji są nadleśnictwa oraz jednostki szczególne, którym mogą być przekazane niektóre sprawy administracji lasów państwowych ze względu na ich szczególny charakter.

Wytyczne do ustalenia terytorialnego zakresu działania i organizacji wewnętrznej nadleśnictw, ustalone zostały zarządzeniem Ministerstwa z dn. 13 sierpnia 1946 r. Zn. sprawy II/Org. 002/21.

Obecnie Ministerstwo podaje wytyczne, którymi Dyrekcje L. P. powinny się kierować projektując tworzenie jednostek organizacyjnych „szczególnych".

Jednostki organizacyjne „szczególne" mogą powstać albo na skutek wydzielenia z zakresu działania podstawowych jednostek organizacyjnych, jakimi są nadleśnictwa pewnych odcinków gospodarstwa, którym trzeba zapewnić kierownictwo o specjalnych kwalifikacjach fachowych, albo na skutek podejmowania przez administrację lasów państwowych pewnych agend specjalnych nie stanowiących bezpośrednich funkcyj gospodarczych lecz mających charakter pośredni, usługowy.

Samo tylko powołanie kierownika fachowego z pozostawieniem agend w ramach organizacyjnych nadleśnictwa nie rozwiązuje w wielu wypadkach zagadnienia, gdyż z jednej strony inicjatywa fachowa kierownika może być przez nadleśniczego krępowana, a z drugiej strony komórka fachowa dyrekcji przy wydawaniu zarządzeń i udzielaniu wskazówek musi dla zachowania drogi służbowej korzystać z pośrednictwa nadleśniczego, nie zawsze z daną dziedziną gospodarki dostatecznie obeznanego.

Dla tego też niektóre agendy administracji l. p. o „szczególnym" charakterze mogą być wyodrębnione jako jednostki samodzielne.

Pamiętać jednak należy, że wszelkie poczynanie zmierzające do usprawnienia administracji l. p. powinny dać w efekcie obniżenie kosztów produkcji a nie zwiększenie i ten moment powinien decydować o tym, czy danemu odcinkowi gospodarstwa mamy zapewnić tylko fachowe kierownictwo w ramach organizacyjnych nadleśnictwa, czy też całkowicie usamodzielnić, a przez to obciążyć dodatkowymi kosztami utrzymania własnego kompletnego aparatu kancelaryjno - rachunkowego.

Za sprawy, do prowadzenia których ze względu na ich „szczególny" charakter, mogą być powoływane specjalne jednostki administracyjne, w obecnym ustroju państwowego gospodarstwa leśnego należy uważać:

1) mechaniczny i chemiczny przerób drewna,
2) mechaniczny i chemiczny przerób ubocznych produktów gosp. leśn.,
3) gospodarstwo rybackie,
4) gospodarstwo łąkowe,
5) transport,
6) szkolnictwo zawodowe.

I.

Zakłady Przemysłowe.

Różnorodność przemysłu w administracji lasów państwowych a szczególnie różnorodność dotychczasowej organizacji administracji takich samych zakładów w poszczególnych Dyrekcjach L. P. wywołuje konieczność podzielenia zakładów przemysłu na kilka grup i ustalenia dla nich jednolitych zasad organizacji, co niewątpliwie przyczyni się do usprawnienia tego odcinka gospodarstwa leśnego.

Z uwagi na przedmiotowy zakres działania rozróżnimy w administracji lasów państwowych następujące rodzaje zakładów: tartaki, fabryki sklejek i oklein, fabryki płyt pilśniowych, fabryki wełny drzewnej, suchej destylacji drewna, destylacji żywicy, terpentyniarnie, zakłady ekstrakcji karpiny it.p.

Jakkolwiek najracjonalniejszą formą organizacji jednostek terenowych są samodzielne zakłady przemysłowe, to jednak w okresie przejściowym szczególnie wobec istnienia drobnych zakładów, które w miarę koncentracji będą ulegały

likwidacji, jak również z uwagi na brak wykwalifikowanych sił na stanowiska kierownicze należy podzielić zakłady przemysłowe na następujące grupy:

Zakłady samodzielne,
Zakłady pod Zarządem Zbiorowym,
Zakłady pod Zarządem Nadleśnictw.

Zakłady samodzielne.

Zakłady mogą być uznane jako samodzielne jednostki organizacyjne w wypadku:

1) gdy **rozmiar produkcji** zakładu uzasadnia powołanie kierownika posiadającego kwalifikację do prowadzenia samodzielnej jednostki oraz utrzymania kompletnego zespołu kancelaryjno - rachunkowego,

np tartaki przecierające ponad 5.000 m^3 **rocznie,** terpentyniarnie zatrudniające ponad 30 robotników przy zdolności **przetwórczej** miesięcznej ponad 500 m. p. surowca, zakłady suchej destylacji drewna zatrudniające ponad 50 robotników przy **zdolności przetwórczej** miesięcznej ponad 1.000 m. p. surowca it.p.

2) **bez względu na rozmiar produkcji** zakładu o ile kierownictwo zakładu wymaga specjalnej kwalifikacji lub też z uwagi na odległość od sąsiednich pokrewnych zakładów przemysłowych względnie nadleśnictw, podporządkowanie takiego zakładu „zarządowi zbiorowemu lub nadleśnictwu“ mogłoby ujemnie odbić się na jakości produkcji.

Personel zakładu samodzielnego jest następujący:

1) Kierownik zakładu,
2) personel kancelaryjny, sekretarz i ewentualnie rachmistrz, kasjer, pomocnik kancelaryjny,
3) personel techniczno - gospodarczy.

Nazwy zakładów samodzielnych:
np. „Tartak Lasów Państwowych z Zagnańsku“,
„Fabryka Płyt pilśniowych Lasów Państwowych w Wieńcu Zdroju“,
„Fabryka Wełny Drzewnej Lasów Państwowych w Czersku“,
„Destylarnie Żywicy Lasów Państwowych w . . . . . .“
„Terpentyniarnie Lasów Państwowych . . . .“

Zakłady pod Zarządem Zbiorowym i Zarząd Zbiorowy

Celem tworzenia zarządów zbiorowych jest:

a) wykorzystanie wykwalifikowanych sił kierowniczych do prowadzenia kilku zakładów przemysłowych tego samego lub pokrewnego rodzaju produkcji ale o mniejszym zakresie przeróbki przy nieznacznej wzajemnej odległości i dogodnych warunkach komunikacyjnych;
b) zmniejszenie kosztów administracyjnych przez scentralizowanie prac kancelaryjno-rachunkowych w biurze zarządu zbiorowego;
c) ułatwienie Dyrekcji Lasów Państwowwych administrowania zakładami przemysłowymi przez zmniejszenie ilości samodzielnych jednostek organizacyjnych;
d) jednolite i planowe prowadzenie jakkolwiek odrębnych zakładów, to jednak dających się z uwagi na swój rodzaj połączyć w większe kompleksy i agregaty przemysłowe o zamkniętym cyklu produkcji bez względu na wielkość poszczególnych zakładów wchodzących w skład kompleksu np. tartak i stolarnia, tartak i skrzynkarnie it.p. ściśle ze sobą współpracujących a nie związanych ze sobą ani pod względem terenu ani pod względem urządzeń technicznych.

W „zarządy zbiorowe“ mogą być łączone odrębne zakłady o jednorodnej, zbliżonej lub uzupełniającej się kategorii przemysłu nie związanego z sobą ani pod względem terenu ani pod względem urządzeń technicznych, których rozmiar produkcji jest tak mały, że wykwalifikowany kierownik, uzdolniony do prowadzenia samodzielnej jednostki, nie byłby w pełni wykorzystany, i których wzajemne położenie, odległość i dogodne warunki komunikacyjne umożliwiają łączne administrowanie.

Kierownikowi „zarządu zbiorowego“ podlega personel zarządu, oraz kierownicy wszystkich podległych „zarządowi“ zakładów.

„Zakłady pod Zarządem Zbiorowym“ posiadają tylko personel techniczno - gospodarczy. Sprawy kancelaryjno - rachunkowe załatwiane są w „Zarządzie“ przez wspólny dla wszystkich w jego skład wchodzących zakładów personel kancelaryjno - rachunkowy.

„Zarząd Zbiorowy“ opracowuje jeden wspólny plan finansowo - gospodarczy na podstawie planów dla poszczególnych zakładów, prowadzi rachunkowość specjalną dla wszystkich zakładów, które wchodzą w jego skład, na podstawie odrębnych przepisów.

Premiowanie indywidualne dla każdego zakładu, obsada personalna „Zarządu“:

1) Kierownik Zarządu,
2) Personel kancelaryjno - rachunowy: sekretarz, rachmistrz, kasjer i pomocn. kancelaryno - rachunkowy.

Obsada personalna „zakładu pod zarządem zbiorowym“ jest następująca:

1) Kierownik zakładu,
2) Personel techniczno - gospodarczy.

Nazwy zarządów:

np. „Zarząd Tartaków Lasów Państwowych w Kozłowicach".

Nazwy zakładów pod zarządem:

np. „Zarząd Tartaków Lasów Państwowych w Kozłowicach, Tartak w Popielowie" itp.

Zakłady pod zarządem nadleśnictw.

Zakłady, które ze względów na nieznaczne rozmiary produkcji, lub których kierownictwo nie wymaga specjalnych kwalifikacji, nie nadają się do usamodzielnienia, a z uwagi na swe położenie nie mogą być włączone do „zarządów zbiorowych", a więc takie, które nie mogą być zaszeregowane do grup. „Zakłady samodzielne" i „Zakłady pod zarządem zbiorowym", należy podporządkować nadleśnictwu.

Personel zakładu pod zarządem nadleśnictwa jest następujący:

1) kierownik zakładu,

2) personel techniczno-gospodarczy.

Sprawy kancelaryjno-rachunkowe załatwia personel kancelaryjny n-ctwa. Nazwy zakładów pod zarządem nadleśnictw, np.: „N-ctwo Państw. Warszawa — Wschód, Tartak w . . . . ".

II. Gospodarstwa nieleśne.

Z gospodarstw nieleśnych, prowadzonych na terenie lasów państwowych najważniejszymi są: gospodarstwa rybne i łąkowe:

1) **Gospodarstwa rybne** z uwagi na charakter wód i udział fachowego czynnika ludzkiego, należy podzielić na dwie kategorie, a mianowicie: a) gospodarstwo jeziorowe i b) gospodarstwo stawowe.

   a) **Gospodarstwa jeziorowe** są na ogół prowadzone ekstensywnie. Zabiegi gospodarcze ograniczają się przeważnie do ochrony i użytkowania. Gospodarstwa te jako nie wymagające wysokich kwalifikacji fachowych, powinny być w zasadzie prowadzone przez nadleśnictwa, a tylko w wyjątkowych wypadkach mogą być tworzone samodzielne gospodarstwa na powierzchni wód przekraczających 2.000 ha.

   b) **Gospodarstwa stawowe** są gospodarstwami intensywnymi. Budowa i utrzymanie urządzeń, skomplikowane zabiegi hodowlane wymagają specjalnych kwalifikacji zawodowych. Z uwagi na niezbędny duży udział czynnika ludzkiego, należy przy ustalaniu zakresu działania i organizacji jednostek gospodarczych, stosować zasady wymienione w dziale zakładów przemysłowych, z tym, że z reguły za najwłaściwszą formę organizacyjną należy uważać zarządy zbiorowe, a nie samodzielne pojedyńcze gospodarstwa.

   Jako minimalną powierzchnię wód uzasadniającą potrzebę utworzenia samodzielnej jednostki gospodarczej, należy przyjąć 200 ha.

Obsada personalna samodzielnego gospodarstwa rybnego:

1) Kierownik Gospodarstwa,

2) zawiadowcy stawów,

3) dozorcy stawów,

4) personel kancelaryjno-rachunkowy (sekretarz ewentualnie pom. kancelaryjny).

Nazwy gospodarstw samodzielnych:
np. „Gospodarstwo Rybne Lasów Państwowych w . . . . ".

Nazwy gospodarstw pod zarządem:
np. „Zarząd Gospodarstw Rybnych Lasów Państwowych w . . . . ".

2) **Gospodarstwo łąkowe** prowadzone jest na ogół na niewielkich powierzchniach łąk śródleśnych i w zasadzie mieścić się powinno w ramach organizacyjnych nadleśnictwa.

   W wyjątkowych wypadkach kiedy obszar intensywnie zagospodarowanych łąk wynosi ponad 500 ha, może być brane pod uwagę tworzenie samodzielnego gospodarstwa łąkowego.

   Nazwy: np. „Gospodarstwo Łąkowe Lasów Państwowych w Czersku".

III. Transport.

Transport drewna i płodów produkcji ubocznej w państwowym gospodarstwie leśnym jest dokonywany przy pomocy środków transportowych lądowych (kolejki, środki zmotoryzowane i konne) i wodnych.

A. Kolejki Lasów Państwowych.

Mogą być uznane jako samodzielne jednostki organizacyjne, jeżeli na terenie Dyrekcji L. P. istnieje jedna dłuższa linia lub duża sieć (węzeł) krótszych kolejek leśnych, wymagająca gospodarczego ujęcia w całość.

Samodzielną jednostkę organizacyjną pod nazwą: „Zarząd Kolejki Lasów Państwowych w . . . ." tworzymy:

a) gdy długość toru wynosi około 150 km, a ilość drewna do przewozu wynosi średnio około 1000 m^3 na 1 km toru rocznie,

b) bez względu na długość toru, o ile przy mniejszej sieci kolejowej ciążą na kolejce większe zadania transportowe, np. drewna do zakładów przemysłowych i składów kolejowych, użytków ubocznych, ruchu publicznego osobowo-towarowego, obsłu-

gi magazynów centralnych dla użytku innych okolicznych jednostek administracyjnych lasów państwowych — lub też prowadzenia warsztatów mechanicznych dla napraw maszyn i urządzeń własnych, oraz innych zakładów przeróbki drewna.

Personel Zarządu Kolejki L. P. jest następujący:

kierownik Zarządu kolejki L. P.,

personel kancelaryjno-rachunkowy: sekretarz, rachmistrz i ewentualnie kasjer, oraz pomoc kancelaryjna.

Personel techniczno-gospodarczy zależnie od istotnych potrzeb.

Samodzielną jednostkę zbiorową pod nazwą „Zarząd Kolejek Lasów Państwowych w . . . .“ tworzymy, gdy w jedną całość gospodarczą należy złączyć sieć krótszych, bez względu na rodzaj trakcji, oddzielnych linii kolejek leśnych lub węzłów, które nazywać będziemy Kierownictwami Kolejki L. P. w . . . ., a których suma odpowiadałaby normom wymienionym pod a.

Na siedzibę Zarządu Kolejek L. P. wybrać należy miejscowość przy najważniejszym „węźle“ linii kolejkowych, posiadającą odpowiednie zabudowania i dogodne warunki komunikacyjne z innymi Kierownictwami, stanowiącymi ogólną łączną sieć kojelową Zarządu Kolejek.

Kierownikowi Zarządu Kolejek L. P. podlegają pod względem technicznym, gosopdarczym i personalnym wszystkie Kierownictwa kolejek, które stanowią ogólną sieć danego Zarządu, a na których czele stoją Kierownicy poszczególnych kolejek leśnych.

Zarząd Kolejek L. P. załatwia przy pomocy personelu kancelaryjno-rachunkowego, wsólnego dla wszystkich z nim złączonych Kierownictw kolejek sprawy kancelaryjno-rachunkowe, prowadzi rachunkowość specjalną na podstawie odrębnych przepisów i opracowuje jeden wsólny plan finansowo-gospodarczy zarządu na podstawie planu finansowo-gospodarczego dla poszczególnych Kierownictw kolejek leśnych.

Personel Zarządu Kolejek L. P. wymieniono wyżej.

Personel Kierownictwa kolejek leśnych składa się z kierownika kolejki leśnej i personelu technicznego.

Kolejki leśne podporządkowane nadleśnictwom lub jednostkom organizacyjnym szczególnym.

Wszystkie inne kolejki Lasów Państwowych bez względu na rodzaj ich trakcji, a które z uwagi na ich cel gospodarczy i rozmiar usługowy, oraz ich odległość nie mogą być zaliczone do kategorii wyżej omawianych samodzielnych jednostek, należy podporządkować nadleśnictwom lub jednostkom oragnizacyjnym szczególnym zależnie od ważności usług eksploatacyjnych, jakie spełnia kolejka wobec poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Personel kolejki L. P. tego rodzaju, składa się zasadniczo z kierownika kolejki L. P. i personelu technicznego o kwalifikacjach odpowiednich do obowiązków spełnianych na danym odcinku pracy i podlega tej jednostce organizacyjnej, do której został przez Dyrekcję L. P. przydzielony.

Sprawy kancelaryjne winny być o ile możności uproszczone tak, by mogły być załatwiane przez kierownika kolejki i przedłożone do dalszego opracowania i załatwiania przez personel tej jednostki administracyjnej ,do której organizacyjnie kolejka należy.

B. Transport zmotoryzowany, konny i spław drewna.

Transport środkami zmotoryzowanymi, zaprzęgami konnymi i spław drewna, powinny być prowadzone w ramach organizacyjnych nadleśnictw, zakładów przemysłowych lub ewentualnie Zarządów Kolejek Lasów Państwowych w oparciu o odrębne plany eksploatacyjne stanowiące składową część planu finansowo-gospodarczego samodzielnej jednostki organizacyjnej. Zespół środków transportowych obsługujący kilka jednostek administracyjnych, powinien być organizacyjnie związany z tym nadleśnictwem, zakładem przemysłowym lub zarządem kolejek na terenie lub w pobliżu którego ma swoją stałą siedzibę.

C. Transport zmotoryzowany i konny.

W wypadkach uzasadnionych mogą być utworzone samodzielne jednostki organizacyjne pod nazwą: „Zarząd Transportu Drewna Lasów Państwowych w . . . .“.

Tworzenie samodzielnych Zarządów Transportu Drewna L. P. jest uzasadnione w wypadkach jeżeli:

1) obejmują swym działaniem większą ilość nadleśnictw w promieniu około 50 km, w których eksploatacja drewna będzie ciągła,
2) ilość projektowanego do wywozu drewna, zapewni ciągłość pracy pojazdów mechanicznych przez cały rok gospodarczy z wyjątkiem okresu koniecznych postojów, np. nieodpowiednie warunki atmosferyczne, konieczne przeglądy i remonty pojazdów,
3) ilość pojazdów mechanicznych będzie dostateczną dla zapewnienia rentowności przewozów z uwzględnieniem kosztów administracyjnych.

Na siedzibę Zarządu Transportu Drewna L. P. wybrać należy miejscowość, posiadającą odpowiednie zabudowania dla rozlokowania sprzętu, sprzężaju, paliwa i smarów, stacje obsługi a po-

łożoną możliwie centralnie do rejonu działania Zarządu Transportu Drewna L. P. w każdym razie poza miejscem siedziby Dyrekcji.

Personel Zarządu Transportu Drewna L. P. jest następujący:

kierownik Zarządu Transportu Drewna L. P. sekretarz, rachmistrz i pomoc kancelaryjna. Personel techniczno-gospodarczy zależnie od istotnych potrzeb.

Spław.

Wykonywanie transportu drewna przy pomocy dróg wodnych jest powierzona „Pagedowi" a sporadyczne przypadki dokonywania spławu drewna we własnym zarządzie nie powodują potrzeby tworzenia samodzielnych jednostek organizacyjnych.

IV. Szkolnictwo zawodowe.

Celem szkolnictwa zawodowego prowadzonego przez Ministerstwo Leśnictwa jest:

1) przygotowanie kadr pracowników lasów państwowych na wszystkich szczeblach, oprócz pracowników z wyższym wykształceniem,
2) przeszkolenie pracowników lasów państwowych na kursach zawodowych.

Dla osiągnięcia tego celu, szkolnictwo zawodowe organizuje i prowadzi następujące jednostki organizacyjne szczególne:

a) szkoły zawodowe jak np. państwowe gimnazja leśne, państwowe gimnazja przemysłu drzewnego,
b) leśne i przemysłowe ośrodki szkoleniowe przeznaczone do przeszkolenia personelu leśnego i przemysłowego na długoterminowych kilku miesięcznych kursach, ośrodki te w wyjątkowych tylko przypadkach mogą wchodzić w skład innych samodzielnych jednostek oragnizacyjnych np. państwowego gimnazjum leśnego lub zakładu przemysłowego.

Poza jednostkami oragnizacyjnymi szczególnymi prowadzone są krótkoterminowe kilkutygodniowe kursy przeszkoleniowe dla personelu lasów państwowych, organizowane poza ośrodkami szkoleniowymi oraz parudniowe kursy — pokazy dla personelu terenowego i robotników leśnych w zakresie techniki wykonywania poszczególnych prac gospodarstwa leśnego.

Wydział Oświaty Zawodowej w Ministerstwie występuje z wnioskami w sprawie tworzenia jednostek organizacyjnych szczególnych w zakresie szkolnictwa zawodowego. Dyrekcje L. P. zgłaszają w tych sprawach projekty.

Wobec tego, że na podstawie § 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 119, poz. 1079) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 561) tworzenie, znoszenie i ustalanie siedziby jednostek organizacyjnych należy do kompetencji Ministra. — Dyrekcje L. P. winny przedkładać w powyższych sprawach wnioski do decyzji Ministerstwa.

Niniejszym przesłane Dyrekcjom L. P. wytyczne, dadzą możność poddania rewizji stanu obecnego i przedłożenia uzasadnionych wniosków co do utworzenia nowych jednostek, wprowadzania zmian organizacyjnych i nazw.

Dyrekcje L. P. przedłożą:

1) zestawienie już zatwierdzonych **jednostek organizacyjnych** z powołaniem się na zarządzenie Ministerstwa z podziałem na:
   a) samodzielne,
   b) pod zarządem zbiorowym,
2) wnioski o utworzenie jednostek organizacyjnych z podziałem na:
   a) samodzielne,
   b) pod zarządem zbiorowym,

Wnioski odnośnie do każdego zakładu powinny zawierać:

1) nazwę, 2) siedzibę, 3) pocztę, 4) st. kolejową, 5) powiat, 6) województwo, 7) uzasadnienie zaliczenia do jednej z grup.

Zasadniczo zmiany wprowadzać będzie Ministerstwo tylko od początku każdego roku gospodarczego, t. j. od 1 października.

Termin przedkładania wniosków do 30.IV każdego roku.

Termin przedłożenia wniosków dotyczących zmian w sprawie nazw już istniejących jednostek organizacyjnych, oraz wniosków w sprawie utworzenia nowych jednostek z początkiem przyszłego roku gospodarczego ustala się wyjątkowo na dzień 30.V b. r.

MINISTER
(—) **B. Podedworny**

18

MINISTERSTWO LEŚNICTWA
Biuro Prawne
Znak: Pr/Pu/172/I/1
Sprawa: opłat skarbowych.

Warszawa, dnia 21 czerwca 1947 r.

Do
Dyrekcji Lasów Państwowych
w/g rozdzielnika.

W związku z wątpliwościami, jakie nasuwają się przy stosowaniu dekretu z dnia 3 lutego 1947 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 107) Ministerstwo wyjaśnia:

I. Przedmiotem opłaty skarbowej są podania, które wpływają do urzędów a. l. p. oraz świadectwa (wypisy, wyciągi, zezwolenia, informacje na piśmie it.p.) wydawane przez poszczególne urzędy a. l. p. bądź na podstawie podań lub ustnie. Należy przytym zaznaczyć, że pobranie opłaty skarbowej od podania nie wyklucza obowiązku pobrania opłaty skarbowej od świadectwa wydanego na podstawie tego podania.

Obowiązek uiszczenia opłaty sparbowej ciąży na osobach fizycznych i prawnych i powstaje w stosunku do podań i świadectw stwierdzających czynności urzędowe z chwilą wniesienia podania, podpisania protokółu lub świadectwa stwierdzającego czynność urzędową, albo wydanie dokumentu.

II. Do chwili ukazania się zapowiedzianego art. 7 cytowanego dekretu rozporządzenia Ministra Skarbu, określającego rodzaje znaczków skarbowych, sposób urzędowego ich kasowania przez urzędy państwowe oraz najwyższą kwotę opłaty skarbowej, która może być wpłacona przez użycie znaczków skarbowych, a nie gotówką, należy stosować odpowiednio §§ 175, 176 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 października 1932 r., zawierającego przepisy wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr 99, poz. 842 z 1932 r.). Stosownie do tych przepisów celem uiszczenia opłaty od podania za pomocą znaczków stemplowych należy na pierwszej stronicy, a w razie wniesienia w dwu lub więcej egzemplarzach: na pierwszej stronie jednego egzemplarza nakleić znaczki stemplowe, których wartość równa się sumie opłat należących się od wszystkich egzemplarzy, tudzież od wszystkich załączników.

Urzędnik Biura Podawczego winien skasować te znaczki przez wyciśnięcie pieczęci urzędowej w ten sposób, by część pieczęci znajdowała się na znaczku, część zaś pieczęci — poza nim na papierze, albo każdy znaczek przekreślić atramentem nakrzyż bądź atramentem, bądź za pomocą pieczęci (kasownika) w ten sposób, by końce linii znajdowały się poza znaczkami.

O ile przyjęcie podania lub otwarcie koperty, w której ono się mieści, następuje poza biurem podawczym, kasuje znaczki stemplowe urzędnik, przyjmujący podanie lub otwierający kopertę.

Znaczki stemplowe skasowane w sposób podany jak wyżej, ulegają ponownemu skasowaniu za pomocą wypisania daty skasowania atramentem na znaczkach przez urzędnika, któremu poruczono załatwienie podania.

O ile osoba zainteresowana nie uiściła przy wniesieniu podania przypadających opłat skarbowych urząd a. l. p. wyznaczy jej termin od 1 do 2 tygodni celem uiszczenia opłaty. Jeżeli w zakreślonym terminie opłata nie zostanie uiszczona podanie wraz z załącznikami podlega zwrotowi, lub czynność uzależniona od opłaty skarbowej będzie zaniechana za wyjątkiem wypadków, o ile w myśl art. 165, poz. 3 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174) urząd państwowy obowiązany jest jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia opłaty skarbowej.

1. Jeżeli za niezwłocznym załatwieniem przemawiają względy publiczne, lub wzgląd na poważny interes strony.

2. Jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin.

3. Jeżeli podanie wniosła osoba zamieszkała zagranicą bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

Wzór wezwania do uiszczenia opłaty jak niżej:

. . . . dnia . . . . 19 . . . ,

Znak:
Sprawa: opłata skarbowa.

Do
Ob. . . . .
zam. . . . .
Poczta . . . .

. . . . zawiadamia, że podanie Obywatela(lki) z dnia . . . . w sprawie . . . . na mocy dekretu z dn. 3 lutego 1947 r. o opłatach skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 107) podlega opłacie skarbowej w wysokości zł 50 i po 5 zł od każdego załącznika razem zł . . . . W związku z powyższym wzywa się Obywatela do uiszczenia powyższej kwoty w terminie do dnia . . . . . . licząc od daty doręczenia niniejszego wezwania. W razie nieuiszczenia w terminie opłaty skarbowej . . . . zwróci podanie wraz z załącznikami bez rozpoznania.

III. Opłacie skarbowej podlegają podania i świadectwa wymienione w załączonej do dekretu „Tabeli Opłat Skarbowych“ za wyjątkiem:

Zwolnienia podmiotowe.

a) Wolne są od opłaty skarbowej podania i świadectwa wnoszone przez **Skarb Państwa,** Związki Samorządu terytorialnego, z wyłączeniem przedsiębiorstw państwowych i samorządowych,

niezależnie od tego, czy posiadają odrębną osobowość prawną ,oraz osoby prawne, których dochód zgodnie ze statutem obracany jest w całości na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe, wyznaniowe, opieki społecznej i dobroczynne.

b) Państwa obce z zastrzeżeniem wzajemności.

Zwolnienia przedmiotowe.

Nie podlegają opłatom następujące podania i świadectwa:

a) Wnoszone do urzędów państwowych oraz wydawane przez te urzędy świadectwa o ile z mocy odrębnych przepisów prawnych podlegają opłatom na rzecz Skarbu Państwa (Opłaty specjalne lub na mocy tych przepisów od tych opłat zwolnione.

b) Podania i świadectwa wydawane w toku postępowania karno-administracyjnego, lub dyscyplinarnego.

c) Świadectwa szkolne, dowody tożsamości (osobiste), karty łowieckie wydawane funkcjonariuszom zarządu lasów państwowych, lub straży łowieckiej prywatnej, zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową.

IV. a) Nie podlegają również opłacie podania wnoszone do urzędów państwowych, zawierające wnioski w sprawach publicznych, albo wiadomości udzielone w sprawie publicznej w myśl obowiązującego przepisu, lub na żądanie władzy, wnioski o wydanie świadectw, których posiadanie jest przez obowiązujące przepisy nakazane ze względów publicznych.

b) Podanie dotyczące nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej, zdrowia, ubezpieczeń społecznych, opieki społecznej, odznaczeń za zasługi publiczne, służby wojskowej i świadczeń wojennych, **stosunku służbowego osób, które pozostają lub pozostawały w służbie państwowej, związku samorządu terytorialnego i innych związków przymusowych wnoszone tam przez osoby, jak i członków ich rodzin.**

c) Podania wnoszone przez osoby, których stan niezamożności jest niewątpliwie znany władzy, mającej załatwiać podania, jeżeli uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego.

Odnośnie punktu b) i c) Ministerstwo zwraca uwagę, że punkt b) jest częściowo powtórzeniem przepisu art. 142 poz. 5 ustawy o opłatach stemplowych, bez jego końcowego ustępu, dotyczącego zwolnienia podań o posady do urzędów państwowych. Wobec braku powyższego przepisu, zwalniającego podania o posadę od opłat skarbowych, Ministerstwo otrzymało wyjaśnienie z Min. Skarbu, że tej kategorii podania zostaną objęte zwolnieniem od opłat skarbowych w mającym się ukazać rozporządzeniu wykonawczym Min. Skarbu. Do chwili wejścia w życie powyższego rozporządzenia, biorąc pod uwagę dyspozycje zawarte w punkcie c) okólnika (punkt 7 Części drugiej Przepisów dodatkowych do Tabeli Opłat Skarbowych) upoważniających urzędy państwowe do zwalniania podań i świadectw od opłat skarbowych przez stwierdzenie stanu niezamożności petenta, należy stosować w znacznym rozmiarze skalę zwolnień ze względu na specyficzne warunki materialne osób ubiegających się o posady w urzędach państwowych.

d) Dalszymi zwolnieniami od opłat skarbowych objęte zostały następujące kategorie podań:

Podania w sprawie ustawowo przewidzianych zwolnień w zakresie danin publicznych oraz zwrotu nienależnie pobranej daniny.

Podania o zapomogi lub ulgi dla osób dotkniętych klęską żywiołową, o pomoc państwową dla osadników repatriantów, reemigrantów, zdemobilizowanych żołnierzy, w sprawach pomocy państwowej na odbudowę oraz rozbudowę budynków zniszczonych lub uszkodzonych w skutek działań wojennych, na cele melioracji rolnej, o nadanie ziemi w wykonaniu reformy rolnej oraz osadnictwa, dotyczące uregulowania struktury gospodarstw rolnych (zcalenie gruntów, podziału spólnot, likwidacji lub ścisłego określania serwitutów, zamianą gruntów o nadanie ziemi żołnierzom Wojska Polskiego, inwalidom wojennym, repatriantom.

Świadectwa wydawane na skutek podań wymienionych w punkcie a — d rozdziału V są wolne od opłat skarbowych.

V. Wysokość Opłat.

Wysokość opłat w poszczególnych wypadkach wynosi:

Podania wnoszone do władz i urzędów państwowych zł 50 bez względu na ilość arkuszy, przyczym podanie ponowne lub ponaglające, przy którym jedynie zostają złożone załączniki potrzebne do załatwienia pierwszego podania — nie podlega opłacie natomiast od każdego załącznika należy **pobrać zł 5.**

Podanie w sprawie danin publicznych	zł	30
Załącznik do każdego podania . . .	zł	5
Pokwitowanie z przyjęcia podania (o ile petent żąda)	zł	5
Świadectwa wydawane przez urzędy państwowe	zł	50

Wtóropisy (duplikaty) dokumentów publicznych sporządzone przez urzędy państwowe, odpisy i wyciągi sporządzone i poświadczone co do zgodności z oryginałem przez te urzędy — od każdej pełnej lub rozpoczętej stronicy **zł 20.**

Poświadczenie przez władze i urzędy państwowe zgodności z pierwopisem wtóropisów, odpisów i wyciągów, sporządzonych nieurzędownie (przez same strony) od każdej pełnej lub zaczętej strony zł 10.

Odnośnie pism stwierdzających czynności prywatno-prawne o ile nie są one wymienione w tabeli opłat skarbowych — nie podlegają opłatom skarbowym, natomiast podlegają w myśl dekretu

z dnia 3 lutego 1947 r. o podatku od nabycia praw majątkowych (Dz. U .R. P. Nr 27, poz. 106) (kupno — sprzedaż), dzierżawa, najem nieruchomości itd.

Przesyłając powyższe do wiadomości i ścisłego stosowania Ministerstwo prosi Ob. Ob. Dyrektorów o wydanie zarządzeń podległym jednostkom organizacyjnym, pouczających personel o przedmiocie i sposobie pobierania opłat skarbowych.

Dyrektor Biura Prawnego

(—) **Mgr. E. Stankiewicz**

19

MINISTERSTWO LEŚNICTWA

Biuro Prawne

Znak: Pr/Og/190/2

Warszawa, dnia 19 czerwca 1947 r.

Sprawa: zabezpieczenie należności, przypadających Państwu z mocy art. 5 i art. 30 dekretu z dn. 8.III.46 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich.

Do

Dyrekcji Lasów Państwowych

w/g rozdzielnika.

Wobec licznych zapytań szergu Dyrekcji Ministerstwo Leśnictwa, w uzupełnieniu okólnika swego z dnia 7.I. 1947 r. Zn. Pr/Og/190/2, wyjaśnia dodatkowo co następuje:

Jeśli chodzi o rozstrzygnięcie pytania, czy należy występować również o zabezpieczenie nakładów poczynionych w tych majątkach opuszczonych, co do których złożone zostały wnioski o przejęcie ich na własność Państwa w trybie ustawy z 3.I. 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. Ust. Nr 3/17/46), to na pytanie powyższe należy dać odpowiedź twierdzącą. Sprawy upaństwowienia tych przedsiębiorstw są w toku postępowania do czasu wydania prawomocnych orzeczeń właściwego Ministra po myśli postanowień § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z 30.I. 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 16/62/47). Postanowienia Wojewódzkich Komisji do Spraw Upaństwowienia przedsiębiorstw uwzględniające wnioski w przedmiocie nacjonalizacji są — jak wykazuje praktyka — z reguły zaskarżane przez właścicieli do Komisji Głównej. Ponieważ więc obecnie nie wiadomo jeszcze czy i które z tych przedsiębiorstw zostaną przejęte na własność Państwa, przeto ostrożność oraz wzgląd na interes Skarbu Państwa wymaga zabezpieczenia się przed ewentualnościami, mogącymi wyniknąć w razie konieczności zwrotu nieupaństwowionych przedsiębiorstw ich właścicielom.

Zabezpieczenie nakładów w przedsiębiorstwach zgłoszonych do upaństwowienia będzie mogło jednak być dokonane tylko w przypadkach, gdy dany obiekt posiada księgę wieczystą, przyczem tytułem do wniesienia ostrzeżenia będzie wykaz należności za nakłady poświadczony przez właściwy Okręgowy Urząd Likwidacyjny. Wniesienie ostrzeżenia hipotecznego z mocy postanowienia sądu, względnie uzyskanie innego rodzaju zabezpieczenia przez Sąd — jest w tych sprawach niemożliwe ze względu na zawieszenie postępowania sądowego z mocy art. 22 dekretu z 8.III. 1946 r. W omawianych sprawach Sąd nie może wydać odrębnego zarządzenia tymczasowego w przedmiocie zabezpieczenia należności z tytułu nakładów, gdyż według brzmienia art. 30 ust. 2 dekretu z 8.III. 46 r. zabezpieczenie takiej pretensji następuje tylko w przypadku postanowienia uwzględniającego wniosek o reprywatyzację. W przypadku postanowienia odmawiającego wprowadzenia w posiadanie — zarządzenie tymczasowe jest oczywiście niecelowe. Wobec zawieszenia postępowania Sąd nie może w danej chwili przewidzieć czy wniosek reprywatyzacyjny będzie oddalony, czy uwzględniony, a co zatym idzie ew. wniosek w przedmiocie zabezpieczenia nakładów nie mógłby zostać w tym stadium sprawy rozstrzygnięty.

Odpada więc w chwili obecnej zabezpieczenie nakładów w zakładach zgłoszonych do upaństwowienia, a położonych na terenie wogóle niewpisanym do ksiąg wieczystych, jak również na nieruchomościach, których księgi wieczyste (hipoteczne, wzgl. gruntowe) zaginęły, lub zostały zniszczone w czasie wojny. Przewidziane bowiem w art. L. VIII przepisów wprowadzających prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych (Dz. Ust. Nr 57/321/46) składanie dokumentów do prowadzonego w braku księgi wieczystej zbioru dokumentów (co miałoby wszelkie skutki wpisu w księdze wieczystej) nie wchodzi w danym wypadku w rachubę z uwagi na przepis art. LX § 1 pkt. 3 cytowanego dekretu, który nie dopuszcza składania do wspomnianego zbioru dokumentów, dotyczących powstania hipotek, a więc i hipoteki zabezpieczającej.

Jednakże we wszystkich sprawach, w których brak jest ksiąg hipotecznych, a w których

zapadnie prawomocne orzeczenie w przedmiocie oddalenia wniosku o upaństwowienie i w których postępowanie sądowe zostanie wznowione, jak również we wszystkich sprawach odnośnie obiektów niepodlegających upaństwowieniu i niezgłoszonych do nacjonalizacji, a nieposiadających urządzonej hipoteki, w których toczy się postępowanie reprywatyzacyjne — należy zgodnie z art. 30 ust. 2 Dekretu z 8.III. 1946 r. żądać każdorazowo, aby Sąd, wydając orzeczenie o wprowadzenie w posiadanie, wydał równocześnie zarządzenie tymczasowe w przedmiocie zabezpieczenia nakładów jednym ze sposobów przewidzianych w art. 851 K. P. C., w brzmieniu Dekretu z 11.X. 1946 r. (Dz. Ust. Nr 57/321/46). Wybór sposobu zabezpieczenia dla każdego konkretnego przypadku Ministerstwo pozostawia uznaniu Dyrekcji.

Ministerstwo podkreśla jedynie, że o ile art. 5 Dekretu z 8.III. 46 r. ogranicza sposób zabezpieczenia do jednego tylko — zabezpieczenia przez wniesienie ostrzeżenia hipotecznego, o tyle art. 30 ust. 2 tegoż Dekretu ograniczenia takiego nie przewiduje, mówiąc tylko o „dostatecznym zabezpieczeniu należności sądowych z tytułu nakładów" i dlatego przyjąć należy, iż Sąd władny jest stosować w danym przypadku wszystkie sposoby zabezpieczenia, przewidziane przez K. P. C., zwłaszcza, iż art. 20 ust. 2 omawianego dekretu stanowi, że postępowanie toczy się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego (jest to więc postępowanie sporne — wbrew poglądowi jednej z Dyrekcji), jeżeli przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

Jeśli chodzi wreszcie o przedsiębiorstwa, w których dokonane zostały nakłady, a odnośnie których postępowanie sądowe nie zostało wszczęte przez właścicieli, będących w posiadaniu danego przedsiębiorstwa, jak również o przedsiębiorstwa, w których posiadanie właściciele weszli na mocy postanowienia sądowego bez uzyskania przez Dyrekcję zarządzenia tymczasowego w przedmiocie zabezpieczenia nakładów — Ministerstwo poleca Dyrekcjom we wszystkich tych sprawach wystąpić niezwłocznie na drogę sądową z żądaniem wydania dokonanych nakładów, względnie ich równowartości, przyczym powództwo należy zabezpieczyć w trybie przewidzianym art. art. 837 — 862 K. P. C. Wystąpienie na drogę sądową winno być oczywiście poprzedzone próbą ugodowego zlikwidowania sprawy.

Ministerstwo prosi o nadesłanie szczegółowych sprawozdań z akcji zabezpieczania nakładów w majątkach opuszczonych **w terminie do dn. 15 sierpnia 1947 r.**

Dyrektor Biura Prawnego
Mgr. E. Stankiewicz.

20

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
Departament Łączności
Oddział Zaopatrzenia i Uzbrojenia Łączności
Nr UZ—8/1132
m. Warszawa.

Warszawa, 16 czerwca 1947 r.

Do
Ministerstwa Leśnictwa
w Warszawie.

Dotyczy: zbierania sprzętu porzuconego przez armie walczące na terenie lasów państwowych.

Na pismo Nr Pr/Og/193/5 z dn. 12.V 1947 r.

Upoważniam Administrację Lasów Państwowych do zbierania porzuconego sprzętu łączności w lasach państwowych przez walczące armie w okresie 1939 — 1945.

W sprawie przekazania zebranego sprzętu łączności na użytek państwowego gospodarstwa leśnego należy każdorazowo porozumieć się z odnośnym Szefem Łączności Dowództwa Okręgu Wojskowego.

Szef Departamentu Łączności
Ministerstwa Obrony Narodowej
(—) **Malinowski** — płk.

CENA NINIEJSZEGO NUMERU ZŁ. 81.—

Adres Redakcji i Admin.: Min. Leśnictwa, Biuro Prawne, Warszawa, ul. Wawelska 52/54. Narodowy Bank Polski w Warszawie — rachunek żyrowy, Państwowy Bank Rolny w Warszawie — rachunek bieżący Nr. 341 (Ministerstwo Leśnictwa „Lasy Państwowe"), Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie — rachunek czekowy Nr. I — 4676.

Nr 525 — Graficzna Spółdzielnia Pracy „Grochów", ul. Grochowska 194.